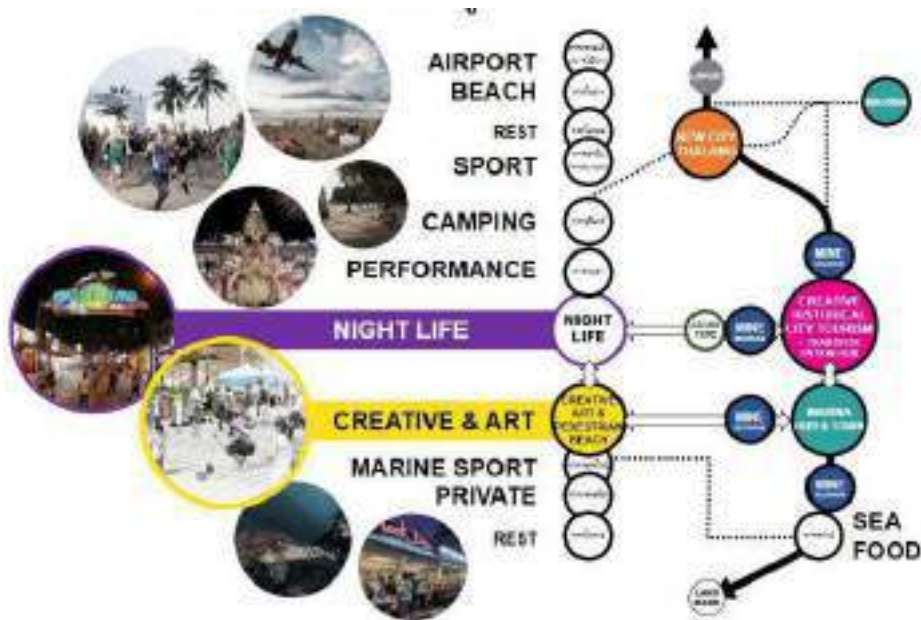

ข้อเสนอการออกแบบและพัฒนาเมืองเบื้องต้น

ตามหลักการแล้ว การออกแบบและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวควรเป็นไปตามกรอบแนวคิดหลักที่เป็นวิสัยทัศน์หรือแบรนด์ที่พัฒนาขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีกิจกรรมในการพัฒนาแบรนด์ของจังหวัดภูเก็ตโดยรวมที่เสริมกับจังหวัดภูเก็ตและแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลโดยรอบ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ที่เสริมเป้าหมายด้านการท่องเที่ยว เช่น การออกแบบและพัฒนาเมือง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ดังนั้น แม้ว่าหัวข้อหลักของงานวิจัยในครั้งไม่ได้อยู่ที่การพัฒนาแบรนด์ แต่เป็นเรื่องการออกแบบและพัฒนาเมือง คณะผู้วิจัยจำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดใหญ่สำหรับข้อเสนอด้านการออกแบบและพัฒนาเมืองสำหรับแต่ละพื้นที่ จึงได้กำหนดแนวคิดที่อาจใช้เป็นแบรนด์ได้ ทั้งนี้ทั้งนั้น ในการวางแผนพัฒนาและออกแบบเมืองในอนาคต ควรมีกระบวนการสร้างแบรนด์อย่างจริงจังต่อไป

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้นำเสนอให้ใช้ธุรกิจสร้างสรรค์เป็นแกนนำในการเสริมสร้างการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ไปพร้อมกับการเพิ่มฐานความรู้ในด้านนี้ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ภูเก็ตต่อไป ธุรกิจสร้างสรรค์มีอยู่หลากหลายมาก ทั้งด้านศิลปะและการออกแบบสินค้า ไปจนถึงด้านอาหาร เช่น โรงเรียน การฝึกอบรม ศูนย์วิจัยด้านอาหาร หรือแม้แต่การพัฒนาตลาดสดอาหารทะเลบริเวณหาดราไวย์ให้ทันสมัยและดูดีมากขึ้นแบบตลาดนัดในเมืองในยุโรป Chelsea Market ที่นิวยอร์ก Quincy Market ที่บอสตัน

คณะผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิดและข้อเสนอเบื้องต้นในการออกแบบและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตแล้วนำไปเสนอในการประชุมกลุ่มย่อยเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 โดยมีประเด็นหลักดังนี้

แผนภาพที่ 5-36 การปรับเปลี่ยนบทบาทของหาดในจังหวัดภูเก็ต

แนวคิดการพัฒนาบริเวณหาดกะรน ภูเก็ตภูเก็ต

แนวคิดหลักในการพัฒนา คือ KARON Creative Beach ด้วยเหตุที่หาดกะรนมีประวัติศาสตร์และตำนานอยู่ในพื้นที่ มีการค้นคว้าแต่ไม่ได้รับการพัฒนาให้สะท้อนประวัติศาสตร์เดิม จึงจะสร้างอัตลักษณ์ของหาดด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

แนวคิดนี้สามารถตอบสนองกิจกรรม 2 ประการด้วยกัน คือ (1) การท่องเที่ยวระยะยาวและพักผ่อน (2) การท่องเที่ยวระยะสั้นแต่หลากหลายกิจกรรม หากกะรนเป็นหาดที่มีศักยภาพและขนาดที่เหมาะสม แต่ไม่มีกิจกรรมรูปแบบใหม่อันเป็นอัตลักษณ์ของหาด ดังนั้น จึงต้องพัฒนาหาดกะรนเพื่อความเป็นสาธารณะและดึงดูดนักท่องเที่ยวระยะยาว ในขณะที่เดียวกันก็พัฒนากิจกรรมศิลปะให้สะท้อนประวัติศาสตร์เพื่อเพิ่มกิจกรรมใหม่และอัตลักษณ์ใหม่

ในด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนขึ้นใหม่ โดยเข้าถึงภูเก็ตด้วยสนามบิน รถ smart bus และประยุกต์และพัฒนารถไฟฟ้า และฟื้นฟูประวัติศาสตร์ที่เลือนหายไป

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน - ย่านโรงแรมและร้านอาหารเป็นทางเข้าถึงหาดจากเนื้อเมืองส่วนภาพบริการซึ่งอยู่ด้านหลัง ย่านโรงแรมขนาดใหญ่กลางหาดกะรนทำให้กิจกรรมของหาดขาดช่วง และไม่เกิดการใช้งานพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ แม้ว่าหาดกะรนมีความเป็นสาธารณะสูง ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ แต่การเข้าถึงหาดมีเพียง 2 ทางเข้าเท่านั้น

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ - ปรับปรุงถนนเพื่อเสริมการเข้าถึงจากเนื้อเมืองด้านหลัง โดยมีวัดและศูนย์ชุมชนเป็นพื้นที่เชื่อมต่อ และเสริมกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกริมหาดเพื่อเสริมความเป็นสาธารณะและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การพัฒนา Art Pavilion เพื่อเป็นจุดหมายตาและดึงดูดผู้ใช้งาน การเชื่อมต่อพื้นที่ริมหาดทั้งหมดด้วยทางจักรยานและจุดจอดจักรยานเพื่อเป็นจุดพักและร่นระยะหาด

ผังการใช้พื้นที่ของนักท่องเที่ยว - การเข้าถึงจากเมืองภูเก็ตและอ่าวฉลอง เดินทางด้วยรถประจำทาง รองรับกลุ่มผู้อาศัยในพื้นที่ มีการจัดระบบการเข้าถึงจากหาดป่าตอง นำกลุ่มผู้ใช้งานที่หลากหลาย และมีจำนวนมากมุ่งเน้นรองรับเทศกาลและที่จอดรถ รวมถึงการเข้าถึงหาดกะตะซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวนิยมกีฬาทางน้ำ

ผังรายละเอียดพื้นที่วงเวียนกะรน - สร้างพื้นที่เปลี่ยนถ่าย ค่าขาย และนิทรรศการ ประกอบด้วย พื้นที่จัดงานเทศกาลและที่จอดรถ พื้นที่จัดแสดง ลานปิกนิกริมหาดสำหรับครอบครัว ตลาดสินค้าทำมือ พื้นที่เปลี่ยนถ่ายรถประจำทาง-จักรยาน ลานเล่นน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวก ขยายฟุตบอลเพื่อการเดินและจัดการที่จอดรถ ตลาดสดสำหรับชุมชนและครอบครัว

แนวคิดการพัฒนาพื้นที่พื้นที่เมืองภูเก็ต

พื้นที่เมืองภูเก็ตอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วนหลัก คือ เมืองใหม่กับเมืองเก่า ในปัจจุบัน การท่องเที่ยวในภูเก็ตด้านอาหารและศาสนสถานกระจายตัวอยู่โดยรอบเมืองเก่าภูเก็ตและยังไม่เชื่อมต่อกัน โดยเมืองเก่าภูเก็ตถูกพัฒนาด้านศิลปะเพื่อเสริมกิจกรรมเดิม และยังไม่เชื่อมต่อกับธุรกิจบริการเดิมในพื้นที่

การพัฒนาฐานด้านธุรกิจสร้างสรรค์ที่มีความเฉพาะของพื้นที่ เช่น การพัฒนาแบรนด์ในภาพรวมและแบรนด์ของแต่ละพื้นที่ให้ไปให้ได้มากกว่า Sea, Sand, Sun โดยอาจรวม Savory (ความมีรสชาติของอาหาร) และ Sino-Portuguese (สถาปัตยกรรมและการออกแบบต่าง ๆ ที่สื่อถึงพื้นที่นี้) ฯลฯ

แนวทางการพัฒนาเมืองใหม่ภูเก็ต ควรประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) พัฒนาพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อีกทั้งกระจายตัวธุรกิจบริการโดยรอบรองรับคนเมืองและนักท่องเที่ยว
- 2) พัฒนาพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองภูเก็ตเพื่อเพิ่มความหนาแน่นและกิจกรรมในเมือง
- 3) พัฒนาแกนพื้นที่สีเขียวเชื่อมต่อพื้นที่เมืองเก่าและเมืองใหม่
- 4) พัฒนาแกนพื้นที่สีเขียวเชื่อมกับสวน
- 5) พัฒนาเมืองใหม่สะพานหินเป็นเมืองศูนย์กลางการประชุม การพัฒนาธุรกิจการเดินทางและท่องเที่ยวให้ครบห่วงโซ่ของการท่องเที่ยว การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับธุรกิจ MICE ในเมืองน่าจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งของการยกระดับการท่องเที่ยวของภูเก็ตได้

ทั้งนี้ การพัฒนาพื้นที่เมืองเก่าเพื่อรองรับคนเมือง กลุ่มผู้อยู่อาศัยใหม่โดยรอบ และรองรับนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงกลุ่มคนเดิมซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่

- 1) การพัฒนาสถานีขนส่งและพื้นที่รอบสถานี ก่อให้เกิดการเชื่อมต่อและเอื้อแก่กลุ่มผู้ใช้รถสาธารณะและนักท่องเที่ยว
- 2) การพัฒนาเมืองศูนย์กลางการประชุม มุ่งเน้นการสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย อีกทั้งพื้นที่โดยรอบยังเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างนักท่องเที่ยวและกลุ่มผู้อยู่อาศัยที่ใช้พื้นที่นั้นนันทนาการ
- 3) การพัฒนาเมืองเก่าโดยแบ่งพื้นที่ 3 ส่วนตามอัตลักษณ์ พัฒนาพื้นที่โดยรอบเมืองเก่าโดยมีการควบคุมอาคารเพื่อความสวยงาม
- 4) พัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตและสถานที่ขนส่งเพื่อเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย (1) เชื่อมต่อผ่านลานด้านหน้าอัมพลารุสตรอกและร้านอาหาร (2) เชื่อมต่อในแนวเหนือใต้ผ่านอาคารเตี้ยมั่ว (3) พัฒนาพื้นที่สีเขียวเชื่อมต่อสู่พื้นที่โดยรอบ (4) จัดพื้นที่จอดรถพัถงเพื่อการเดินเท้าท่องเที่ยว (5) พัฒนาที่พักอาศัยเพื่อเพิ่มความหนาแน่นและเป็นที่พักจอดรถเมื่อจัดกิจกรรมโดยอยู่ในระยะ 300 เมตร

แนวทางการพัฒนาพื้นที่พื้นที่สะพานหินให้เป็นเมืองใหม่

พื้นที่สะพานหินมีศักยภาพสูงในการฟื้นฟูและพัฒนาขึ้นใหม่ เพื่อตอบรับโจทย์สำหรับอนาคตของจังหวัดภูเก็ต แนวคิดหลักของการพัฒนาพื้นที่นี้มีตัวอย่างดังนี้

การพัฒนาจะเน้นสร้างอาคารและปรับปรุงพื้นที่ขึ้นใหม่ แต่เก็บอาคารและโครงถนนเดิมไว้และพัฒนาพื้นที่ให้เต็มประสิทธิภาพ และมีพื้นที่สีเขียวคาดล้อมรอบบริเวณสะพานหิน การพัฒนาพื้นที่สีเขียวและทางจักรยานตามแนวคลองบางใหญ่จากเมืองเก่าภูเก็ตสู่บริเวณสะพานหิน พัฒนาคลองแทรกเข้ามาภายในพื้นที่เพื่อเป็นพื้นที่รับน้ำ และใช้เพื่อเป็นแหล่งผลิตน้ำอุปโภคบริโภค พัฒนาการเดินแบบ skywalk เพื่อเชื่อมต่อกลุ่มอาคารเข้าด้วยกัน พัฒนาศูนย์การประชุมอยู่ปลายสุดของสะพานหินเพื่อดึงดูดผู้ใช้งาน

สำหรับผังรายละเอียดการใช้พื้นที่บริเวณสะพานหินนั้น ประกอบด้วยเมืองศูนย์การประชุม ศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มอาคารสำนักงานและที่จอดรถ กลุ่มอาคารที่อยู่อาศัย ธุรกิจโรงแรม และพาณิชย์กรรม สวนสาธารณะพื้นที่สะพานหินและพื้นที่รับน้ำ สนามกีฬาสะพานหินและพื้นที่จัดงานเทศกาลกลางแจ้ง ตลาดปลาจอแจและกลุ่มอาคารนันทนาการเดิม จุดชมวิวสะพานหินและเส้นทางเดิมริมทะเล

แนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ชุมเมือง

เนื่องจากปัญหาสำคัญประการหนึ่งของจังหวัดภูเก็ตคือ การขาดแคลนน้ำประปา คณะผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวคิดการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ชุมเมืองให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน ทั้งด้านการสร้างแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค รวมถึงการพัฒนาพื้นที่รอบเมืองเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านนันทนาการ องค์ประกอบหลักของการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่นี้ ได้แก่ การพัฒนาที่อยู่อาศัย เพิ่มความหนาแน่นและคุณภาพชีวิตรอบชุมเมือง ได้แก่ พื้นที่สาธารณะและสภาพธรรมชาติ การเข้าถึงหาดที่สะดวกจากที่อยู่อาศัยใหม่ การพัฒนาชุมเมืองเพื่อบำบัดน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและนันทนาการ การสร้างกิจกรรมและที่อยู่อาศัยโดยรอบโดยมีแนวกันชนสำหรับบ่ออุปโภคบริโภค การตัดถนนภายในเพื่อเชื่อมบล็อกขนาดใหญ่ การพัฒนาพื้นที่สีเขียวและกิจกรรมนันทนาการ โดยแยกจากบ่ออุปโภคบริโภคและเชื่อมต่อกับสนามกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สำหรับผังรายละเอียดการใช้พื้นที่บริเวณชุมเมืองมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ใช้เป็นตัวอย่างนั้น ประกอบด้วยพื้นที่บำบัดน้ำและที่อยู่อาศัย โรงบำบัดน้ำจากชุมเมือง เพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการนันทนาการ เพื่อการจัดงานและกิจกรรม แกนถนนเชื่อมสู่สนามกีฬาและอาคารพาณิชย์กรรม ที่จอดรถสาธารณะ สวนสาธารณะและลานปิกนิก และอาคารที่อยู่อาศัยและที่จอดรถภายใน

ตัวอย่างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาพื้นที่

เนื้อหาส่วนนี้นำเสนอข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาพื้นที่เฉพาะรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตามฉากทัศน์ ตามฉากทัศน์ 4 ฉากที่ได้วิเคราะห์เป็นตัวอย่างขึ้นมา ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์นี้แสดงให้เห็นแนวโน้มความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นกับเมืองภูเก็ตในฐานะเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของประเทศ คณะทำงานได้เลือกพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองเพื่อเป็นตัวอย่างมา 4 แห่ง เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและทิศทางของการพัฒนาเพื่อให้พร้อมรับฉากทัศน์ที่เกิดขึ้น

อนึ่ง พื้นที่เมืองในจังหวัดภูเก็ตมีทั้งในพื้นที่เมืองในส่วนของเทศบาลนครในอำเภอเมือง อำเภอกะทู้ และอำเภอถลาง แม้ว่าพื้นที่บางส่วนของจังหวัดภูเก็ตอาจมีสภาพภูมิประเทศคล้ายกับพื้นที่ป่าและพื้นที่ชนบท แต่จากสภาพความเป็นจริงของการตั้งถิ่นฐาน การปลูกสร้างอาคาร การใช้ชีวิตและการใช้ทรัพยากร อาจกล่าวได้ว่า เกาะภูเก็ตแทบทั้งเกาะมีความเป็นเมืองแล้วทั้งสิ้น สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการออกแบบและพัฒนาเมืองเพื่อการท่องเที่ยวในงานวิจัยนี้ เนื่องจากพื้นที่เมืองในจังหวัดภูเก็ตมีอยู่หลายแห่ง ผู้วิจัยจึงเลือกพื้นที่เมืองเก่าและพื้นที่ต่อเนื่องในอำเภอเมืองภูเก็ต พื้นที่เมืองบริเวณหาดกะรน และพื้นที่ชุมเหมือง เพื่อยกตัวอย่างประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญและตัวอย่างการออกแบบเมืองที่ตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์เฉพาะนั้น ๆ

เมืองภูเก็ต

ศักยภาพของเมือง

- เศรษฐกิจภาคบริการของจังหวัดภูเก็ต
- สะดวกต่อการเดินทาง และระบบขนส่งที่เพียบพร้อม
- แหล่งรวมประวัติศาสตร์สำคัญของภูเก็ต
- Smart City & Formalization

ทิศทางการพัฒนา

- พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่น
- กิจกรรมเมืองรองรับคนเมืองและนักท่องเที่ยว

หาดกะรน

ศักยภาพของเมือง

- หาดยาวเป็นอันดับ 3 ของจังหวัดภูเก็ต
- เนื้อทรายขาว ละเอียดย
- มีความเป็นสาธารณะสูง

- ใกล้เคียงชุมชน และศาสนสถานที่สำคัญ
- ใกล้เคียงหาดป่าตอง กะตะ อันเป็นหาดสำคัญในการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
- มีศักยภาพการพัฒนา และการเข้าถึงด้วยระบบขนส่ง

ทิศทางการพัฒนา

- พัฒนาอัตลักษณ์ของหาด ทางด้านศิลปะ สะท้อนตำนานพื้นถิ่น และพัฒนาการเดิน หรือจักรยาน
- เชื่อมต่อชุมชน และกิจกรรมสร้างสรรค์
- พัฒนาที่พักอาศัยระยะยาว

อ่าวฉลอง

ศักยภาพของเมือง

- PYCC ศูนย์รวมสิ่งอำนวยความสะดวกเรือท่องเที่ยว
- สะดวกต่อการเชื่อมต่อกับหมู่เกาะโดยรอบ
- มีศักยภาพการพัฒนา และการเข้าถึงด้วยระบบขนส่ง
- สามารถเชื่อมต่อไปหาดโดยรอบได้สะดวก

ทิศทางการพัฒนา

- พัฒนาท่าเรือรองรับ Super Yacht และ Cruise
- พัฒนาเส้นทางเรือประจำ เพื่อรองรับคนเมืองภูเก็ต และนักท่องเที่ยว
- พัฒนาธุรกิจที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรอบท่าเรือ

ชุมเหมือง

ศักยภาพของเมือง

- พื้นที่ชุมเหมืองเดิมเป็นพื้นที่สัมปทานของรัฐ จึงง่ายต่อการพัฒนา
- อยู่ในตำแหน่งระหว่างเมืองและหาดต่าง ๆ
- มีแหล่งน้ำและที่ดินโดยรอบขนาดใหญ่

ทิศทางการพัฒนา

- พัฒนาอสังหาริมทรัพย์โดยรอบชุมเหมืองเดิม เพื่อให้คุ้มแก่การรักษาแหล่งน้ำไว้
- พัฒนาชุมเหมืองเพื่อบำบัดน้ำ เพื่อการบริโภค และกิจกรรมสันทนาการ

แนวคิดการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต

จากการทบทวนวรรณกรรมและรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อยในกระบวนการทำ Branding คณะทำงานได้เสนอแนวคิดของการพัฒนาภูเก็ตในฐานะเมืองท่องเที่ยวภายใต้แนวคิด “GEM” ซึ่งแปลว่า อัญมณีในภาษาอังกฤษ เพื่อสะท้อนถึงที่มาของจังหวัดภูเก็ต ที่มีชื่อเดิมคือ ภูเก็ต ซึ่งแปลว่าแก้ว หรืออัญมณี การทำเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้สามารถสื่อสารกับนานาชาติ และที่จดจำในระดับโลกได้ง่ายขึ้น โดยมีแยกออกเป็น 3 แนวคิดในการพัฒนา ดังนี้

- **GORGEOUS BEACHES**

ท่องเที่ยวหาดภูเก็ตที่สวยงาม น้ำใส และน้ำอุ่นตลอดปี เม็ดทรายสวยงาม ละเอียด อีกทั้งมีความหลากหลายของกิจกรรมตามหาดต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความแตกต่างของหาดต่าง ๆ ภายในเกาะ ตอบสนองนักท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ

- **EXPERIENCE NATURE**

พัฒนาพื้นที่กลางจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นภูเขา เพื่อสร้างกิจกรรมผจญภัยบนภูเขาหลากรูปแบบ เมื่อผสมผสานกับกิจกรรมผจญภัยทางน้ำ ทำให้ภูเก็ตเป็นจังหวัดอันอุดมไปด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวที่สัมผัสธรรมชาติในทุกมิติ

- **MEMORABLE OLD TOWN**

เมืองภูเก็ตมีความหลากหลายและคุณค่าด้านอาหารที่สืบทอดอย่างสร้างสรรค์มาหลายชั่วอายุคน โดยมุ่งเน้นพัฒนาร้านอาหาร และการเชื่อมต่อกับสถานที่โดยรอบ สัมผัสวิถีชีวิต เที้ยว และรสชาติแบบภูเก็ต

ภาพลักษณ์ของเมืองจังหวัดภูเก็ตจะถูกจดจำด้วยการเป็นเมืองชายทะเลอันอุดมไปด้วยชายหาด น้ำทะเล และธรรมชาติที่สวยงาม เมืองที่รุ่มรวยไปด้วยอาหารรสเลิศ วัฒนธรรม และอาคารอันเป็นที่น่าจดจำ และสุดท้ายเป็นเมืองศูนย์การประชุมในระดับนานาชาติ

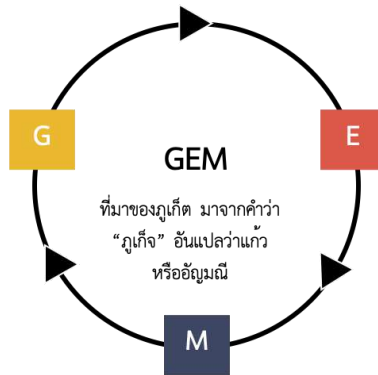
แผนภาพที่ 5-37 กลุ่มคำเมื่อนึกถึงจังหวัดภูเก็ต

**GORGEOUS
BEACHES**

ท่องเที่ยวหาดภูเก็ตที่สวยงาม น้ำใส และน้ำอุ่นตลอดปี มีชายหาดสวยงาม สะอาด อีกทั้งมีความหลากหลายของกิจกรรมตามหาดต่างๆ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความแตกต่างของหาดต่างๆภายในเกาะต่างๆ ตอบสนองนักท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ

**EXPERIENCE
NATURE**

พื้นที่ตรงกลางของเกาะภูเก็ต เป็นภูเขาอันสร้างกิจกรรมผจญภัยภูเขา หลายรูปแบบ เมื่อผสมผสานกับกิจกรรมผจญภัยทางน้ำ ทำให้ภูเก็ตเป็นจังหวัดอันอุดมไปด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวทุกรูปแบบ

**MEMORABLE
OLD TOWN**

เมืองภูเก็ตได้มีความหลากหลายและคุณค่าด้านอาหารที่สืบทอด อย่างสร้างสรรค์มาหลายชั่วอายุคน มุ่งเน้นพัฒนาร้านอาหาร และการเชื่อมต่อกับสถานที่โดยรอบ สัมผัสวิถีชีวิต เทียว และรสชาติแบบภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-38 Position และ DNA แบรินดิงของจังหวัดภูเก็ต

ตัวอย่างแนวคิดเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาพื้นที่เฉพาะ

จากการวิเคราะห์ฉากทัศน์และการนำเสนอแนวคิดที่เป็นแบรนด์หรือภาพลักษณ์ของเมืองภูเก็ตที่จะใช้ต่อไปในอนาคต จากความเป็นไปได้ และความพร้อมในด้านต่าง ๆ การศึกษา เลือกพื้นที่ต่าง ๆ 3 พื้นที่ เพื่อเป็นพื้นที่ศึกษาในการสร้างแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับเงื่อนไขและสถานการณ์การพัฒนาของเมืองและภูมิภาคที่เป็นอยู่

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาพื้นที่เมืองภูเก็ต

การวิเคราะห์ศักยภาพของเมืองภูเก็ต

พื้นที่เมืองใหม่และเมืองเก่า

พื้นที่เมืองภูเก็ตได้มีการขยายตัวไปทางทิศตะวันตกของเมือง ทั้งพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัย ไปตามแนวถนนบายพาสของเมืองภูเก็ต เนื่องจากคนส่วนมากใช้รถยนต์ในการเดินทางเป็นหลัก สามารถเชื่อมต่อไปส่วนต่าง ๆ ของจังหวัดได้สะดวก อีกทั้งพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตมีความหนาแน่น อาคารเล็ก ไม่มีที่จอดรถและขนาดถนนที่เล็ก ไม่ต่อตรงกับกิจกรรมปัจจุบันของคนเมือง

โดยแนวระบบขนส่ง LRT จะวิ่งเข้ามาในพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ต ซึ่งปัจจุบันมีความหนาแน่นของกิจกรรมน้อยกว่าพื้นที่ทางตะวันตก จึงมีความจำเป็นต้องสร้างกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินใหม่ เพื่อให้มีผู้ใช้บริการและคุ้มค่าแก่การลงทุน นอกจากนี้จากยังต้องมีการจัดระบบขนส่งมวลชนเดิมที่มีอยู่อย่างเช่นรถโฟล์คให้ได้ประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มระบบขนส่งมวลชนรองเข้าไปเพื่อกระจายการให้บริการเข้าสู่พื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง

ภาพจำของเมืองภูเก็ต และการแบ่งย่านในเมืองภูเก็ตมีความสัมพันธ์กับระบบวงเวียนที่มีอยู่ถึง 9 แห่ง ซึ่งมีกิจกรรมและเอกลักษณ์แตกต่างกัน อันเป็นภาพจำของชาวภูเก็ต และง่ายต่อการจดจำแก่นักท่องเที่ยวรวมถึงเป็นภาพจำร่วมกันของชาวเมืองภูเก็ต โดยแต่ละวงเวียนมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. วงเวียนสุริยเดช-วงเวียนน้ำพุ วงเวียนสำหรับเปลี่ยนถ่ายการสัญจร
2. วงเวียนสุรินทร์-วงเวียนหอนาฬิกา วงเวียนสำหรับการท่องเที่ยว ถ่ายรูป
3. วงเวียนอนุสรณ์สถานเหมืองแร่ภูเก็ต 60 ปี-วงเวียนหอยสะพานหิน วงเวียนสวนสาธารณะ
4. วงเวียนนิมิตร-วงเวียนม้าน้ำ วงเวียนย่านกินดื่ม
5. วงเวียนสุรินทร์-นิคร วงเวียนย่านราชการ
6. วงเวียนกระรอน วงเวียนประจำหาดกระรอน
7. วงเวียนห้าแยกฉลอง วงเวียนประจำท่าเรืออ่าวฉลอง

8. วงเวียนเกาะสิเหร่ วงเวียนประจำเกาะสิเหร่ และชุมชนชาวเล

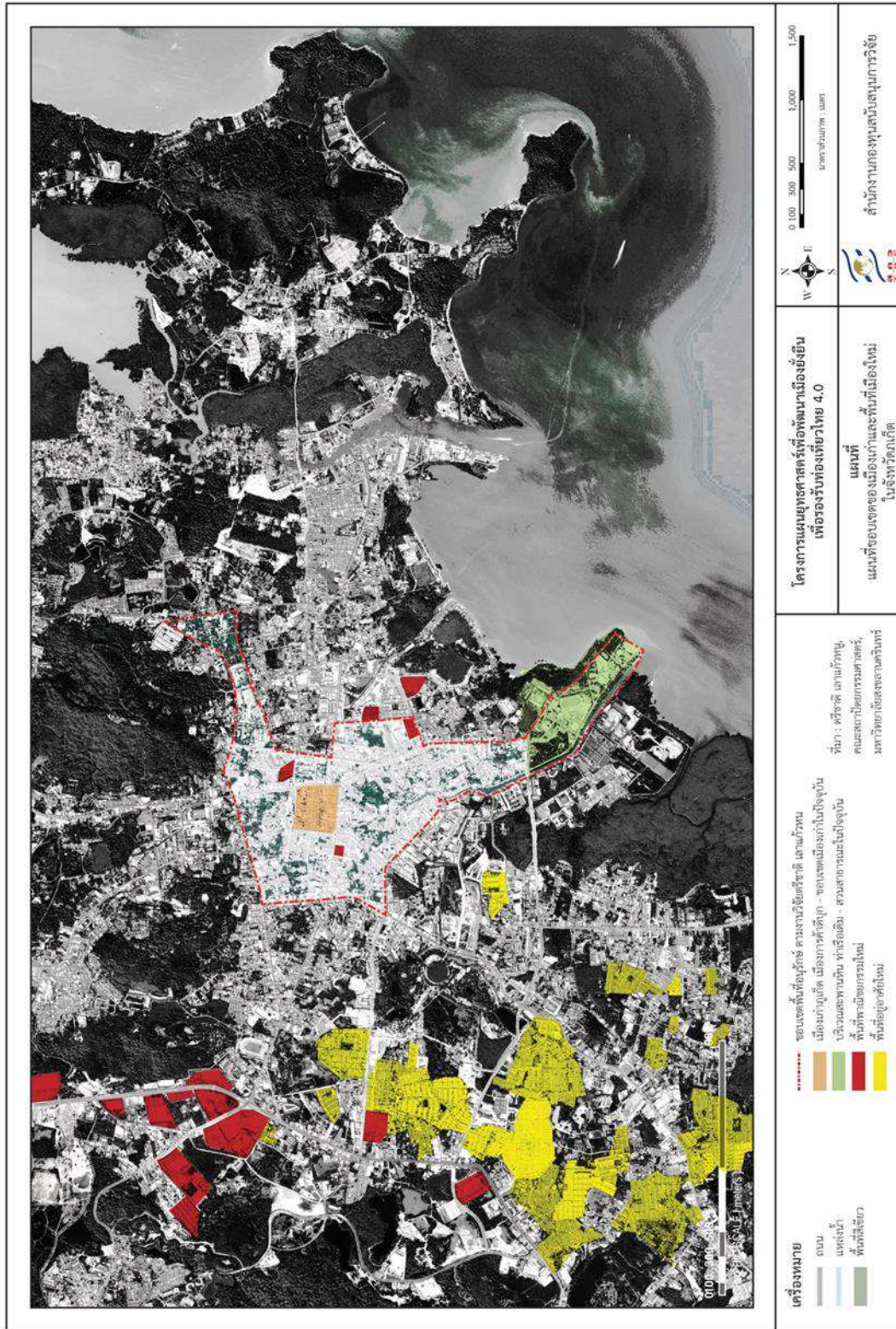
9. วงเวียนท้าวเทพกระษัตรี ภาพจำในการเดินทางเข้าภูเก็ต

การท่องเที่ยวในภูเก็ต ด้านอาหาร และศาสนสถานกระจายตัวอยู่โดยรอบเมืองเก่าภูเก็ต และยังไม่เชื่อมต่อกันได้ดีนัก โดยเมืองเก่าภูเก็ตได้รับการพัฒนาด้านศิลปะ เช่น สตรีท อาร์ท เพื่อเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเดิม แต่ยังไม่เชื่อมต่อกับธุรกิจบริการเดิมในพื้นที่ได้เต็มศักยภาพ

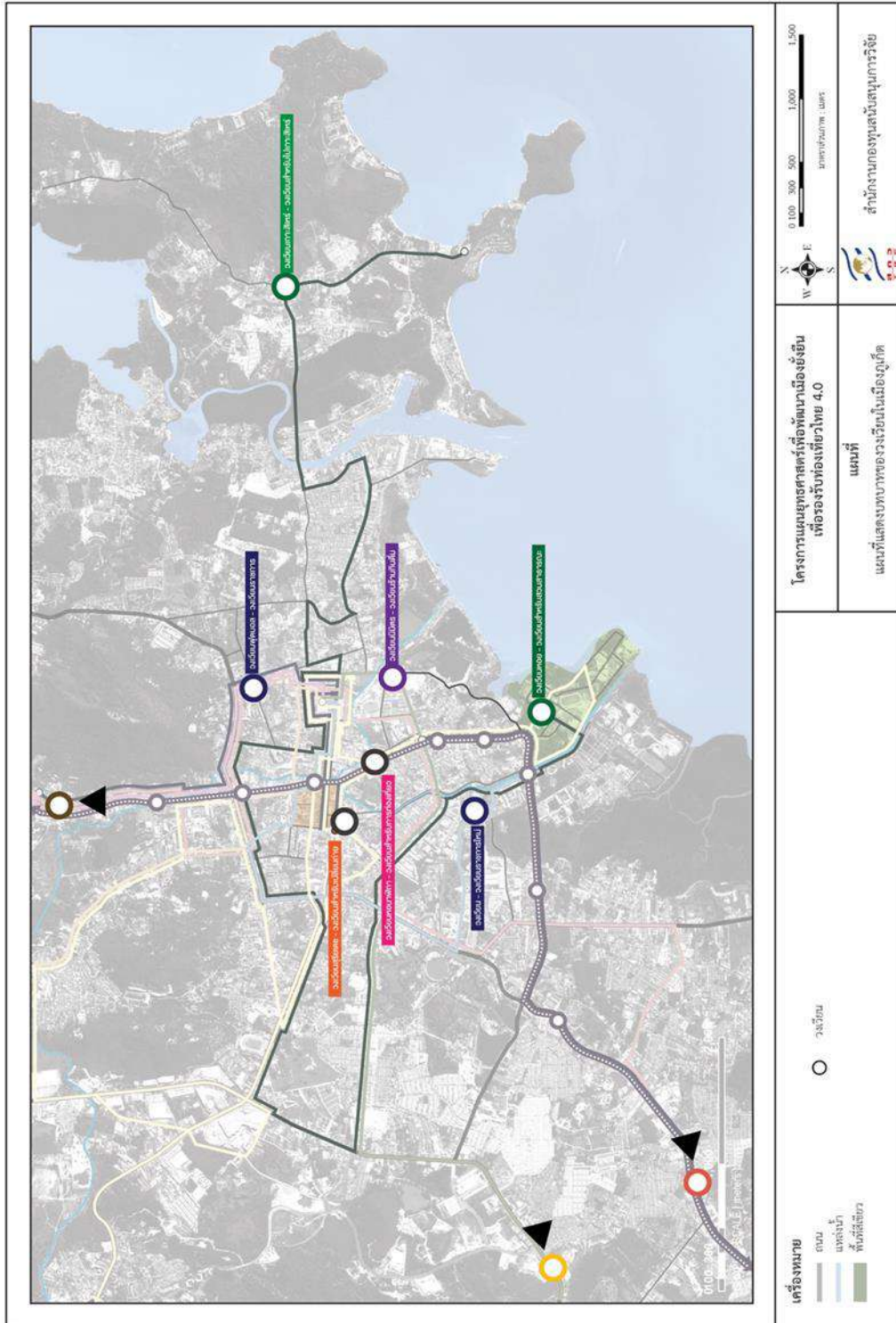

แผนภาพที่ 5-39 วงเวียนในจังหวัดภูเก็ต

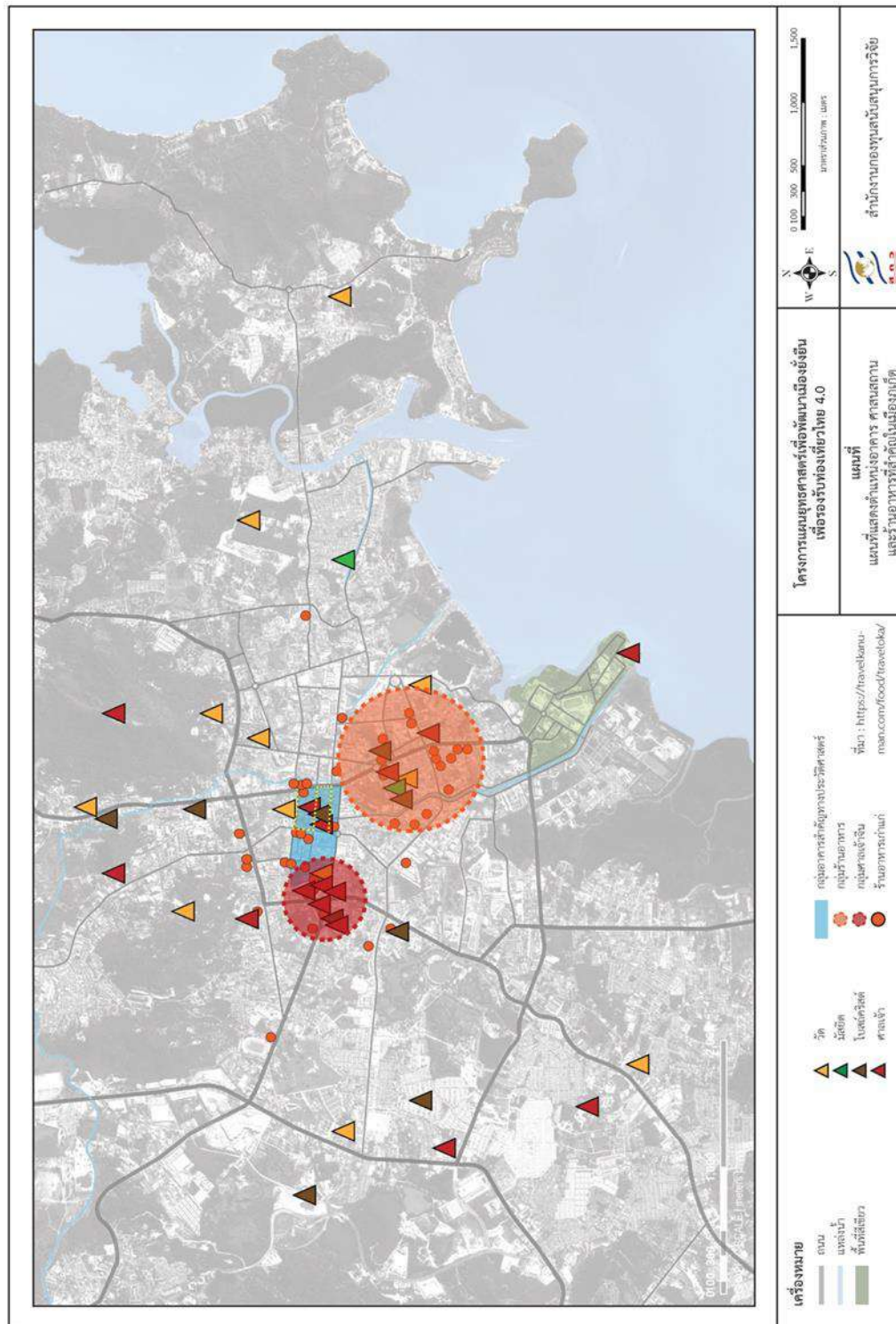
ที่มา : <https://lovetwovillas.wordpress.com/2010/10/14/ให้ทาย-ภูเก็ตมีวงเวียน/>

แผนภาพที่ 5-40 ขอบเขตของเมืองเก่าและพื้นที่เมืองใหม่ในจังหวัดภูเก็ต

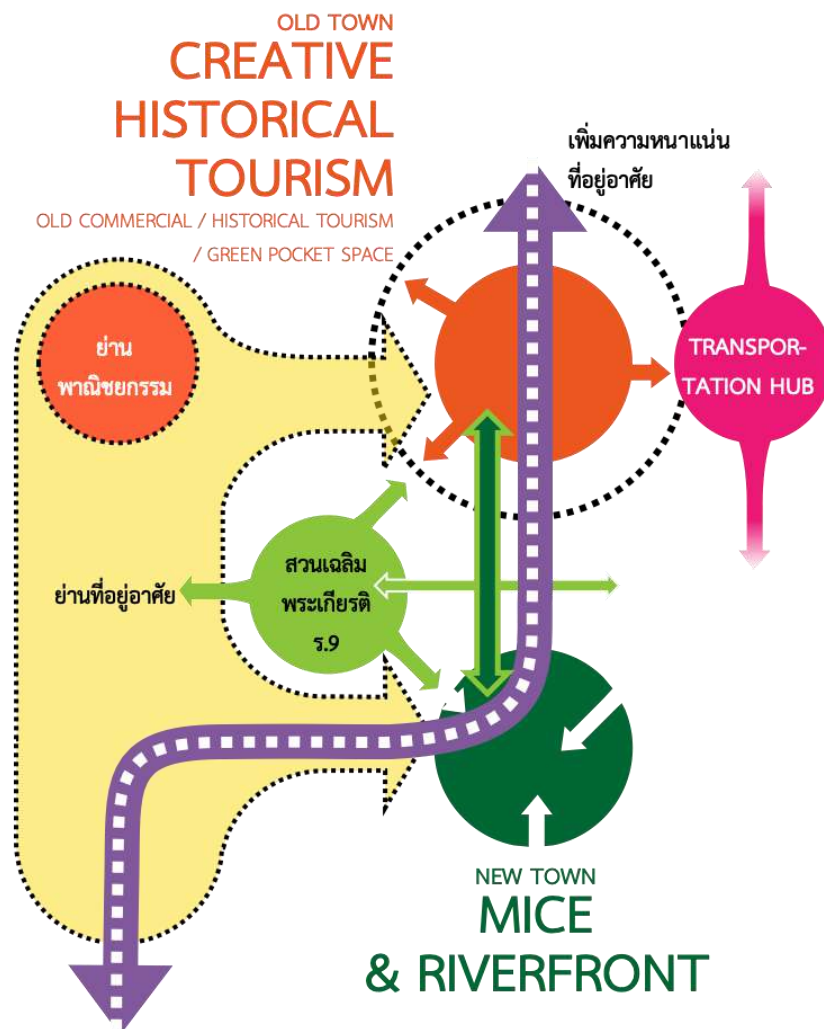
แผนภาพที่ 5-41 บทบาทของวงเวียนในเมืองภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-42 ตำแหน่งอาคาร ศาสนสถาน และร้านอาหารที่สำคัญในเมือง

แนวคิดการพัฒนาเมืองภูเก็ต

เมืองภูเก็ตมีบทบาทในการเป็นเมืองภาคเศรษฐกิจและบริการของจังหวัด โดยมีประวัติศาสตร์และคุณค่ามากมาย การพัฒนาระบบขนส่ง LRT จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงแก่เมืองภูเก็ต โดยมีแนวคิดในการพัฒนาเมืองภูเก็ตเพื่อสร้างกิจกรรม การใช้ประโยชน์ที่ดินใหม่ และความหนาแน่นภายในเมืองภูเก็ต เพื่อตอบสนองแก่การพัฒนาระบบขนส่ง LRT และการกระจายตัวสู่หาดโดยรอบได้สะดวก เพื่อให้การเมืองภูเก็ตสามารถผนวกกับทริปการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

แผนภาพที่ 5-43 แนวคิดการพัฒนาเมืองภูเก็ต

ผังแนวคิดการพัฒนาเมืองภูเก็ต

พัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตเป็น *Creative Historical Tourism*

เมืองภูเก็ตมีศักยภาพจากคุณค่าที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ภายในเมือง จึงพัฒนาโดยนำคุณค่าเดิมมาต่อยอดแก่นักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยภายในเมืองภูเก็ต พัฒนาสินค้า กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ธุรกิจที่พัก และกิจกรรมยามราตรีในอัตราส่วนที่เหมาะสม ไม่กระทบต่อธุรกิจดั้งเดิม เชื่อมต่อการพัฒนาโดยรอบ บขส.เก่า ซึ่งพัฒนาเป็น Transportation Hub รองรับการเดินทางภายในจังหวัดภูเก็ต อีกทั้งพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยรอบเมืองเก่าภูเก็ต โดยนำพื้นที่ว่างที่ยังพัฒนาไม่เต็มศักยภาพมาพัฒนา เพื่อเพิ่มความหนาแน่นของกิจกรรมภายในเมือง และเป็นการจัดการที่จัดสรรภายในเมือง

พัฒนาพื้นที่รอบ บขส.เก่าเป็น *Transportation Hub*

เมืองภูเก็ตจำเป็นต้องมีการจัดการด้านระบบขนส่งภายในจังหวัดเพื่อรองรับปริมาณคน และการเชื่อมต่อที่ซับซ้อนในอนาคต โดยพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พาณิชยกรรม สำนักงาน และที่อยู่อาศัยแบบผสมผสานโดยรอบสถานีขนส่ง โดยมีความสูง และความหนาแน่นแตกต่างกับตัวเมืองเก่า

พัฒนาพื้นที่บริเวณสะพานหินเป็น *MICE & Waterfront City*

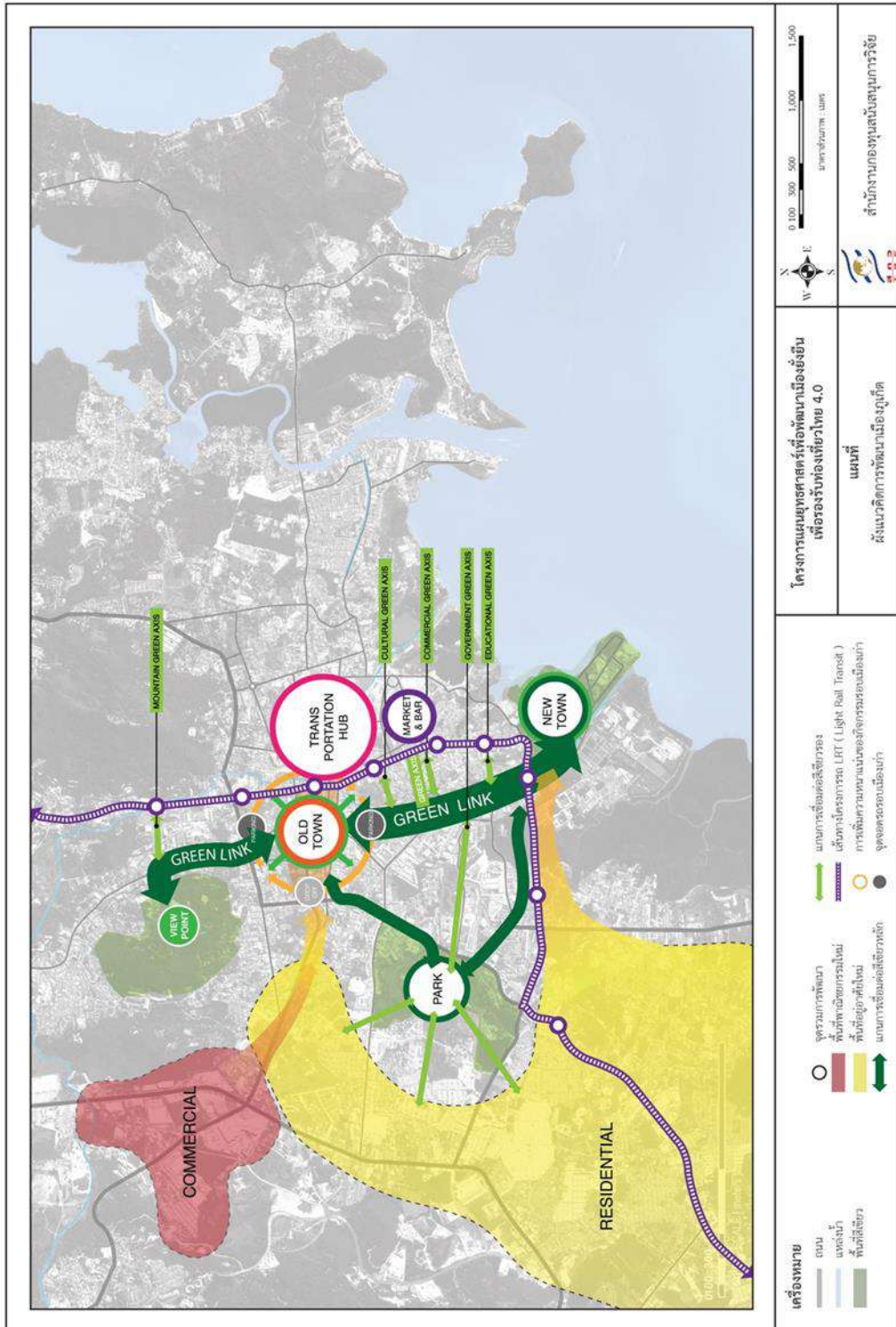
พื้นที่บริเวณสะพานหินมีประวัติศาสตร์เติบโตจากการเป็นท่าเรือในสมัยอุตสาหกรรมตึก และได้รับการพัฒนาเป็นสวนสาธารณะสะพานหิน อันเป็นที่พักผ่อนของคนเมือง แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวมากเพียงพอ ด้วยศักยภาพของการมีที่ดินขนาดใหญ่ และผู้ถือครองที่ดินเป็นภาครัฐ ทำให้พื้นที่บริเวณสะพานหิน ง่ายต่อการพัฒนาเพื่อเป็น MICE รองรับกิจกรรมการประชุมในระดับนานาชาติ สร้างความหนาแน่น และดึงดูดผู้ใช้งานที่หลากหลาย อีกทั้งพัฒนาสำนักงานและที่อยู่อาศัยใหม่โดยรอบ โดยยังคงเก็บพื้นที่ริมทะเลและริมคลองเอาไว้ให้คนเมืองภูเก็ต และนักท่องเที่ยวสามารถใช้งานได้

พัฒนาพื้นที่ริมคลองบางใหญ่

พัฒนาตลอดริมคลองบางใหญ่ เพื่อเป็นทางเลือกในการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างเมืองเก่า และบริเวณสะพานหิน โดยสร้างกิจกรรมริมน้ำ คาเฟ่ บาร์ สวนสาธารณะขนาดเล็กและทางจักรยาน อีกทั้งมีการพัฒนาแกนเชื่อมต่อกับแนวขนส่ง LRT โดยแยกตามบทบาทของแต่ละถนน

พัฒนาพื้นที่รอบสวนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 และถนนเชื่อมต่อ

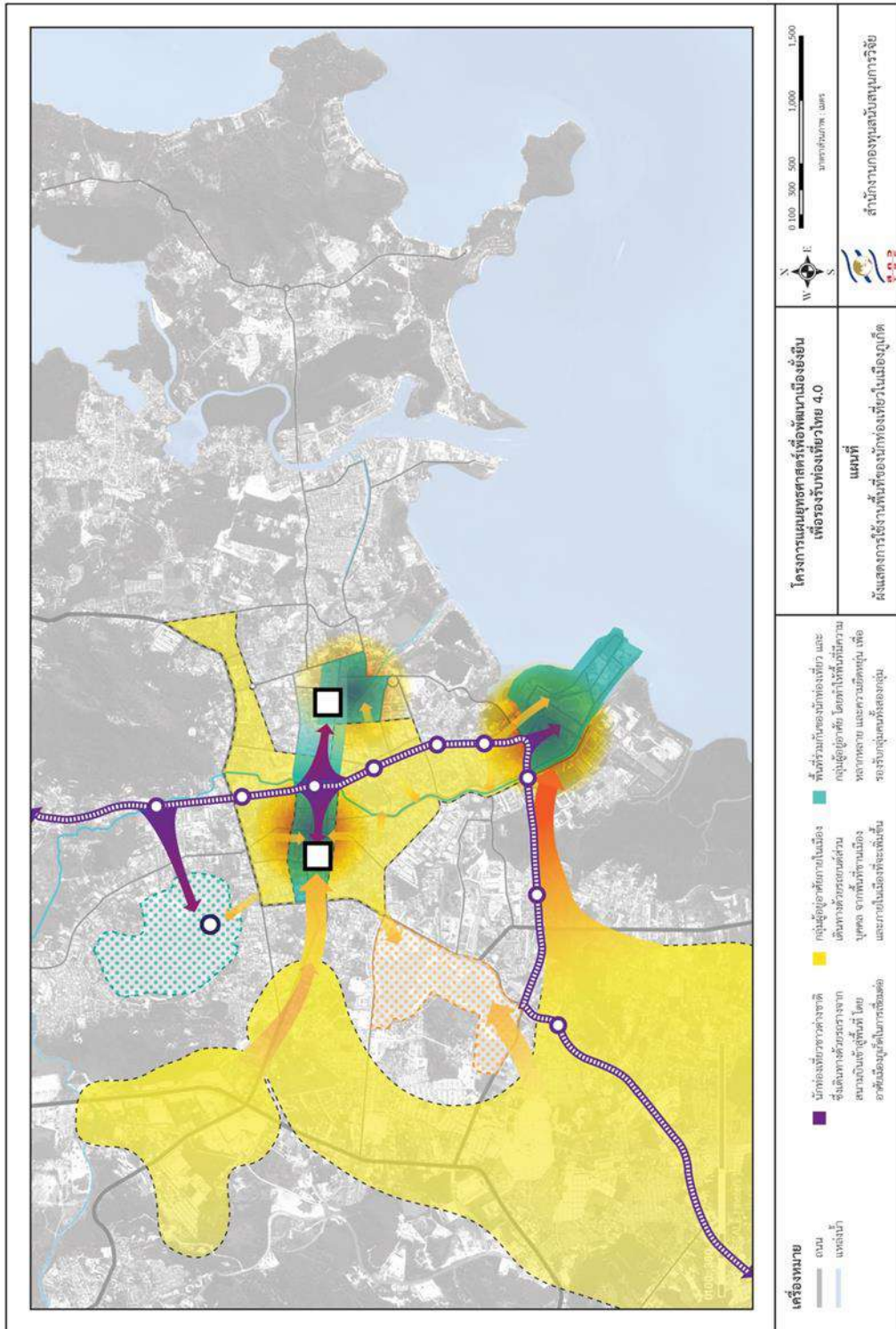
พัฒนาพื้นที่รอบสวนสาธารณะ เพื่อดึงดูดผู้ใช้งานจากย่านพาณิชยกรรมและย่านที่อยู่อาศัยใหม่ โดยเชื่อมต่อกับพื้นที่พัฒนาภายในเมืองภูเก็ตได้สะดวก สร้างความสมดุลของกิจกรรมของคนเมืองและนักท่องเที่ยว

แผนภาพที่ 5-44 ผังแนวคิดการพัฒนาเมืองภูเก็ต

ผังแสดงการใช้งานพื้นที่ของนักท่องเที่ยว

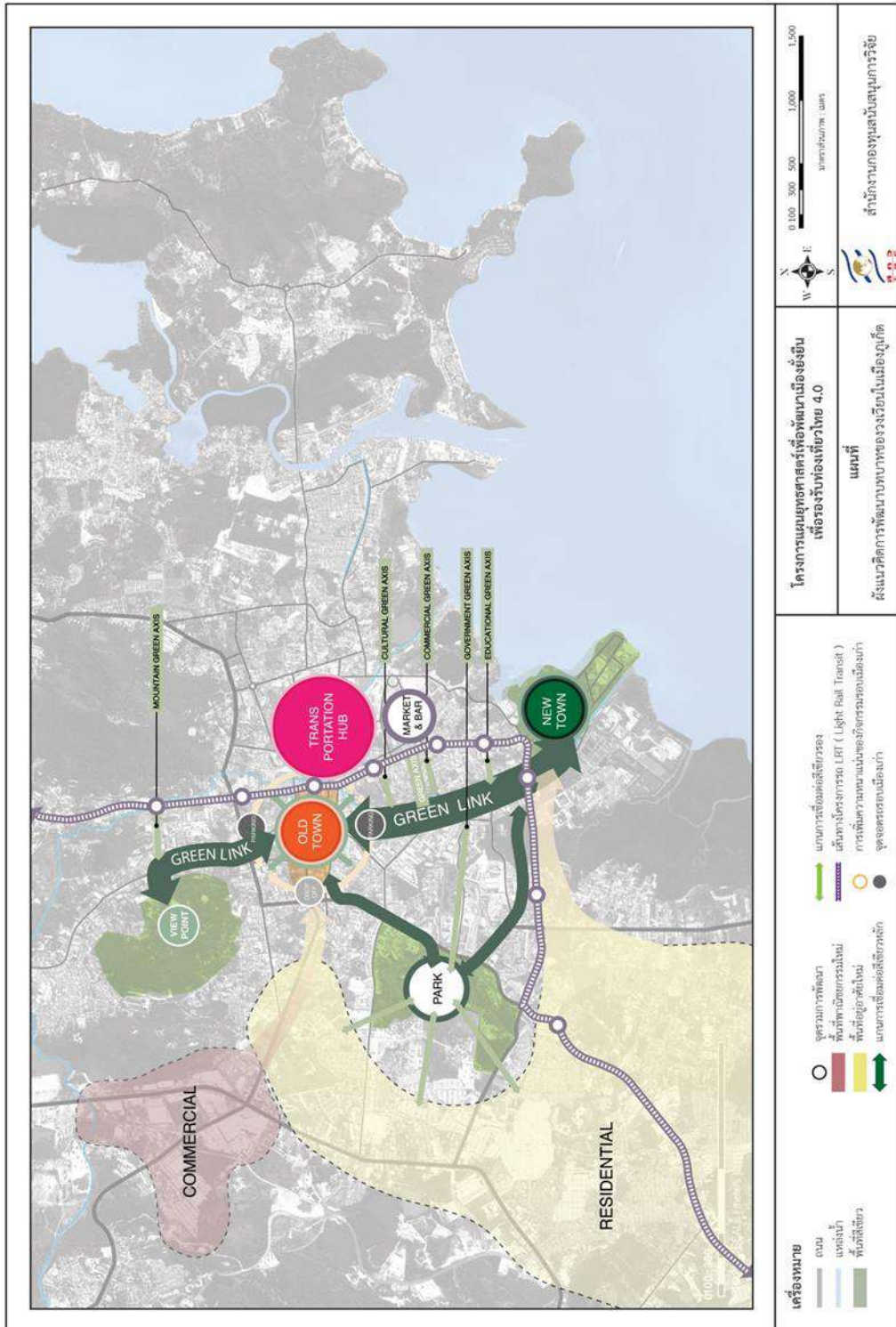
- การพัฒนาพื้นที่เมืองเก่าเพื่อรองรับคนเมืองกลุ่มผู้อยู่อาศัยใหม่โดยรอบ และรองรับนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงกลุ่มคนเดิม ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่
- การพัฒนาสถานีขนส่ง และพื้นที่รอบสถานี ขส.เก่า ก่อให้เกิดการเชื่อมต่อ เอื้อแก่กลุ่มผู้ใช้รถสาธารณะและนักท่องเที่ยว
- การพัฒนาเมืองศูนย์การประชุม มุ่งเน้นการสร้างกิจกรรมที่หลากหลายในการท่องเที่ยว อีกทั้งพื้นที่โดยรอบยังเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างนักท่องเที่ยว และกลุ่มผู้อยู่อาศัยที่ใช้พื้นที่นั้นทางการ

แผนภาพที่ 5-45 ผังแสดงการใช้งานพื้นที่ของนักท่องเที่ยวในเมืองภูเก็ต

ผังแนวความคิดการพัฒนารูปแบบของวงเวียน

- วงเวียนสุริยเดช-วงเวียนน้ำพุ เปลี่ยนแปลงบทบาทจากวงเวียนสำหรับการเปลี่ยนถ่ายการสัญจร ให้เป็นวงเวียนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเป็นภาพจำ หรือจุดนัดพบของเมืองเก่าภูเก็ต
- วงเวียนสุรินทร์-วงเวียนหอนาฬิกา เปลี่ยนแปลงบทบาทจากวงเวียนสำหรับการท่องเที่ยว ถ่ายรูปในยามราตรี ให้เป็นวงเวียนสำหรับการเปลี่ยนถ่ายการสัญจร สร้างกิจกรรมโดยรอบวงเวียนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น รองรับบริการเปลี่ยนถ่ายตลอด 24 ชม.
- วงเวียนอนุสรณ์สถานเหมืองแร่ภูเก็ต 60 ปี-วงเวียนหอยสะพานหิน เปลี่ยนแปลงบทบาทจากวงเวียนสวนสาธารณะ เป็นวงเวียนประจำเมืองศูนย์การประชุม อันเป็นบทบาทใหม่ของเมืองภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-46 ผังแนวคิดการพัฒนาบทบาทของวิจัยในเมืองภูเก็ต

การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนภายในเมืองภูเก็ต

ปรับปรุงและจัดการเส้นทางรถไฟฟ้าและเส้นทางรถ Smart Bus เพื่อตอบรับกับแนวเส้นทางขนส่ง LRT โดยให้รถไฟฟ้าวิ่งรองรับกิจกรรมโดยรอบเมืองภูเก็ตเป็นหลัก เชื่อมต่อจุดสำคัญของคนเมือง และเส้นทางที่มีชุมชนเดิม และรถ Smart Bus วิ่งรองรับกิจกรรมระดับเมือง เข้าสู่ถนนใหญ่ และพื้นที่อยู่อาศัยใหม่

เส้นทางรถไฟฟ้าใหม่

พัฒนามีจุดหมายปลายทางใกล้เคียงกับของเดิม และปรับเส้นทางใหม่ทับซ้อนน้อยลง โดยมีรถไฟฟ้าสาย 1 และสาย 2 เป็นเส้นแกนกระจายจากตัวเมือง และรถไฟฟ้าสาย 3 เป็นเส้นวงแหวนรอบเมืองภูเก็ต และเชื่อมในแนวตะวันออก และตะวันตก

รถไฟฟ้าสาย 1 บิ๊กซี - วิทยาลัยอาชีวภูเก็ต

รถไฟฟ้าสาย 2 ตลาดสี่มุมเมือง - ตลาดสดดาวนันทาวน

รถไฟฟ้าสาย 3 ตลาดนัดนาคา - สะพานหิน - เกาะลิเหว่

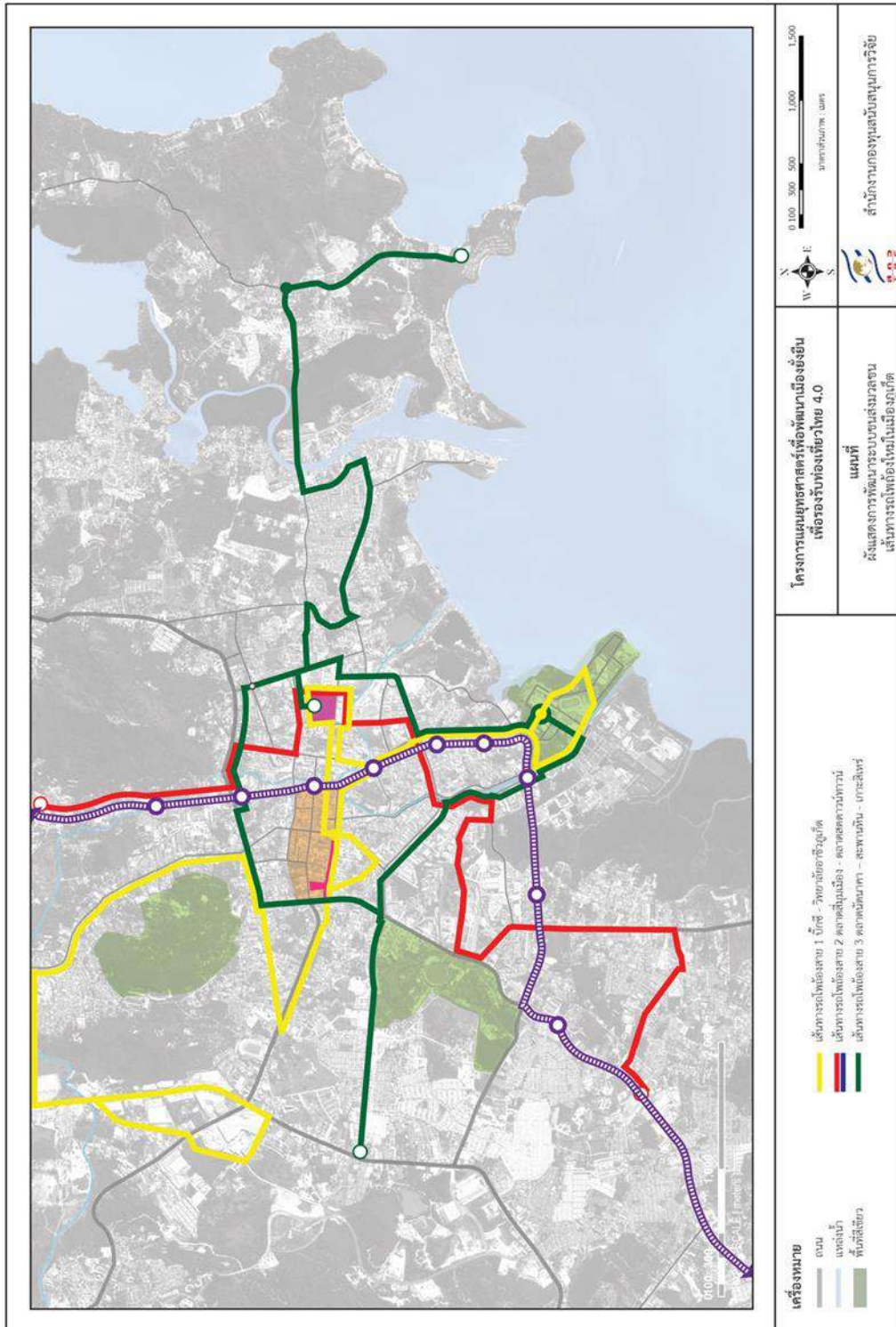
เส้นทางรถ Smart Bus ใหม่

พัฒนาโดยวิ่งรองรับระดับเมือง เชื่อมต่อระหว่างอนุสาวรีย์ท้าวเทพ - อ่าวฉลอง ซึ่งมีการพัฒนา TOD รอบสถานีทั้งสอง และเชื่อมต่อสู่ป่าตองอันเป็นหาดที่อยู่ใกล้กับเมืองภูเก็ต ลดจำนวนเส้นทางที่มีการทับซ้อนกับรถไฟฟ้า Airport Bus และ LRT

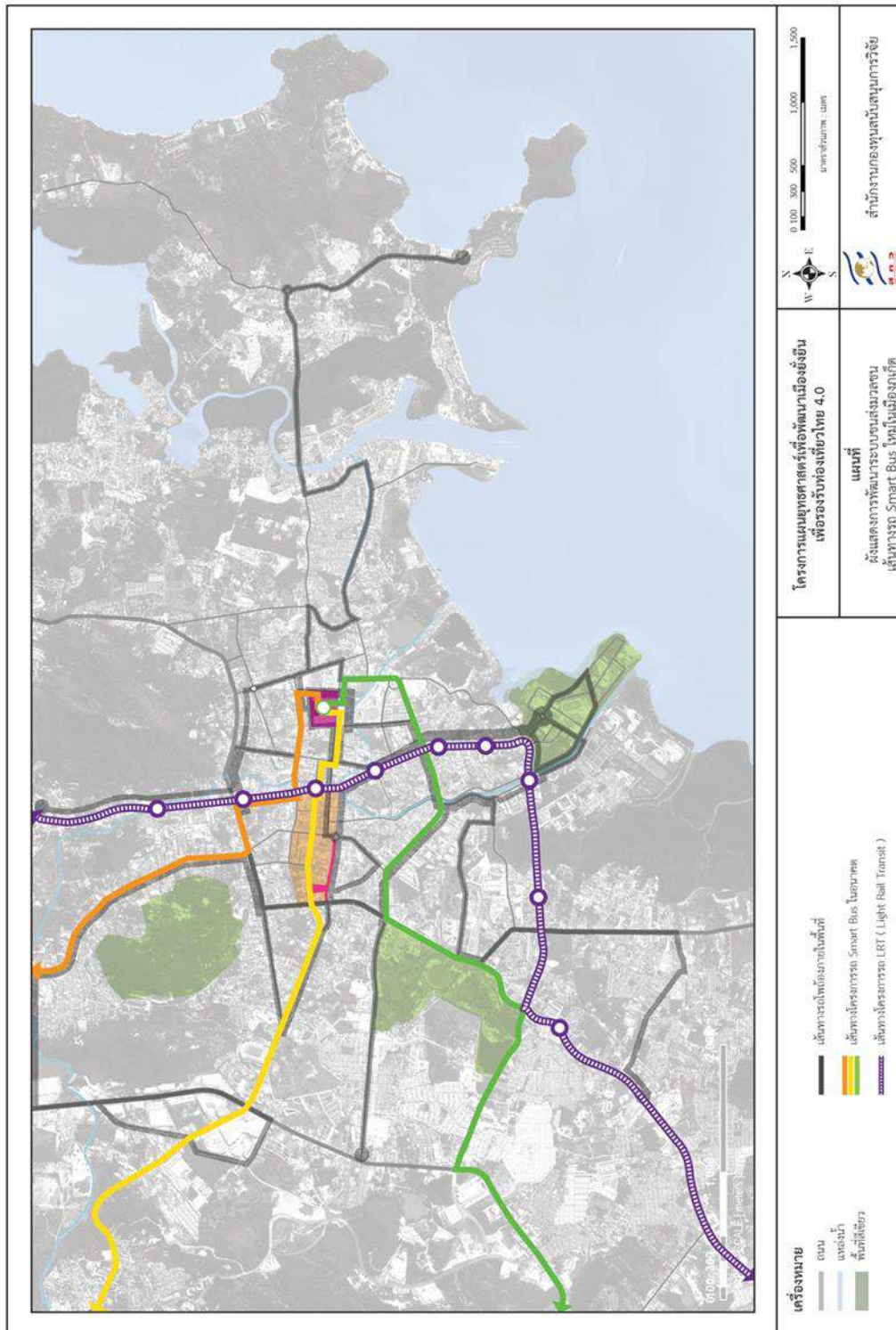
สายสีส้ม บขส.เก่า - อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี

สายสีเหลือง บขส.เก่า - หาดป่าตอง

สายสีเขียว บขส.เก่า - ห้าแยกฉลอง

แผนภาพที่ 5-47 ผังการพัฒนากระบวนขนส่งมวลชน เส้นทางรถไฟท่องเที่ยวใหม่ในเมือง

แผนภาพที่ 5-48 ผังการพัฒนากระบวนการขนส่งมวลชน เส้นทาง Smart Bus ใหม่ในเมืองภูเก็ต

การพัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่ง

การวิเคราะห์ศักยภาพของเมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่ง

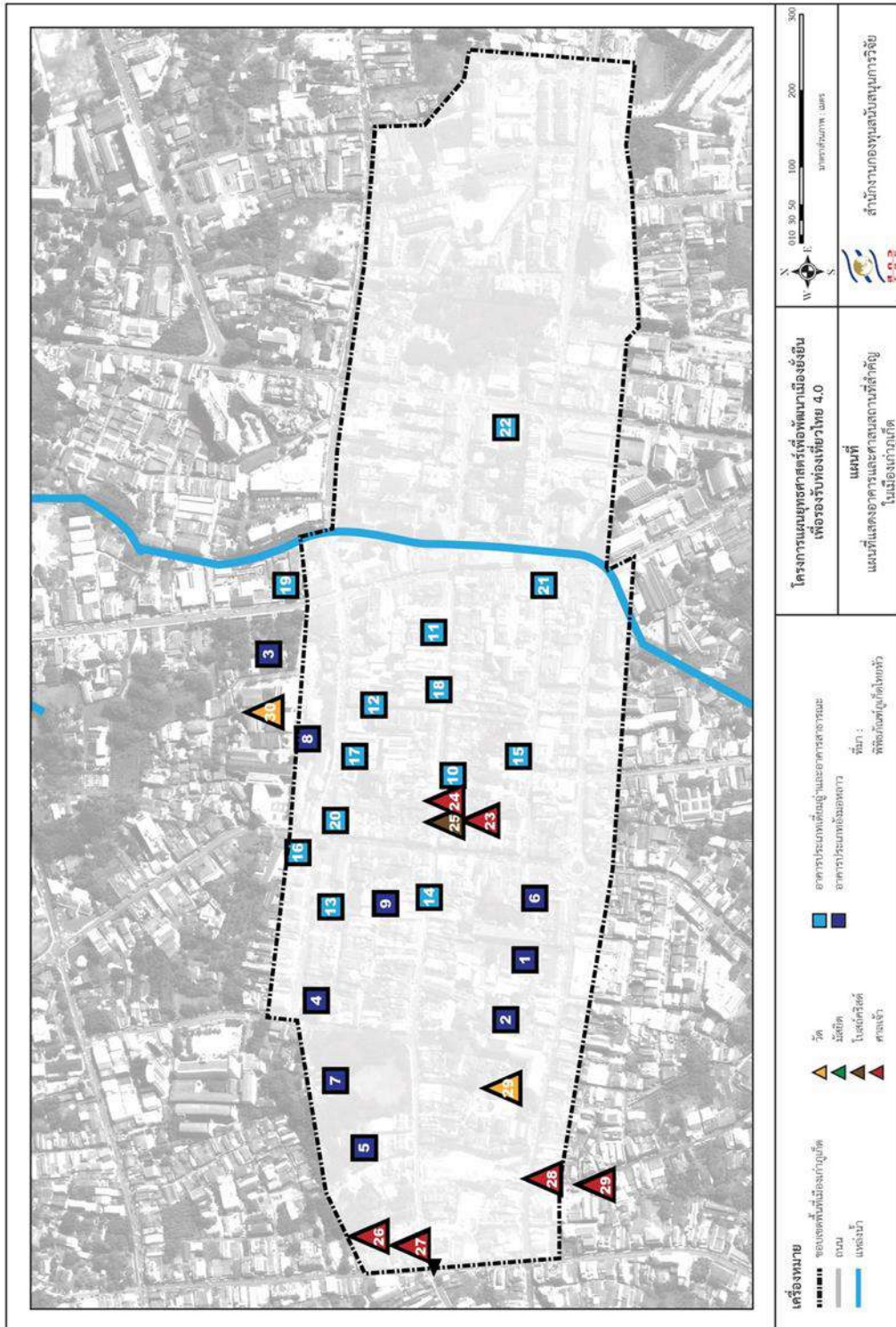
ตำแหน่งอาคารสำคัญ และศาสนสถาน

ตำแหน่งอาคารสำคัญภายในเมืองเก่าภูเก็ต จำแนกออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ อาคารอังมอหลาว และอาคารเตี้ยมฉู โดยอาคารอังมอหลาวเป็นเป็นภาษาจีนฮกเกี้ยน “อังมอ” แปลว่า ฝรั่งเศส หรือชาวต่างชาติ ส่วนคำว่า “หลาว” แปลว่า ตึกคอนกรีต อังมอหลาว ก็คือคฤหาสน์แบบฝรั่งที่นายหัวเหมืองแร่ของภูเก็ตสร้างเป็นที่อยู่อาศัยในอดีต โดยมักอยู่บริเวณฝั่งตะวันตกของถนนเยาวราชจรดถนนปฏิพัทธ์

อาคารเตี้ยมฉู ด้านหน้าเป็นที่โล่งยาว 5 กากี (1.50 เมตร) เรียกว่า หงอากากี (อาเขต) โดยเป็นสินน้ำใจที่เว้นไว้ให้สาธารณชนใช้ในเมื่อฝนแปดแดดสี่ มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบซิโนโปรตุกีส ที่มีอัตลักษณ์แตกต่างกันหลากหลาย โดยส่วนมากอยู่ติดถนนกลาง ถนนกระบี่ และถนนตีบุก โดยอาคารที่เปิดให้ท่องเที่ยวส่วนมากอยู่ทางทิศตะวันออกของถนนเยาวราช นอกจากนั้นในพื้นที่เมืองเก่าของภูเก็ตยังมีศาลเจ้าจีน โบสถ์คริสต์ และวัดแทรกตัวอยู่ในเมืองเก่า แสดงถึงสังคมพหุวัฒนธรรมในเมืองเก่าได้เป็นอย่างดี

อาคารสำคัญและศาสนสถานในพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตมีดังต่อไปนี้

1. บ้านพระพิไสย	16. อาคารเอกวานิช
2. บ้านพระอร่าม	17. สโมสรไทยหัว
3. บ้านหงษ์หยก	18. บริษัท ดันติโกวิท จำกัด
4. บ้านหลวงอำนาจ	19. บริษัท อนุภาสและบุตร จำกัด
5. บ้านชินประชา	20. ร้านพีเรอ่า
6. บ้านคุณสงวน ลิมปานนท์	21. พิพิธภัณฑ์เพอรานากัน
7. บ้านพระพิทักษ์	22. พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรภูเก็ต
8. กุฏิพระสังฆาธิการ วัดมงคลนิมิต	23. ศาลเจ้าแสงธรรม (เต่งก้องต๋อง)
9. พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว ถนนกระบี่	24. ศาลเจ้าไต่หล่า
10. ไซน่าอินน์	25. คริสเตียนสถาน
11. ตึกแถวบนถนนกลาง	26. ศาลเจ้าซัมसानเทียนเฮวกิ่ง
12. ตึกแถวในซอยรมณีย์	27. ศาลเจ้าจ้ออ้อ
13. ตึกแถวบนถนนตีบุก	28. ศาลเจ้าปุดจ้อ
14. ตึกแถวบนถนนกระบี่	29. ศาลเจ้าจู้ต๋อ
15. โรงแรมออนออน	

แผนภาพที่ 5-49 อาคารและศาสนสถานที่สำคัญในเมืองภูเก็ต

ตำแหน่งสตรีทอาร์ต และร้านอาหาร

เมืองภูเก็ตได้มีการจัดทำสตรีทอาร์ตอยู่หลายครั้ง โดยทางคณะสำรวจหีบยกสตรีทอาร์ตของโครงการ F.A.T. Phuket (Food Art Old Town) ที่แต่งเติมผนังย่านเมืองเก่าด้วยกราฟฟิตี้สีสันสดใส ใน พ.ศ. 2558 ภูเก็ตเพิ่งได้รับการจัดอันดับว่าเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านวิทยาการอาหาร หรือ Creative City of Gastronomy จากยูเนสโก กลุ่ม So Phuket เลยจับจุดแข็งเรื่องการกินที่ผูกพันกับวิถีคนภูเก็ต 12 หมวดยุคมาเป็นโจทย์ให้ศิลปินพันต์กำแพงเป็นอาหารตา ลวดลายมีชีวิตชีวาบอกใบ้อาหารจานเด็ด 88 รายการให้ผู้คนแกะรอยตาม โดยจำแนกได้ดังนี้

ประเภทเทศกาล

A เทศกาลพ้อต่อ - เจอเต่าแดง กินเต่าแดง

ณ ปากซอยรมณีย์ ถนนกลาง น้องมาร์ตี เด็ก 3 ตาของ Alex Face กลายร่างเป็นเต่าแดงตัวใหญ่ ที่แขนขาเขียนว่าแก้ว แหวน เงิน ทอง พร้อมหางลายสมหวัง ภาพนี้มาจากความเชื่อเรื่องเทศกาลพ้อต่อหรือ Hungry Ghost Festival ที่วิญญาณคนตายจะออกมาเที่ยวบนโลกมนุษย์

B เทศกาลกินเจ - กินเจสู้เสื่อ

หน้าโรงแรมสินทวี ถนนพังงา เป็นภาพหน้าเสื่อขนาดใหญ่ สีเส้นของพโยคส์สุดเท่นี้มาจากเทศกาลกินเจอันโด่งดังของภูเก็ต ในภาพซ่อนตะเกียง ประทัด กล่องไม้ขีด และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถือศีลกินผัก โดยร้านอาหารมังสวิรัตติ อยู่บริเวณถนนระนอง

C เทศกาลตรุษจีน - เสงรับตรุษจีน กินขนมฮวดไถ่

สัตว์สีขาวดำตัวยาวของโลเลบนผนังตึกร้านสินดี ปากซอยโรงแรมพังหมินเก่า ถนนพังงา คือสิงโตเหนียน สัตว์ประหลาดร้ายในตำนานของจีนที่กลัวเสียงดัง แสงสว่าง และของสีแดง เทศกาลตรุษจีนจึงต้องติดโคม จุดประทัด ใช้ของสีแดงต่าง ๆ เพื่อเฉลิมฉลองการปราบปีศาจและต้อนรับปีใหม่ รวมถึงกินของอร่อยประจำตรุษจีน เช่น ขนมฮวดไถ่หรือขนมถ้วยฟูที่มีความหมายดี เป็นสิริมงคล

D แสดงหุ่นกาเหล่หลังตรุษจีน - ไหว้เทวดา ตามหาเตเหลี่ยว

ภาพหุ่น 3 ตัวนี้อยู่ตรงทางเข้าศาลเจ้าแสงธรรม ถนนพังงา เล่าเรื่องหุ่นกาเหล่ที่นิยมเล่นหลังตรุษจีน 9 วันเพื่อไหว้บูชาเทวดา เป็นมหรสพหุ่นที่มีตัวแสดง 3 ตัว คือ เซ่งกั้งเอี้ย ผู้รับราชโองการจากสวรรค์ โบหน้าสีแดง หุ่นจอหววน หน้าตาหล่อเหลา และฮูหยินส้อหยกหลาน ผู้เป็นตัวแทนร้องเพลงบูชา โดยสิ่งที่สำคัญของงานนี้คืออาหารเช่นไหว้เทวดาอย่างเตเหลี่ยว หรือที่คนไทยเรียกว่าขนมจันอับ

ประเภทวัฒนธรรมและประเพณี

E การคลอดลูก - ฉลองการเกิดด้วยอ้วปิ้ง

ภาน้องมาร์ดีถือเสียนาหรือปิ่นโตจีน ตามประเพณีการคลอดลูกของชาวจีนภูเก็ต เมื่อเด็กอายุครบ 1 เดือน พ่อแม่จะทำอ้วปิ้ง หรือข้าวเหนียวผัดแบบสกเกี้ยน ใส่กุ้งแห้งฝอย โรยหมูแดง หอมเจียว ห่อใบไม้ ตบท้ายด้วยไข่ม้วนสีแดง ไปแจกจ่ายให้ญาติพี่น้องเพื่อส่งข่าวการเกิด

F ขนมเด็กวัยเรียน - ขนมก กินนง

ศิลปินซ่อนสีสนและรูปทรงของขนมเด็ก 12 อย่างไว้ในภาพนกตัวใหญ่ที่ถนนกลาง ขนมที่กินหลังเลิกเรียน และขนมโบราณต่าง ๆ ของภูเก็ตเป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำวัยเด็ก เช่น กุ้งกึ่ง (ขนมตุบต๊ับ) ซิต้าวซ้อ (ขนมหน้าแตก) ขนมปลา ของอร่อยเหล่านี้ส่วนใหญ่หาซื้อได้ที่ร้านอาดี้แก ถนนตีบุก หรือร้านเค่งตัน ย่านบางเหนียว

G วิวหับบ่า - มองบ้านบ่าบ่า คว่ากะละแมเข้าปาก

ลวดลายแบบซิโน-โปรตุเกสที่ต่อกันเป็นทรงบ้าน บนผนังทางเข้าลานจอดรถโรงแรมสินทวี ถนนพังงา สื่อถึงความสุขและงานวิวหับแบบบ่าบ่าที่ใช้ขนมหวาน 12 อย่างในงาน เช่น ขนมเทียน ขนมชั้น ขนมบุหลุ และกะละแมหรือกัณแมเหนียว สื่อถึงความรักของหนุ่มสาวที่หวานชื่น แน่นเหนียว ยืนนาน

H กิจกรรมเดินเต่า - ดูนกปิกนิกเล่นน้ำ ตามไปไข้ก่ายเดี่ยวกัย

ภาพนกตาโตที่จับเชือกตามเต่าลงทะเล บอกเล่ากิจกรรมเดินเต่าของชาวภูเก็ตบนฝาผนังร้านจิตราดหน้ายอดฝัก ซอยโรงแรมพั่งหมินเก่า ถนนพังงา โดยสมัยก่อนชาวบ้านจะออกไปปิกนิกเล่นน้ำที่ชายหาด ฝาดูเต่าวางไข่เวลากลางคืน และบางครั้งก็เก็บไข่เต่ามากินหรือมาขาย

ประเพณีวิถีชีวิตของชาวภูเก็ต

I อาหารเช้าภูเก็ต - เดินตลาดเช้า เข้าร้านเสียวโบาย

ตลาดดาวทาวนมีภาพเด็กเข็นรถเข็น ทุกคนจะขึ้นไปท่าแพงรูน้องมาร์ดีสวมชุดย่าหย่าสีชมพู สะท้อนวิถีตลาดเช้าหรือบ้านซ่านของเมืองตื่นเช้า โดยเกี่ยวข้องกับวิถีการกินข้าวอาหารเช้าที่เป็นเสียวโบายหรือติ่มซำมาเกือบร้อยปี

J กาแฟยามบ่าย - กินเปาะเปี๊ยะยามบ่าย ทักทายฝูงสัตว์

มีชื่อเสียงมากของชาวภูเก็ตคือมื่อบาย เพราะเป็นเวลาชมนุมนุสภากาแฟหรือสภากาแฟ เนื้อเครื่องดื่มและงานอาหารคาวหวานสารพัดคือ บทสนทนากระชับความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นไอ้เอ๋ว อวโป้ ตูโป้ หรือฉิ่งฉ่างทอด

K รถเข็น แผงลอย - เห็นลุงผัดโอต้าว เลยตามไปกินเจ้าอร่อย

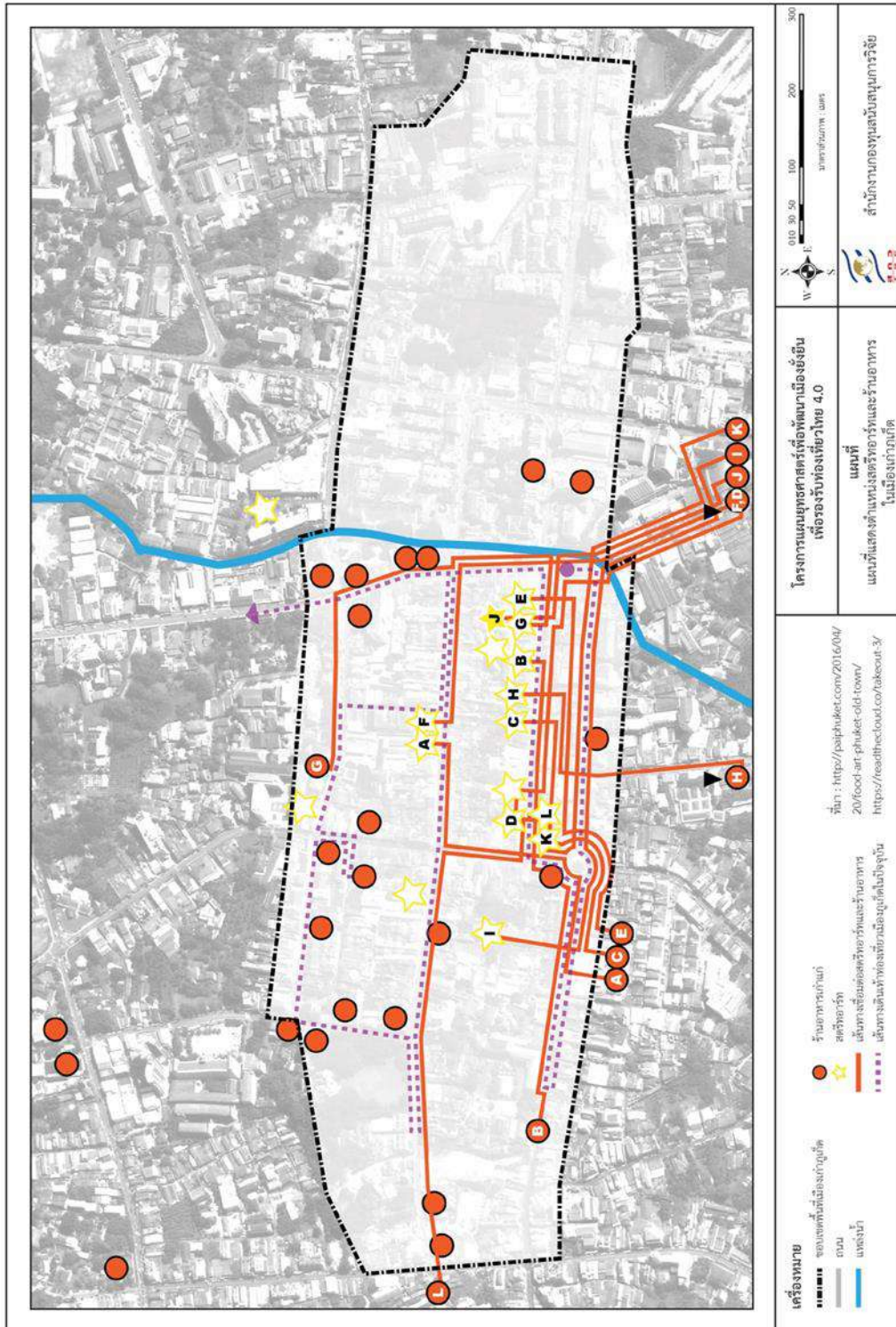
รูปภาพคุณป้าในครัวที่ถนนพังงา ภาพคุณลุงผัดโอต้าวสะท้อนวัฒนธรรมอาหารรถเข็นแผงลอยที่รสเด็ดเทียบชั้นจานเหลา โอต้าวคือ หอยนางรมทอดใส่เผือกที่ใช่แบ่งเหนียวนุ่ม

L ครัวในบ้าน - เปิดครัวบ้านป้า กินปลาทอดเครื่อง

บนผนังตึกร้านชินเซ่งหลอง หัวถนนพังงา มีคุณป้าหน้าตาใจดีนั่งอยู่ที่โต๊ะกับข้าว สังเกตได้ว่าคุณป้าแต่งตัวแบบย่าหย่า สวมเสื้อลูกไม้ติดกระดุมผ่าหน้า นุ่งผ้าปาเต๊ะ และท่าทางจะทำกับข้าวอร่อย ครัวในบ้านของภูเก็ตมีจานเด็ดมากมาย อาทิ ปลาทอดเครื่องจากร้านข้าวแกงโกฮวดที่ถนนวิชิตสงคราม

แผนภาพที่ 5-50 สตรีทอาร์ทและความสัมพันธ์กับร้านอาหารของเมืองภูเก็ต
ที่มา : <http://paiphuket.com/2016/04/20/food-art-phetket-old-town/>,
<https://readthecloud.co/takeout-3/>

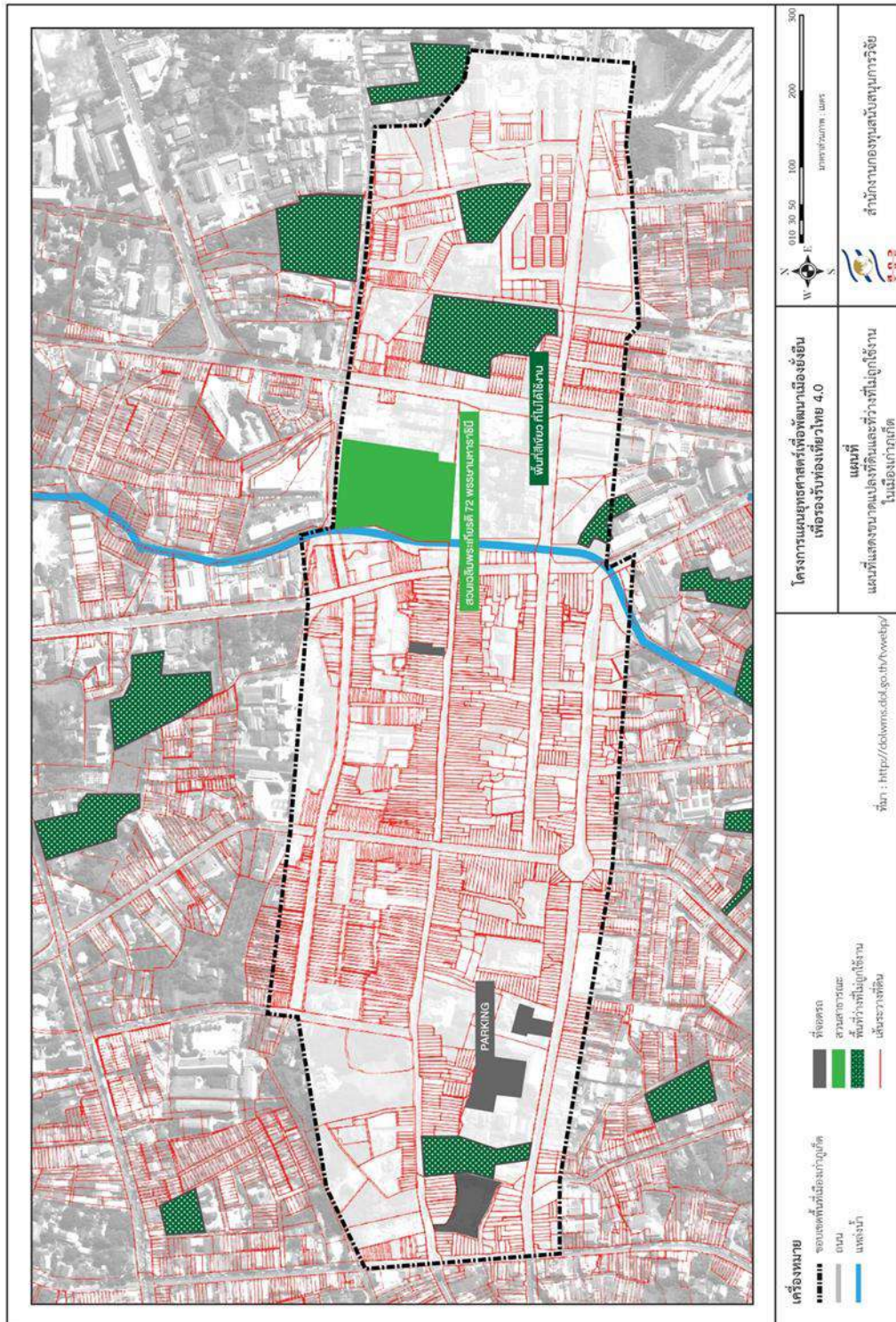

แผนภาพที่ 5-51 ตำแหน่งสตรีทฟู้ดและร้านอาหารในเมืองภูเก็ต

ขนาดแปลงที่ดิน และที่ว่างที่ไม่ถูกใช้งาน

แปลงที่ดินในเมืองเก่าภูเก็ตทางฝั่งตะวันตกของถนนเยาวราชมีขนาดเล็กสลับกับแปลงที่ดินขนาดใหญ่ที่เป็นอาคารอังมอหลาว ซึ่งถูกใช้พื้นที่เป็นที่จอดรถ ที่ว่างหรือปรับเปลี่ยนเป็นตลาดในบางช่วงเวลา ในขณะที่แปลงที่ดินขนาดเล็กและยาวทางด้านตะวันออกของถนนเยาวราช ที่เป็นอาคารเตี้ยมฉู ซึ่งอาคารต่อยาวเป็นแผงทำให้ไม่สามารถเดินเชื่อมต่อจากถนนกลางมายังถนนพังงาได้

นอกจากนั้นแปลงที่ดินโดยรอบเมืองเก่าภูเก็ต ยังมีพื้นที่โล่งว่างที่ไม่ถูกพัฒนาอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งแปลงที่ดินส่วนมากอยู่ในระยะการเดินเท้า ภายใน 400 เมตรจากเมืองเก่าภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-52 ขนาดแปลงที่ดินและช่วงที่ไม่ถูกใช้งาน ในเมืองเก่าภูเก็ต

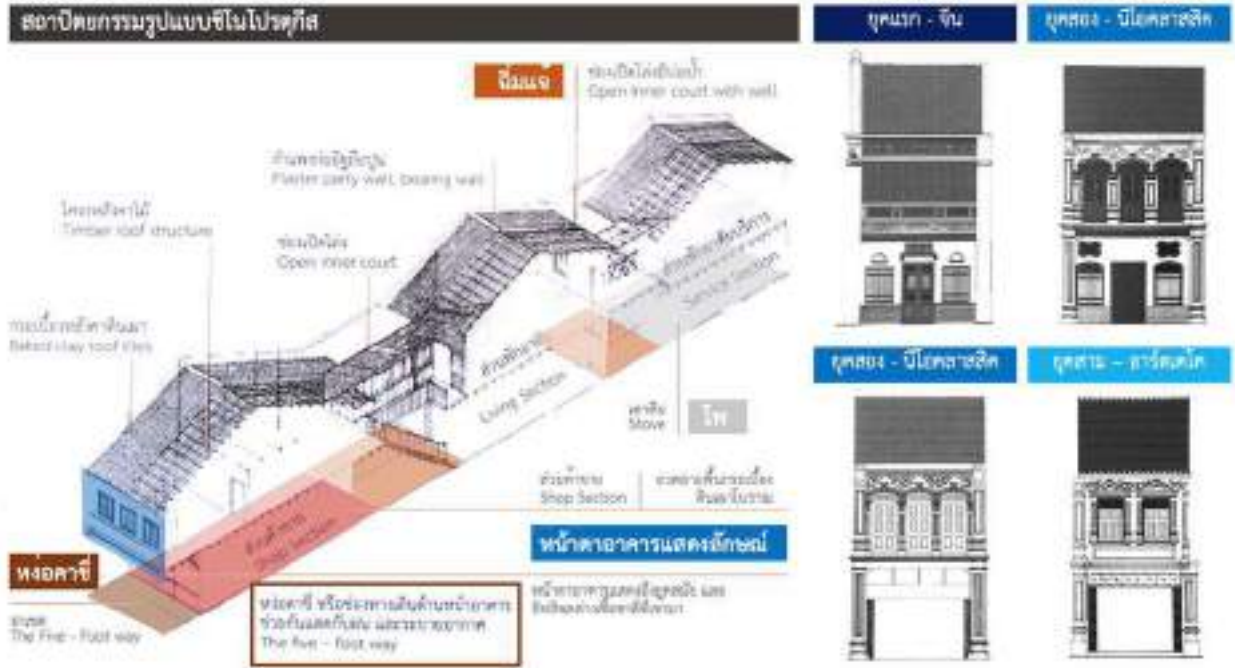
รูปแบบอาคารเตี้ยมฉู่

ลักษณะสถาปัตยกรรมในเมืองเก่าภูเก็ต แบ่งเป็น 3 ยุค ได้แก่ ยุคแรก อาคารในยุคนี้มักเป็นอาคารแบบ ตึกแถว หรือ เตี้ยมฉู่ ลักษณะเด่น คือ มีช่องทางเดินต่อเนื่องกันโดยตลอด เพื่อป้องกันแดดฝน ตัวอาคารการ ก่อสร้างเป็นปูนและดินสอพองโครงหลังคาคลุม หรือที่เรียกว่า ห่อกำกั (อาเขต) มีลักษณะเป็นศิลปะจีน อินเดีย และลวดลายที่คล้ายลวดลายของไทย ปัจจุบันอาคารแบบนี้เหลืออยู่น้อย

ยุคที่สอง เป็นการสถาปัตยกรรมที่ได้นิยมในยุโรปช่วงนั้น คือ นีโอคลาสสิกและเรเนออร์ซองส์ มาสร้างสรรคั ผสมผสานการออกแบบอาคารราชการ มีลักษณะก่ออิฐถือปูน ทาผนังให้หนาเพื่อรับน้ำหนัก มีการตกแต่งแบบ คลาสสิก สังเกตได้จากหน้าต่างจะยาวถึงพื้น มีบานเกล็ดไม้ปรับได้ แบ่งเป็นสามช่วงช่องแสงเหนือหน้าต่างโค้ง ส่วนผนังตกแต่งเป็นรูปสัตว์หรือดอกไม้ แสดงให้เห็นถึงความเป็นสิริมงคล

ยุคที่สาม เป็นช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พร้อมกับการเข้ามาของสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ หรือ แบบโมเดิร์น เป็นการก่อสร้างแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก จะเห็นได้ว่าอาคารยุคนี้จะเปลี่ยนรูปแบบหน้าต่าง ให้เป็นทรงเรขาคณิต ทั้งวงกลม สี่เหลี่ยม มีการใช้กระจกสีประดับตกแต่งในช่วงแรกโดยการผสมผสานระหว่าง รูปแบบอาร์ต เดโค กับ นีโอคลาสสิก เป็นการใชลวดลายหน้าต่างแบบกรีกหรือโรมันคลาสสิก แต่ในช่วงหลังมีการ ทำระเปียงให้ยื่นออกจากชั้นบน เสริมการตกแต่งด้วยรูปทรงเรขาคณิตเป็นหลัก

อาคารเตี้ยมฉู่มีหน้าอาคารค่อนข้างแคบ แต่มีลักษณะลึกยาว โดยแบ่งพื้นที่ใช้สอยไปตามความลึกได้หลาย ส่วน โดยด้านหน้าทำเป็นร้านค้าหรือสำนักงาน ถัดไปเป็นห้องพักผ่อน ห้องอาหาร ห้องครัว ฯลฯ กลางตึกมี “ฉิมแจ้” หรือ “ฉิมแจ้” ซึ่งก็คือบ่อน้ำกลางบ้าน เจาะช่องเพดานเพื่อให้แสงส่องเข้ามาในบ้าน และอากาศถ่ายเท สะดวก เพื่อสร้างภาวะเย็นสบายและอากาศปลอดโปร่งแก่บ้าน

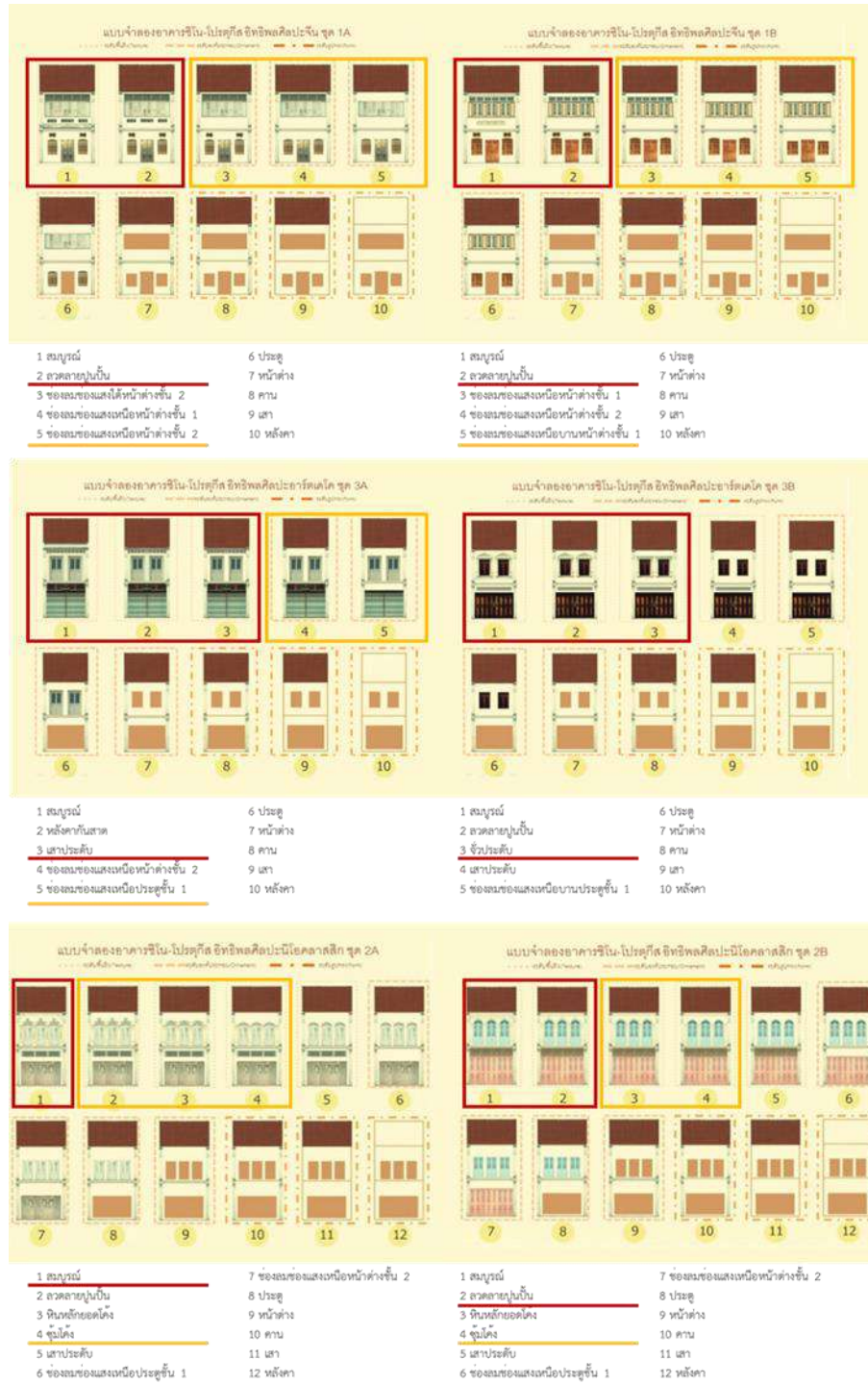
แผนภาพที่ 5-53 หน้าตาอาคารเต็มมดูในแต่ละยุคสมัยและโครงสร้างอาคาร

ที่มา : เทศบาลนครภูเก็ต / Idol-Idea Phuket

<https://www.facebook.com/1108887155819493/posts/2012555502119316>

กรณีศึกษาการอนุรักษ์ฟื้นฟูเมืองเก่า

ในการศึกษาการอนุรักษ์ฟื้นฟูเมืองเก่า คณะผู้ศึกษาได้ศึกษากรณีของเมือง George Town ประเทศมาเลเซีย ย่านเก่ากรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และสิงคโปร์

แผนภาพที่ 5-54 การเปรียบเทียบการรับรู้องค์ประกอบอาคารเต็มฉลุในแต่ละยุคสมัย

ที่มา : การเปรียบเทียบการรับรู้รูปด้านหน้าอาคารต่างยุคของอาคารจีน-โปรตุเกสบนถนนกลาง จังหวัดภูเก็ต, วารสารวิชาการ ออกแบบสภาพแวดล้อม, อภากาศร์ วงศ์ลักษณ์พันธ์, สถาปัตยกรรมศาสตร์ ม. เชียงใหม่ 2557

แนวคิดการพัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่ง

ผังแนวคิดการพัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่งเพื่อเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ในการพัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตสามารถแบ่งพื้นที่เป็น 3 ส่วนตามคุณค่าที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ โดยนำแนวคิดการพัฒนาของชาวภูเก็ตจากยูเนสโก “กินดี อยู่ดี มีจิตงาม...ที่ภูเก็ต” เป็นหลักในการออกแบบ เนื่องจากพื้นที่มีศักยภาพที่สะท้อนถึงภาพรวมของชาวภูเก็ตได้เป็นอย่างดี โดยแบ่งพื้นที่ได้ดังนี้

พื้นที่ GOOD FOOD ทางทิศตะวันตกของถนนเยาวราช

เป็นพื้นที่ที่มีอาคารอสังหาริมทรัพย์ และร้านอาหารกระจุกตัวเป็นจำนวนมาก จึงมีการพัฒนาโดยนำพื้นที่ลานหน้าอาคารอสังหาริมทรัพย์ เป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว สามารถรับชมสถาปัตยกรรมได้อย่างสวยงาม และเป็นพื้นที่กระจายตัวสู่ร้านอาหารท้องถิ่น ผ่านการลัดเลาะตรอก ซอยในย่าน

พื้นที่ GOOD SPIRIT ทางทิศตะวันออกของถนนเยาวราชจรดเทพกระษัตรี

เป็นพื้นที่ที่มีอาคารเตี้ยมอ และศาสนสถาน 3 ศาสนาอยู่ภายในพื้นที่ กิจกรรมที่อยู่ภายในพื้นที่เป็นกิจกรรมการค้าขายดั้งเดิม ปะปนกับร้านอาหารสมัยใหม่เช่น คาเฟ่ เป็นต้น แต่ด้วยรูปแบบอาคารทำให้ไม่สามารถเดินเชื่อมต่อจากถนนกลางมายังถนนพังงาได้ จึงเสนอแนะการพัฒนาในรูปแบบอาคารเตี้ยมอ โดยแยกกิจกรรมของเจ้าของที่ดินออกเป็น 2 ส่วน หน้าฉิมแจ้และหลังฉิมแจ้ เพื่อสร้างกิจกรรมผสมผสานให้พื้นที่ด้านหน้าเป็นพื้นที่กึ่งสาธารณะเข้ามาถึงลานกลางบ้าน และสามารถลัดเลาะผ่านช่อง 2 หรืออาคารด้านข้างเพื่อใช้ในการเชื่อมต่อไปยังถนนพังงาได้ สร้างการเชื่อมต่อในแนวเหนือใต้ ผ่านลานกลางบ้าน โดยเสนอแนะให้สร้างกิจกรรมเชิงศิลปะ และธุรกิจที่พักรูปแบบเกสต์เฮาส์ หรือโฮสเทล เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมดั้งเดิมในพื้นที่ อยู่ใกล้สถานี LRT และสามารถเชื่อมต่อสู่พื้นที่ท่องเที่ยว และศาสนสถานโดยรอบได้สะดวก

นอกจากนั้นเสนอแนะให้พัฒนาศูนย์อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ให้ข้อมูลเบื้องต้นหรือเป็นจุดนัดพบ โดยมีขนาดเล็กรองรับกิจกรรมกายภาพที่จำเป็น

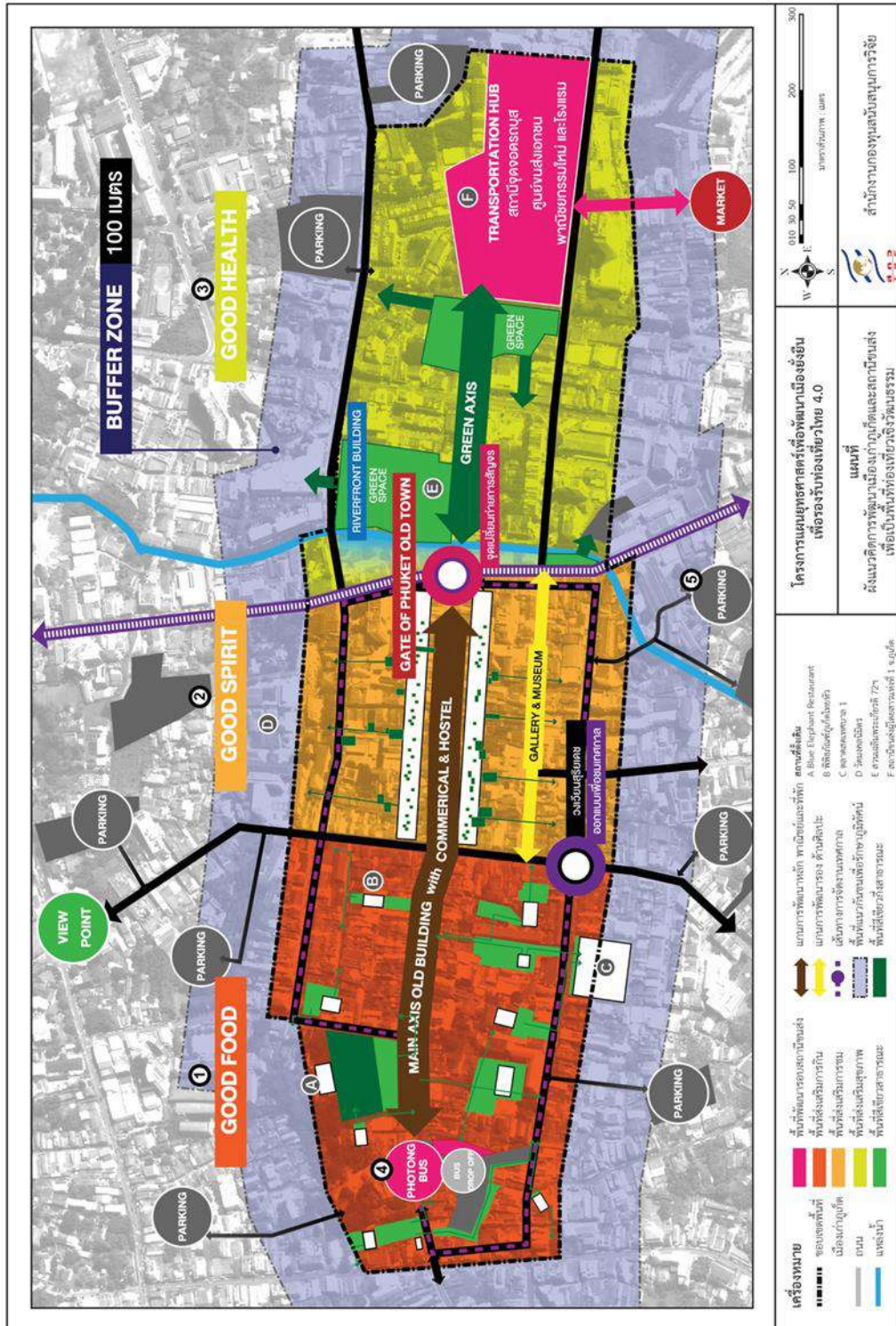
พื้นที่ GOOD HEALTH ทางทิศตะวันออกของถนนเทพกระษัตรี และโดยรอบ บขส.เก่า

พื้นที่ที่ดีดริมคลองบางใหญ่ สวนเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา และมีพื้นที่ว่างที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอยู่ภายในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโดยรอบสวนสาธารณะและริมคลองบางใหญ่ เพื่อเป็นสวนสาธารณะแก่ชาวเมืองภูเก็ต เป็นพื้นที่นัดพบ พักผ่อน ทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว เชื่อมต่อตามแนวคลองบางใหญ่ไปยังบริเวณสะพานหินได้ และเชื่อมต่อตามแนวถนนมายัง บขส.เก่าได้เช่นกัน โดยพื้นที่โดยรอบ บขส.เก่าได้รับการพัฒนาให้มีกิจกรรมผสมผสาน พาณิชยกรรม สำนักงาน ที่อยู่อาศัย และธุรกิจที่พัก โดยรอบสถานี ซึ่งตอบสนองนักท่องเที่ยวที่ต้องการ

พักรูปแบบอาคารแตกต่างจากการภายในเมืองเก่าภูเก็ต สร้างกิจกรรมโดยรอบสถานีให้มีหลากหลายระยะเวลา มากขึ้น

นอกจากนั้นการพัฒนาพื้นที่โดยรอบเมืองเก่าภูเก็ต ยังมีการเสนอแนะให้สร้างที่อยู่อาศัยขนาดกลางเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความหนาแน่นภายในพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ต และสร้างที่จอดรถ เพื่อเป็นพื้นที่ยึดหยุ่นในการจอดรถ รองรับนักท่องเที่ยวได้ และสามารถเดินทางมายังเมืองเก่าภูเก็ตได้สะดวกภายในระยะ 300 เมตร เพื่อแก้ไขปัญหาการจอดรถภายในเมืองเก่าภูเก็ต ซึ่งทำให้การเดินทางท่องเที่ยวไม่สะดวก และไม่สามารถรับชมทัศนียภาพของอาคาร ได้เต็มที่

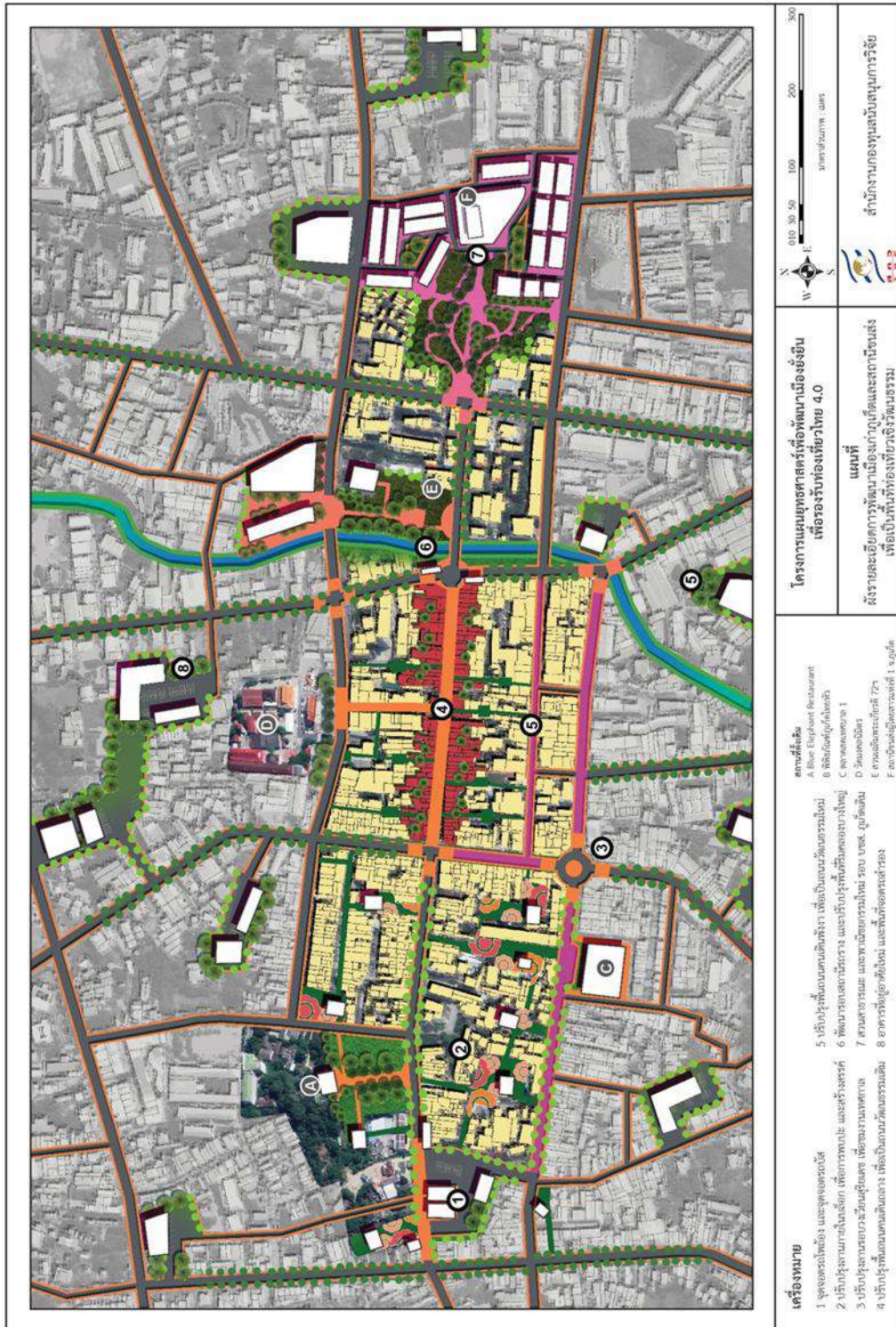
แผนนี้ยังเสนอแนะในการจัดการพื้นที่จอดรถโพธิ์อง และรถบัส เพื่อลดปริมาณรถยนต์ที่เข้าสู่พื้นที่ภายในเมืองเก่าภูเก็ต และทำให้การเดินทางท่องเที่ยวมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น และการปรับปรุงทัศนียภาพโดยรอบวงเวียนสุริยเดช เพื่อสร้างทัศนียภาพที่สวยงามและเป็นภาพจำแก่นักท่องเที่ยว

แผนภาพที่ 5-55 ผังแนวคิดการพัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่งเพื่อเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

รายละเอียดพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่ง – พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผังรายละเอียดแสดงถึงการเชื่อมต่อจากจุดจอดรถไฟฟ้า และรถบัส ผ่านย่านการกินอาหาร และท่องเที่ยว อาคารอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อสู่แนวระบบขนส่ง LRT ซึ่งมีการพัฒนาโดยรอบสถานีรองรับ เพื่อสะท้อนถึงการเป็นประตูของตลาดภูเก็ตในอดีต และกิจกรรมธุรกิจที่พัก กิจกรรมศิลปะ แกลลอรี่ และกิจกรรมดั้งเดิมในพื้นที่ โดยกระจายตัวจากสถานี LRT สู่ ศูนย์รวมขนส่งสาธารณะของจังหวัดภูเก็ต ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมผสมผสานโดยรอบ และสวนสาธารณะ อีกทั้งมีการพัฒนาพื้นที่สีเขียวริมคลองบางใหญ่ สู่สะพานหินได้

แผนภาพที่ 5-56 ผังรายละเอียดการพัฒนาเมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่งเพื่อเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ภาพทัศนียภาพพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่ง

พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถนนกลาง และรถไฟรางเบาในพื้นที่เมืองเก่า

- ปรับปรุงหน้าตาอาคาร โดยถอดจากลวดลายจีนและลายพื้นกระเบื้องเพอรานากัน
- การพัฒนาบริเวณรอบสถานีรถไฟรางและศูนย์อำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว
- การพัฒนาบริเวณริมคลองบางใหญ่ และสวนสาธารณะ สู่ย่านพาณิชย์กรรมใหม่รอบ บขส. เก่า

แผนภาพที่ 5-57 ภาพทัศนียภาพถนนกลาง และรถไฟรางเบาในพื้นที่เมืองเก่า ก่อนการพัฒนา

แผนภาพที่ 5-58 ภาพทัศนียภาพถนนกลาง และรถไฟรางเบาในพื้นที่เมืองเก่า หลังการพัฒนา

ภาพทัศนียภาพพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตและสถานีขนส่ง

พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถนนพังงา และการพัฒนารอบวงเวียนสุริยเดช

- การเปิดทะเลสาบเทียมฉู่ หรือชอยทำให้เกิดการพัฒนาในถนนพังงา และบริเวณโดยรอบ
- การปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เหมาะสมแก่การเดินเท้าและจักรยานมากยิ่งขึ้น
- การปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบวงเวียนสุริยเดช เพื่อใช้ในการรับชมเทศกาล หรือท่องเที่ยว

แผนภาพที่ 5-59 ภาพทัศนียภาพถนนพังงา และการพัฒนารอบวงเวียนสุริยเดช ก่อนการพัฒนา

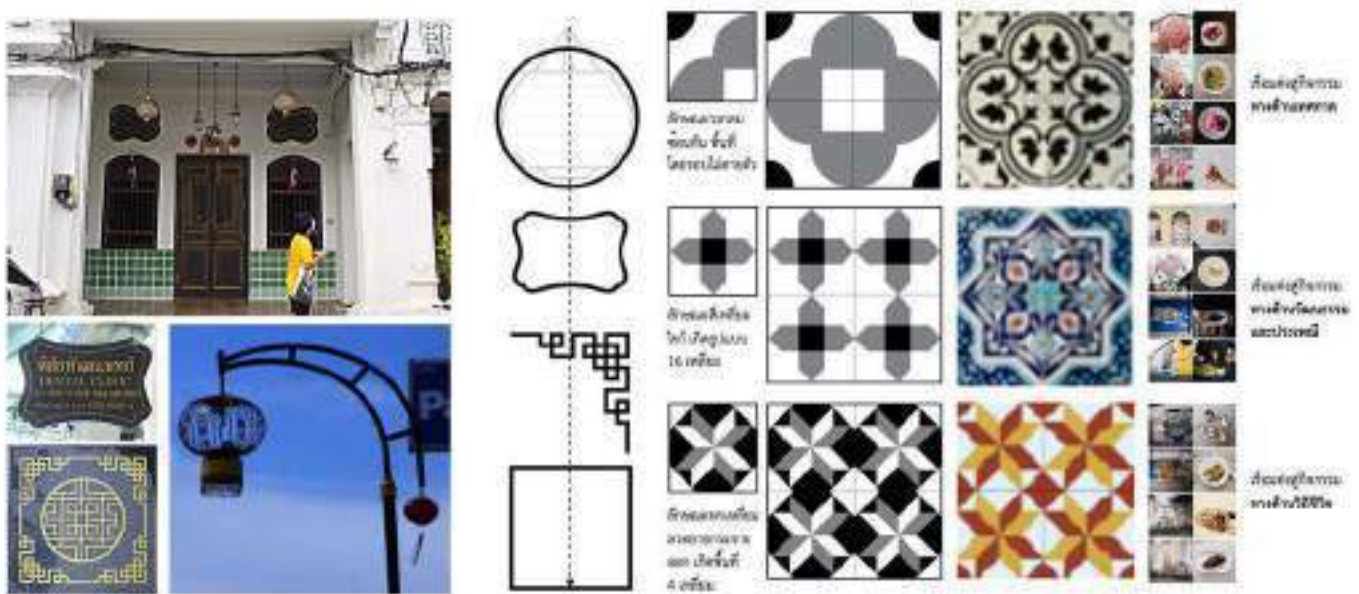

แผนภาพที่ 5-60 ภาพทัศนียภาพถนนพังงา และการพัฒนารอบวงเวียนสุริยเดช หลังการพัฒนา

องค์ประกอบเมือง ด้านศิลปะและวัฒนธรรม

เมืองเก่าภูเก็ต มีเอกลักษณ์ของอาคารรูปแบบเต็มฉู่ จึงนำมาสู่การถอดอัตลักษณ์หน้าตาอาคาร โดยลดทอนรูปฟอร์มจากวงกลม สู่รูปทรงสี่เหลี่ยมเปรียบเทียบกับตำแหน่งจากระดับฟ้า (เหนือหัว) สู่ระดับดิน (พื้นกระเบื้อง) โดยอ้างอิงจากคอมไฟอยู่ในระดับเหนือหัว การมีช่องลมแบบซิโน-โปรตุกีส ลวดลายกระเบื้องแบบจีน (ผ่านการถอดอัตลักษณ์แบบจีน) และกระเบื้องดินเผาพิมพ์ลายแบบซิโน-โปรตุกีส

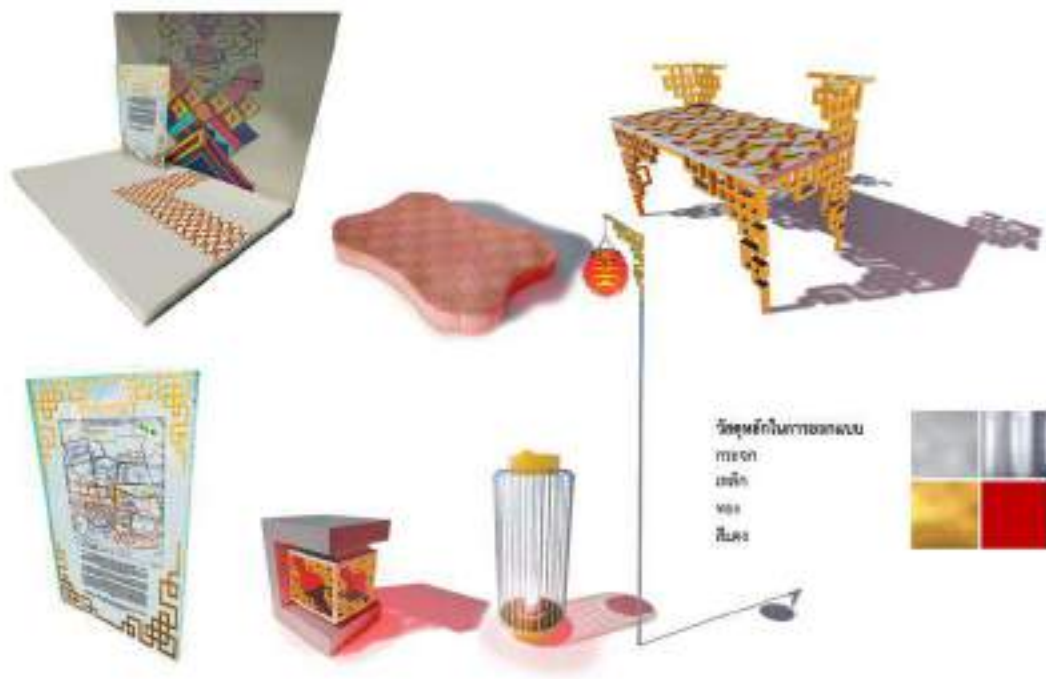
โดยลวดลายอัตลักษณ์จากกระเบื้องเพอรานากัน (Peranakan Tiles) หรือกระเบื้องดินเผาหรือซีเมนต์พิมพ์ลาย เป็นกระเบื้องอันมีเอกลักษณ์ และมีอิทธิพลต่อเนื่องกันในแถบมลายู (ภูเก็ต มาเลเซีย สิงคโปร์) กระเบื้องถูกใช้มาตั้งแต่ในอดีตในบ้านรูปแบบซิโน-โปรตุกีส แต่ยังไม่ได้รับการบูรณะ และนำมาฟื้นฟูอัตลักษณ์อย่างเหมาะสม โดยนำลวดลายกระเบื้องเชื่อมต่อจากสตรีทอาร์ทสู่ร้านอาหารที่สะท้อนถึงกิจกรรมนั้น ๆ โดยดึงลวดลายออกมาทั้งหมด 3 ลวดลาย เพื่อเชื่อมต่อกับกิจกรรมประเภทเทศกาล วัฒนธรรม และวิถีชีวิต

แผนภาพที่ 5-61 การถอดอัตลักษณ์จากองค์ประกอบของอาคารและลวดลายกระเบื้อง

การออกแบบองค์ประกอบภายในเมืองเก่าภูเก็ต นั้นออกแบบโดยคำนึงถึงกิจกรรมการนั่ง รับประทาน ให้อาหาร เบื้องต้น และไฟส่องสว่างเป็นหลัก เพื่อขับเน้นตัวอาคารในเมืองเก่าภูเก็ตให้เด่นชัดยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นทางเลือกในการท่องเที่ยวในเมืองเก่าภูเก็ต สามารถนั่งพักผ่อนสถานที่ที่ไม่ใช่ร้านอาหารได้ หรือสามารถชมศิลปะของเมืองไปพร้อมกัน โดยพัฒนาดังนี้

- ป้ายแนะนำ Street Art และกระเบื้องนำทาง วัสดุเป็นกระจก ไม่บดบังอาคารและผลงานศิลปะ
- ป้ายบอกทางในเมือง เพื่อชี้นำตำแหน่งกิจกรรมที่ซ่อนอยู่ภายในเมือง โดยวัสดุเป็นกระจก ไม่บดบังอาคาร
- พุกนั้งระดับพื้น องค์กรประกอบเมือง เพื่อใช้ในพักผ่อน โดยนำมาจากรูปแบบของพุกที่ใช้ในการสักการะศาลเจ้า และสะท้อนถึงความเคารพต่อคนดั้งเดิม
- เก้าอี้นั่ง – กิ น ถอดอัตลักษณ์จากกระเบื้องลวดลายจีน โดยมีพนักพิงที่สามารถวางของได้ เพื่อสร้างกิจกรรมนอกอาคาร และรับชมอาคารเก่าได้
- ไฟทางเดิน ใช้งานภายในเมืองเก่า ไม่บดบังอาคาร และสามารถนั่งได้
- ไฟทางคนเดิน ใช้งานภายในลาน หรือพื้นที่สาธารณะขนาดเล็ก กระจายแสงไฟได้ดี
- ไฟทางถนน ใช้งานภายในเมืองภูเก็ต สร้างบรรยากาศแก่เมืองภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-62 องค์กรประกอบเมือง เพื่อศิลปวัฒนธรรมและอำนวยความสะดวก ในเมืองภูเก็ต

การพัฒนาพื้นที่บริเวณสะพานหิน

การวิเคราะห์ศักยภาพบริเวณสะพานหิน

การเปลี่ยนแปลงของสะพานหิน

เดิมที บริเวณสะพานหินเป็นท่าเรือสำคัญที่เรือขนส่งสินค้า และเรือโดยสารใช้เป็นจุดเทียบท่า ถือเป็นท่าเรือใหญ่ของการเดินทางในเขตทะเลอันดามัน เชื่อกันว่าท่าเรือสะพานหินยังเป็นที่เทียบเรือที่ตัวแทนชาวภูเก็ตซึ่งเดินทางกลับจากประเทศจีนนำควันทู (เหี้ยวเอี้ยน) มาเพื่อประกอบพิธีกินผัก จนกลายเป็นประเพณีสำคัญของชาวภูเก็ตในปัจจุบัน

ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของสะพานหิน ยังเป็นบริเวณที่เรือชุดแร่ลำแรกของโลกทำการชุดแร่ดิบจากอ่าวทุ่งคาซึ่งเป็นทะเลบริเวณสะพานหินขึ้นเป็นครั้งแรกของโลกด้วย โดยผู้นำเรือชุดแร่อัดเข้ามาชุดแร่ คือ กัปตันเอ็ดเวิร์ด โทมัส ไมล์ ชาวออสเตรเลีย เมื่อ พ.ศ. 2452 ซึ่งภายหลังก็ส่งผลให้มีการสร้างเรือชุดแร่ขึ้นใช้งานอย่างแพร่หลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อนุสาวรีย์หลัก 60 ปีสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2512 เพื่อระลึกถึงกัปตันเอ็ดเวิร์ด โทมัส ไมล์ ชาวออสเตรเลีย โดยผู้ออกแบบนายชวลิต หัสพงษ์ มาดำเนินการออกแบบก่อสร้างอนุสาวรีย์ โดยได้รับ ที่ตั้งของอนุสาวรีย์ดังกล่าวอยู่บริเวณริมหาดปลายแหลมของสะพานหิน ณ ขณะนั้น อนุสาวรีย์ได้นำรูปกระเชอเรือชุดแร่ดิบซึ่งเป็นส่วนที่ตกดินปนแร่ และรูปเปลือกหอยมาประยุกต์เข้าด้วยกัน ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2512 เนื่องจากลักษณะของอนุสาวรีย์คล้ายเปลือกหอยชาวภูเก็ตจึงเรียกว่า "อนุสาวรีย์หอย"

แผนภาพที่ 5-63 เปรียบเทียบอนุสาวรีย์หอยในอดีตและปัจจุบัน

ที่มา : <http://www.phuketcity.go.th/travel/detail/23/> , <https://www.joinlifethailand.com/ไปเดินเล่นถ่ายภาพที่สะพานหิน>

ภายหลังมีการถมทะเลบริเวณสะพานหินเพิ่มพื้นที่สาธารณประโยชน์ โดยใช้วัสดุส่วนหนึ่งเป็นดินโคลนที่ลอกจากคลองก้อจ้าน ซึ่งเป็นคลองที่ขุดลอกเพื่อใช้ประโยชน์เป็นที่จอดเรือประมงขนาดเล็ก ดำเนินการขุดโดยกัปตันเอ็ดเวิร์ด โรมัส ไมลส์วัสดุอีกส่วนเป็นขยะและซากจากการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง พื้นที่ส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้ได้รับการปรับปรุงใช้เป็นสนามกีฬาากลางและศูนย์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของเทศบาลนครภูเก็ตส่วนหนึ่ง ใช้เป็นส่วนสาธารณะสำหรับประชาชนใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจอีกส่วนหนึ่ง

แผนภาพที่ 5-64 เปรียบเทียบขนาดของสะพานหิน ภายหลังก่อเติม

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร เลขระวาง 4624I ลำดับชุด L7017, พิมพ์ครั้งที่ 1 <https://jakphuket.wordpress.com/tag>

สิ่งปลูกสร้างอีกสิ่งหนึ่งที่อยู่บริเวณสะพานหิน คือ ศาลเจ้ากิ้วเที้ยนแก้ง ซึ่งใช้เป็นที่สักการบูชาพระนางกิ้วเที้ยนเลี่ยนลื้อ ผู้เป็นเทพเจ้าชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายศาสนาเต๋า โดยเริ่มก่อสร้างตั้งแต่ พ.ศ. 2539 จนแล้วเสร็จใน พ.ศ. 2540 มีลักษณะสถาปัตยกรรมจีน ทั้งนี้ในช่วงเทศกาลกินผัก ศาลเจ้าแห่งนี้ยังใช้เป็นที่ประกอบพิธีรับพระและส่งพระในตอนเริ่มและตอนท้ายของพิธีกินผัก

การออกแบบของพื้นที่บริเวณสะพานหินได้นำอัตลักษณ์จากสะพานหินมาออกแบบ ได้แก่ กระเชอเรือขุดแร่ ดีบุก รูปทรงของเปลือกหอยฝาเดียว ซึ่งถูกแสดงอยู่ในรูปแบบของอนุสาวรีย์หอย และแสดงถึงความสัมพันธ์กับทะเล หมวกปีกกว้าง แบบชาวเลที่ได้รับการสานด้วยใบร่มข้าว และการสะท้อนของน้ำและคลื่นจากทะเล เพื่อสร้างความกลมกลืนกับพื้นที่ริมทะเล

แผนภาพที่ 5-65 อัตลักษณ์ของสะพานหิน

ที่มา : <http://phuketmeedee.com/blog/?p=518>, https://www.shells-of-aquarius.com/cut_fox_shell.html

กรณีศึกษาเมืองศูนย์การประชุม

ในการออกแบบเมืองศูนย์การประชุม คณะวิจัยได้ศึกษากรณีตัวอย่างในต่างประเทศ ได้แก่ West Kowloon Cultural District, Hongkong โครงการ Heydar Aliyev Cultural Center, Azerbaijan โครงการ Tianjin Binhai Public Library, China และ โครงการ Swansea Bay Visitor Center, UK

แนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหิน แนวคิดที่ 1

ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองศูนย์การประชุม

แนวทางการพัฒนาแนวคิดที่ 1 พัฒนาโดยอยู่ในพื้นฐานความเป็นไปได้มากที่สุด ลดปริมาณการก่อสร้างโดยเก็บอาคาร และโครงถนนเดิมไว้ และพัฒนาพื้นที่โล่งว่างให้เต็มประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบริเวณสะพานหินมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเป็นเมืองศูนย์การประชุมในระดับนานาชาติ แต่ยังคงตอบสนองกิจกรรมของนักท่องเที่ยวและคนเมืองเช่นกัน จึงแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 พื้นที่หลัก ได้แก่

พื้นที่ CITYLINK หรือกิจกรรมรองรับคนเมืองภูเก็ต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาย่านพาณิชยกรรมใหม่ สำนักงาน ที่อยู่อาศัย และโรงแรม อยู่ในตำแหน่งที่ใกล้สถานี LRT มากที่สุด ซึ่งจะเป็นจุดที่คนเมืองภูเก็ตสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด และใช้งานได้สะดวก โดยมีการพัฒนาในส่วนการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองศูนย์วิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และโรงเรียนใกล้เคียง พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ ให้นักเรียนนักศึกษา และคนเมืองภูเก็ตสามารถเข้ามาใช้งานได้ โดยมีตำแหน่งถัดออกมาจากพื้นที่พาณิชยกรรม

พื้นที่ GREEN SPACE-SPORT หรือกิจกรรมนันทนาการ เช่น สนามกีฬา อาคารกีฬาและนันทนาการนั้น ยังคงตำแหน่งไว้ที่เดิม ทอดยาวจากพื้นที่ตรงกลาง สู่อำเภอที่ปลายแหลมสะพานหิน

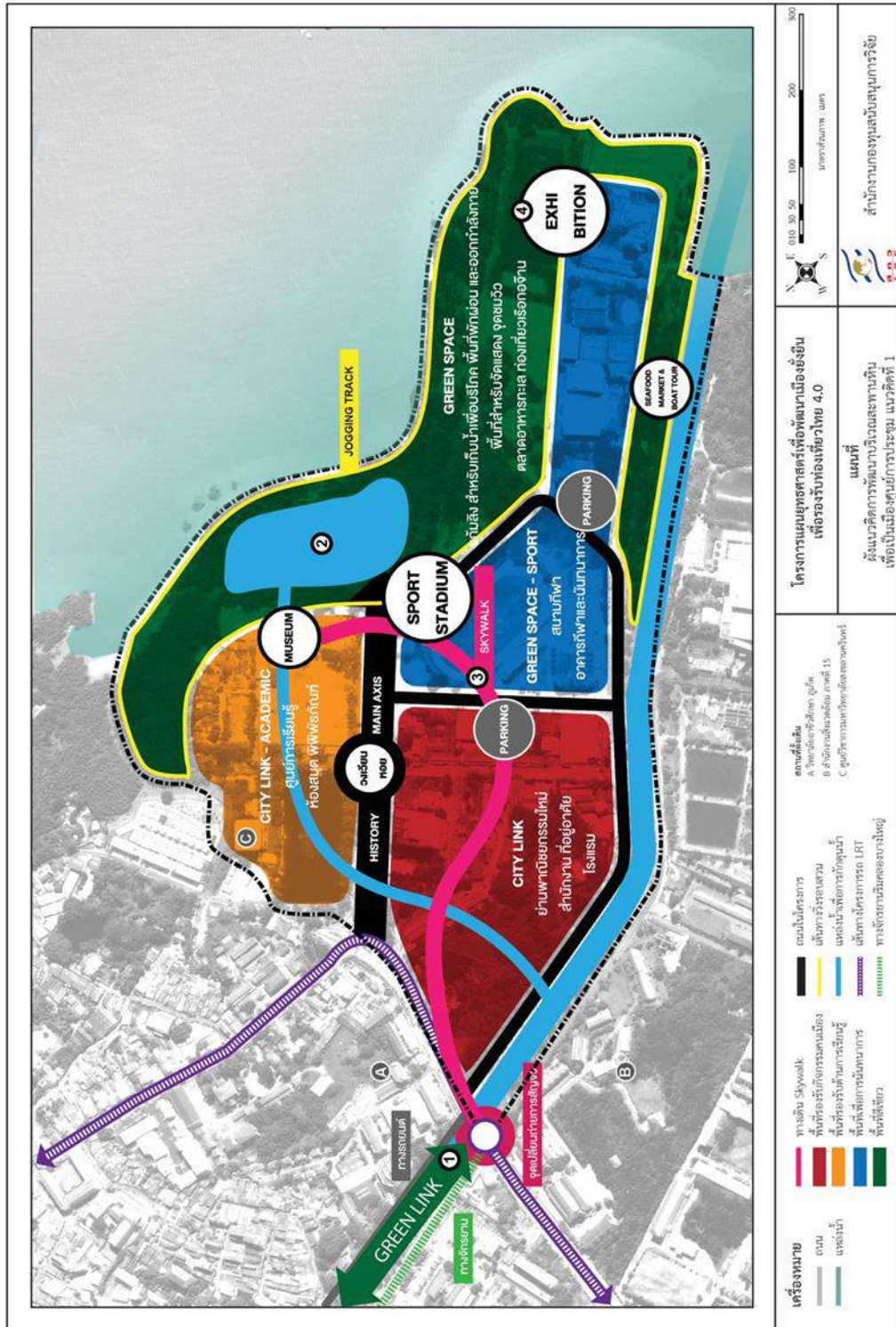
พื้นที่ GREEN SPACE หรือพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะเพื่อการชมวิวยทะเล และการออกกำลังกาย รองรับนักท่องเที่ยว และคนเมืองภูเก็ต

โดยมีกิจกรรมตลาดอาหารทะเล และการท่องเที่ยวเรือก้อจันเป็นกิจกรรมเสริมในพื้นที่สะพานหิน เพื่อรักษาไว้ซึ่งวิถีดั้งเดิมของชาวเลในละแวกสะพานหิน เพื่อทำให้คนดั้งเดิมยังคงประกอบอาชีพเดิม และสามารถรองรับการท่องเที่ยวได้อีกด้วย โดยพื้นที่สีเขียวอยู่บริเวณริมทะเล และทอดไปตามแนวคลองบางใหญ่ โอบล้อมพื้นที่กิจกรรมของสะพานหินเอาไว้ด้วยกัน

การพัฒนาศูนย์การประชุมระดับนานาชาตินั้น อยู่ในตำแหน่งบริเวณปลายสุดของสะพานหิน เพื่อดึงดูดผู้ใช้งานไปยังปลายสุดของพื้นที่ สร้างกิจกรรมให้เกิดขึ้นแก่พาณิชยกรรมภายในพื้นที่ อีกทั้งปลายสุดของสะพานหินมีทัศนียภาพเหมาะสม สามารถชมวิวยทะเลได้

การพัฒนาการสัญจรภายในบริเวณสะพานหินนั้น สนับสนุนการเดินเท้าเป็นหลักจึงมีการจัดการพื้นที่ถนนบางส่วน ปรับเปลี่ยนเป็นทางคนเดิน โดยพัฒนา Skywalk เพื่อเชื่อมต่อกับอาคาร City Link เข้าด้วยกัน และมีการพัฒนาจุดจอดรถอย่างเหมาะสมกับพื้นที่เพื่อลดปริมาณการสัญจรด้วยรถยนต์ในพื้นที่

นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาพื้นที่สีเขียว และทางจักรยานตามแนวคลองบางใหญ่จากเมืองเก่าภูเก็ต สู่บริเวณสะพานหิน เพื่อสร้างการเชื่อมต่อกับเมือง และเป็นทางเลือกในการเดินทางในเมืองภูเก็ต อีกทั้งยังมีการพัฒนาคลองแทรกเข้ามาภายในพื้นที่เพื่อเป็นพื้นที่รับน้ำ และใช้เพื่อเป็นแหล่งผลิตน้ำอุปโภคบริโภค

แผนภาพที่ 5-66 ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางการประมง แนวคิดที่ 1

ผังรายละเอียดพื้นที่บริเวณสะพานหิน - เมืองศูนย์การประชุม

การก่อสร้างอาคารในแนวคิดที่ 1 นั้นพัฒนาในพื้นที่โล่งว่างเดิมเป็นหลัก มีการปรับเปลี่ยนอาคารที่จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อกฎหมายที่เอื้อให้สามารถสร้างสูงได้ (พื้นที่บริเวณ 4.2) การวางตัวอาคารในพื้นที่บริเวณสะพานหินนั้น มีการพัฒนาอาคาร High Rise เพื่อเป็นแลนด์มาร์คใหม่ของเมืองภูเก็ต โดยเป็นอาคารพาณิชย์กรรมสำนักงานและที่อยู่อาศัย อยู่ใกล้กับสถานี LRT มากที่สุด และพื้นที่ดังกล่าวสามารถสร้างอาคารได้สูงกว่าพื้นที่ริมทะเล ทำให้สามารถมองเห็นและรับรู้ถึงอาคารได้จากจุดชมวิวยะรัง ในขณะที่อาคารศูนย์การประชุมระดับนานาชาตินั้นมีการพัฒนาเป็นอาคารสาธารณะ และเป็นภาพจำของพื้นที่สะพานหินในมุมมองของคนที่อยู่ในพื้นที่รูปแบบของ Skywalk มีลักษณะเป็นวงกลมล้อฟอร์มของอนุสาวรีย์หอย เชื่อมต่อกลุ่มอาคารในพื้นที่เข้าด้วยกัน

แผนภาพที่ 5-67 ผังรายละเอียดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางการประชุม แนวคิดที่ 1

ภาพทัศนียภาพพื้นที่บริเวณสะพานหิน

ศูนย์การประชุมและลานสันทนาการ

- อาคารศูนย์การประชุม โดยมีหลังคายื่นออกไป เพื่อสร้างร่มเงาแก่พื้นที่ข้างใต้ ลวดลายถูกออกแบบมาจากหมวกปีกกว้าง
- จุดชมวิวสะพานหิน และลานจัดงานเทศกาลกลางแจ้ง
- พื้นที่ทราย เพื่อการเดินเล่นและ เสริมความหลากหลายของกิจกรรม

แผนภาพที่ 5-68 ภาพทัศนียภาพศูนย์การประชุมและลานสันทนาการ บริเวณปลายแหลมสะพานหิน ก่อนการพัฒนา

แผนภาพที่ 5-69 ภาพทัศนียภาพศูนย์การประชุมและลานสันทนาการ บริเวณปลายแหลมสะพานหิน หลังการพัฒนา

แนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหิน แนวคิดที่ 2

ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองศูนย์การประชุม

แนวทางการพัฒนาแนวคิดที่ 2 พัฒนาโดยอยู่ในพื้นฐานการพัฒนาฟื้นฟูเมือง รื้อร้างสร้างใหม่ จำเป็นต้องมีการลงทุนสูง แต่จะเป็นการปรับภาพลักษณ์ของบริเวณสะพานหินอย่างแตกต่างจากภาพเดิม และทำให้ตัวอาคารสามารถอยู่ใกล้พื้นที่ริมทะเลได้มากยิ่งขึ้น โดยบริเวณสะพานหินมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเป็นเมืองศูนย์การประชุมในระดับนานาชาติ แต่ยังคงตอบสนองกิจกรรมของนักท่องเที่ยว และคนเมืองเช่นกัน จึงแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 พื้นที่หลัก ได้แก่

พื้นที่ CITYLINK

เป็นพื้นที่ที่รองรับกิจกรรมของคนเมืองภูเก็ต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาย่านพาณิชยกรรมใหม่ สำนักงาน ที่อยู่อาศัย และโรงแรม อยู่ในตำแหน่งที่ใกล้สถานี LRT มากที่สุด ซึ่งจะเป็นจุดที่คนเมืองภูเก็ตสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด และใช้งานได้สะดวก โดยมีพื้นที่พาณิชยกรรมระดับ Hi-End เช่น โรงแรมระดับ 5 ดาว และห้องประชุมขนาดกลาง อยู่ริมทะเล เพื่อรับทัศนียภาพริมทะเล

นอกจากนี้มีการพัฒนาในส่วนการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ ให้นักเรียน นักศึกษา และคนเมืองภูเก็ตสามารถเข้ามาใช้งานได้ โดยมีตำแหน่งอยู่ตรงกลางของบริเวณสะพานหิน

พื้นที่ GREEN SPACE-SPORT

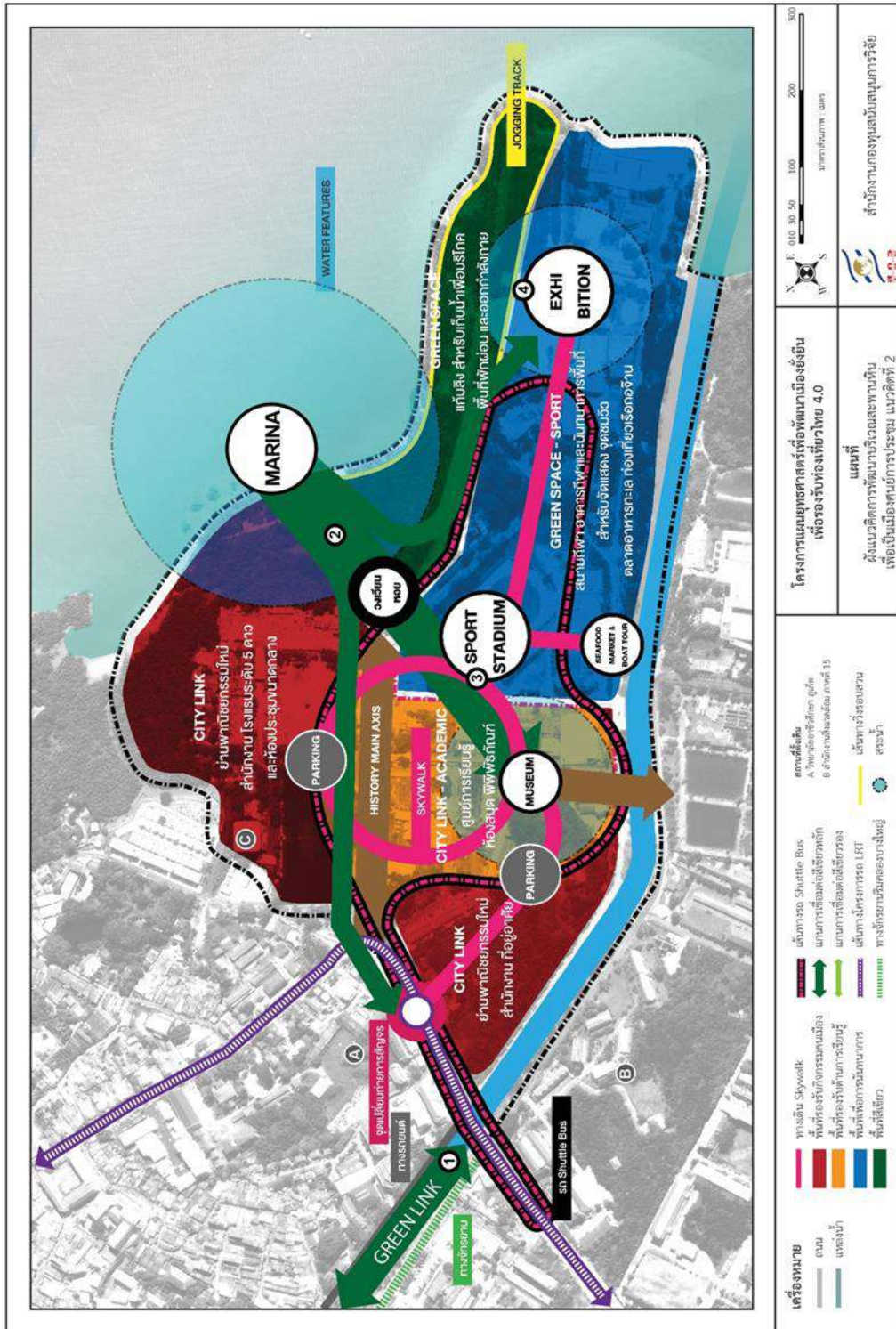
เป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมนันทนาการ เช่น สนามกีฬา อาคารกีฬาและนันทนาการนั้นอยู่ใกล้บริเวณเดิมทอดยาวจากพื้นที่ตรงกลาง สู่พื้นที่ปลายแหลมสะพานหิน

พื้นที่ GREEN SPACE

เป็นพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะเพื่อการชมวิวทะเล และการออกกำลังกาย รองรับทั้งนักท่องเที่ยว และคนเมืองภูเก็ต โดยมีกิจกรรมตลาดอาหารทะเล และการท่องเที่ยวเรือก้อจันเป็นกิจกรรมเสริมในพื้นที่สะพานหิน เพื่อรักษาไว้ซึ่งวิถีดั้งเดิมของชาวเล ในลแวกสะพานหิน เพื่อให้คนดั้งเดิมยังคงประกอบอาชีพเดิม และสามารถรองรับการท่องเที่ยวได้อีกด้วยโดยพื้นที่สีเขียวนั้นแทรกตัวไปเข้าไปในพื้นที่บริเวณสะพานหิน ทำให้ทุกกิจกรรมในพื้นที่บริเวณสะพานหินสามารถเข้าถึงพื้นที่สีเขียวได้

ผังแนวคิดนี้ยังเสนอให้ปรับเปลี่ยนโครงถนน เพื่อให้มีแปลงที่ดินขนาดใหญ่ และทำให้ตัวอาคารอยู่ติดพื้นที่ริมทะเลมากขึ้น และถนนเป็นเส้นทางเชื่อมต่อภายในได้ โดยมีระบบขนส่งภายในพื้นที่เชื่อมต่อทั้งพื้นที่เข้าด้วยกัน แต่พื้นที่ยังคงสนับสนุนการเดินทางด้วยเท้าด้วยการพัฒนา Skywalk เพื่อเชื่อมต่อกลุ่มอาคารทั้งหมดเข้าด้วยกัน จนถึงสถานีรถราง LRT

อีกองค์ประกอบหนึ่งคือการพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดกลาง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายในอ่าวพังงาและรองรับพื้นที่พักอาศัยระดับ 5 ดาว ที่ต้องการมีที่จอดเรือ นอกจากนั้นยังมีการพัฒนาพื้นที่สระน้ำในพื้นที่สะพานหิน เพื่อเป็นพื้นที่สาธารณะ ระบายน้ำ และกระจายผู้ใช้งานในพื้นที่ นอกจากนั้นมีการพัฒนาพื้นที่สีเขียว และทางจักรยานตามแนวคลองบางใหญ่จากเมืองเก่าภูเก็ต สู่บริเวณสะพานหิน เพื่อสร้างการเชื่อมต่อกับเมือง และเป็นทางเลือกในการเดินทางในเมืองภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-70 แผนผังการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางการประจํา แนวคิดที่ 2

ผังรายละเอียดพื้นที่บริเวณสะพานหิน – เมืองศูนย์การประชุม

การพัฒนาและวางตัวอาคารในพื้นที่บริเวณสะพานหิน ได้รับแรงบันดาลใจจากลักษณะของหอยและคลื่นที่มีความโค้งมน เป็นชั้นไล่ระดับขึ้นไป เพื่อสร้างพื้นที่ใช้สอยบริเวณชั้นล่างได้เต็มประสิทธิภาพมากที่สุด อีกทั้งมีเอกลักษณ์ของอาคารที่แตกต่างจากพื้นที่โดยรอบ สร้างภาพจำที่ชัดเจนแก่พื้นที่สะพานหิน โดยการไล่ระดับของอาคารนั้น ทำให้อาคารเกือบทุกหลังในพื้นที่สามารถมองเห็นวิวทะเลได้ และมีบรรยากาศภายในที่เย็นสบาย ได้รับลมทะเลอย่างเต็มที่

โครงถนนภายในพื้นที่สะพานหิน มีลักษณะโค้งมน เพื่อลดความเร็วรถในพื้นที่ เอื้อแก่การเดินเท้า รวมไปถึงเส้นทางของ Skywalk ที่มีความโค้งมน ล้อรูปแบบของอนุสาวรีย์หินเอาไว้นอกจากนั้นมีการย้ายอนุสาวรีย์หอยให้อยู่ริมสะพานหินอีกครั้ง เพื่อฟื้นฟูภาพจำในอดีตที่มีฉากหลังสะพานหินเป็นทะเลเอาไว้

แผนภาพที่ 5-71 ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางการประชุม แนวคิดที่ 2

ภาพทัศนียภาพพื้นที่บริเวณสะพานหิน

พื้นที่พาดิขยกรรมใหม่ และพื้นที่สาธารณะใหม่

- พื้นที่เล่นกีฬาากลางแจ้งริมทะเล และเส้นทางวิ่งริมทะเล
- จุดจอดเรือขนาดกลาง และทางเดินภายในทะเล เพื่อเป็นสวนสาธารณะ และชมวิ
- อาคารพาดิขยกรรม และโรงแรมระดับ 5 ดาวริมทะเล โดยมีหลังคาเพื่อสร้างการสะท้อนกับน้ำ

แผนภาพที่ 5-72 ภาพทัศนียภาพพื้นที่พาดิขยกรรมใหม่ และพื้นที่สาธารณะใหม่ ก่อนการพัฒนา

แผนภาพที่ 5-73 ภาพทัศนียภาพพื้นที่พาดิขยกรรมใหม่ และพื้นที่สาธารณะใหม่ หลังการพัฒนา

แนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหิน แนวคิดที่ 3

ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองวิจัยและพัฒนานานาชาติ

แนวทางการพัฒนาแนวคิดที่ 3 พัฒนาโดยอยู่ในพื้นฐานมีความเป็นไปได้ พร้อมกับสร้างบทบาทใหม่แก่เมืองภูเก็ต โดยมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเป็นเมืองวิจัยและพัฒนานานาชาติ เพื่อสร้างศูนย์กลางแห่งการพัฒนาและการเรียนรู้ของภาคใต้ เชื่อมต่อกับพื้นที่เมืองพัฒนาใหม่กลาง สร้างผู้ใช้งานระยะยาวและเป็นภาคเศรษฐกิจใหม่ของเมือง โดยไม่พึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นหลัก แต่ยังคงตอบสนองกิจกรรมของนักท่องเที่ยว และคนเมืองเช่นกัน จึงแบ่งพื้นที่ออกเป็น 5 พื้นที่หลัก ได้แก่

พื้นที่ CITYLINK-ACADEMIC หรือกิจกรรมรองรับคนเมืองภูเก็ต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาย่านพาณิชย์กรรมใหม่ สำนักงาน ที่อยู่อาศัย โรงแรม ศูนย์การเรียนรู้ หอสมุด และพิพิธภัณฑ์อยู่ในตำแหน่งที่ใกล้สถานี LRT มากที่สุด ซึ่งจะเป็นจุดที่คนเมืองภูเก็ตสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด และใช้งานได้สะดวก

พื้นที่ RESEARCH & DEVELOPMENT พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้และวิจัยนานาชาติ โดยมุ่งเน้นการวิจัยในด้านอุตสาหกรรมการประมง เรือยนต์และสินค้าสร้างสรรค์ ตอบรับความต้องการของตลาดในจังหวัดภูเก็ต และยกระดับของจังหวัดภูเก็ตไปด้วย โดยอยู่ในพื้นที่ด้านใน เนื่องจากมีผู้ใช้งานเฉพาะกลุ่ม และไม่ต้องการการเข้าถึงมากนัก

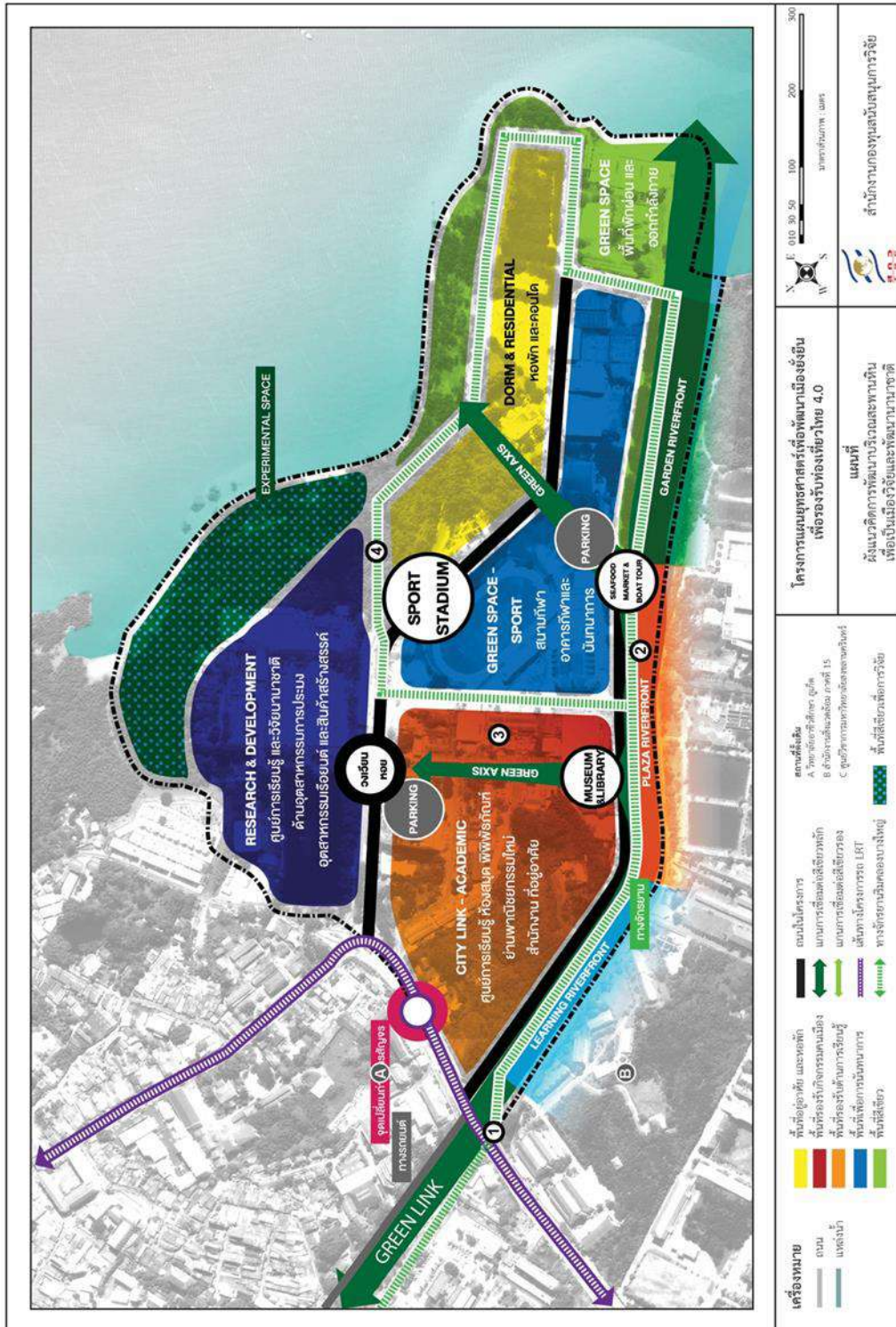
พื้นที่ DORM & RESIDENTIAL พื้นที่อยู่อาศัยของนักวิจัยชั้นสูงในระยะยาว โดยอยู่ใกล้พื้นที่ริมทะเล และสามารถเข้าถึงกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในสะพานหินได้สะดวก

พื้นที่ GREEN SPACE-SPORT หรือกิจกรรมนันทนาการ เช่น สนามกีฬา อาคารกีฬาและนันทนาการนั้น อยู่ใกล้บริเวณเดิม ทอดยาวจากพื้นที่ตรงกลาง สู่อำเภอปลายแหลมสะพานหิน

พื้นที่ GREEN SPACE หรือพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะเพื่อการชมวิวยุทธศาสตร์ และการออกกำลังกาย รองรับทั้งนักวิจัย นักท่องเที่ยว และคนเมืองภูเก็ต โดยมีพื้นที่สีเขียวบางส่วนพัฒนาเพื่อเป็นพื้นที่ทดลองของศูนย์วิจัย และมีกิจกรรมตลาดอาหารทะเล และการท่องเที่ยวเรือก้อจันเป็นกิจกรรมเสริมในพื้นที่สะพานหิน เพื่อรักษาไว้ซึ่งวิถีดั้งเดิมของชาวเล ในลแวกสะพานหิน เพื่อให้คนดั้งเดิมยังคงประกอบอาชีพเดิม และสามารถรองรับการท่องเที่ยวได้อีกด้วย

พื้นที่สีเขียวนั้นมุ่งเน้นการพัฒนาตามแนวคลองบางใหญ่เพื่อเชื่อมต่อกับส่วนเนื้อเมืองเป็นหลักมีกิจกรรมที่หลากหลายรองรับกับกิจกรรมข้างเคียงริมคลอง อีกทั้งปรับด้านหน้าอาคารให้หันเข้ากับคลองบางใหญ่อีกด้วย

นอกจากนั้นมีการพัฒนาพื้นที่สีเขียว และทางจักรยานตามแนวคลองบางใหญ่จากเมืองเก่าภูเก็ต สู่บริเวณสะพานหินโดยผนวกเข้ากับพื้นที่สะพานหินทดแทนการใช้รถยนต์ในพื้นที่ และสร้างการเชื่อมต่อกับเมือง และเป็นทางเลือกในการเดินทางในเมืองภูเก็ต

แผนภาพที่ 5-74 ฝั่งแนวคิดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองวิจัยและพัฒนาอนาคต

ผังรายละเอียดพื้นที่บริเวณสะพานหิน - เมืองวิจัยและพัฒนานานาชาติ

การวางแผนอาคารในพื้นที่ใช้ลักษณะของคอร์ตเป็นหลัก โดยรักษาขนาดของอาคารให้มีความกลมกลืนกับขนาดอาคารภายในและรอบนอกพื้นที่สะพานหิน สนับสนุนการเดินทางด้วยโครงข่ายเดิม เปิดพื้นที่สาธารณะและหน้าอาคารสู่ริมคลองบางใหญ่ เพื่อตอบรับกับนักท่องเที่ยวและคนเมืองที่เดินทางมาตามแนวคลองบางใหญ่

แผนภาพที่ 5-75 ผังรายละเอียดการพัฒนาบริเวณสะพานหินเพื่อเป็นเมืองวิจัยและพัฒนาภาคใต้

ภาพทัศนียภาพพื้นที่บริเวณสะพานหิน

คลองบางใหญ่ และการพัฒนารอบสถานีรถไฟรางเบา

- ปรับปรุงพื้นที่ริมคลองบางใหญ่ให้สามารถใช้งานได้ และปรับหน้าอาคารเข้าหากคลองบางใหญ่
- สามารถเชื่อมต่อกับเมืองผ่านเส้นทางเลียบบคลองโดยจักรยานหรือเดิน
- พัฒนาเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างผู้ใช้งานระยะยาว เหมาะสมกับการพัฒนาระบบรถไฟรางเบา

แผนภาพที่ 5-76 ภาพทัศนียภาพคลองบางใหญ่ และการพัฒนารอบสถานีรถไฟรางเบา ก่อนการพัฒนา

แผนภาพที่ 5-77 ภาพทัศนียภาพคลองบางใหญ่ และการพัฒนารอบสถานีรถไฟรางเบา หลังการพัฒนา

ภาพทัศนียภาพพื้นที่เมืองภูเก็ต - พื้นที่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเมืองศูนย์การประชุม

พื้นที่เมืองเก่าภูเก็ต สถานีขนส่ง และบริเวณสะพานหิน

- มุมมองจากวัดเขารัง เพื่อชมภาพรวมของเมืองโดยมีการจัดแสงไฟในภูเขา และเส้นทางเดินขึ้นเขา
- พื้นที่เมืองเก่าภูเก็ต รถรางเบา และคลองบางใหญ่โดยมีการจัดแสงไฟ เพื่อแสดงขอบเขตเมืองและแนวคลอง
- บริเวณสะพานหิน มีการพัฒนาอาคารสูงและอาคาร Landmark ของเมืองภูเก็ต

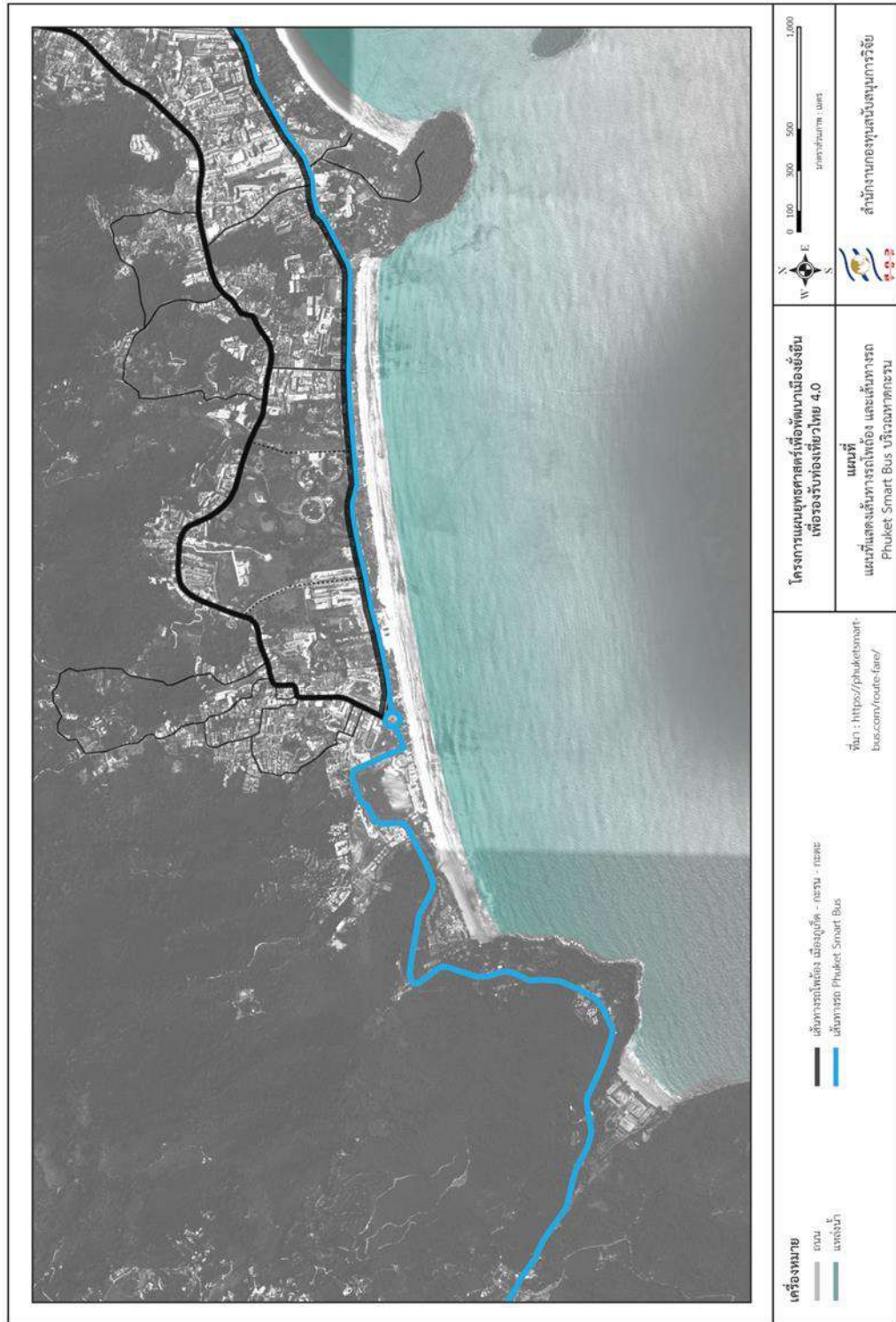
แผนภาพที่ 5-78 ภาพทัศนียภาพภาพรวมเมืองภูเก็ต หลังการพัฒนา

การพัฒนาพื้นที่หาดกะรน

การวิเคราะห์ศักยภาพบริเวณหาดกะรน

เส้นทางรถไฟฟ้าและเส้นทางรถ Smart Bus

พื้นที่หาดกะรนสามารถเข้าถึงได้ด้วยรถไฟฟ้าจากเมืองภูเก็ต และอยู่ในแนวเส้นทางของ Phuket Smart Bus ด้วยรูปแบบเส้นทางที่วิ่งตลอดแนวริมหาดกะรน ทำให้หาดกะรนสะดวกต่อการสัญจรมากยิ่งขึ้น ทุกกิจกรรมริมหาด สามารถเชื่อมต่อกับขนส่งสาธารณะได้โดยตรง

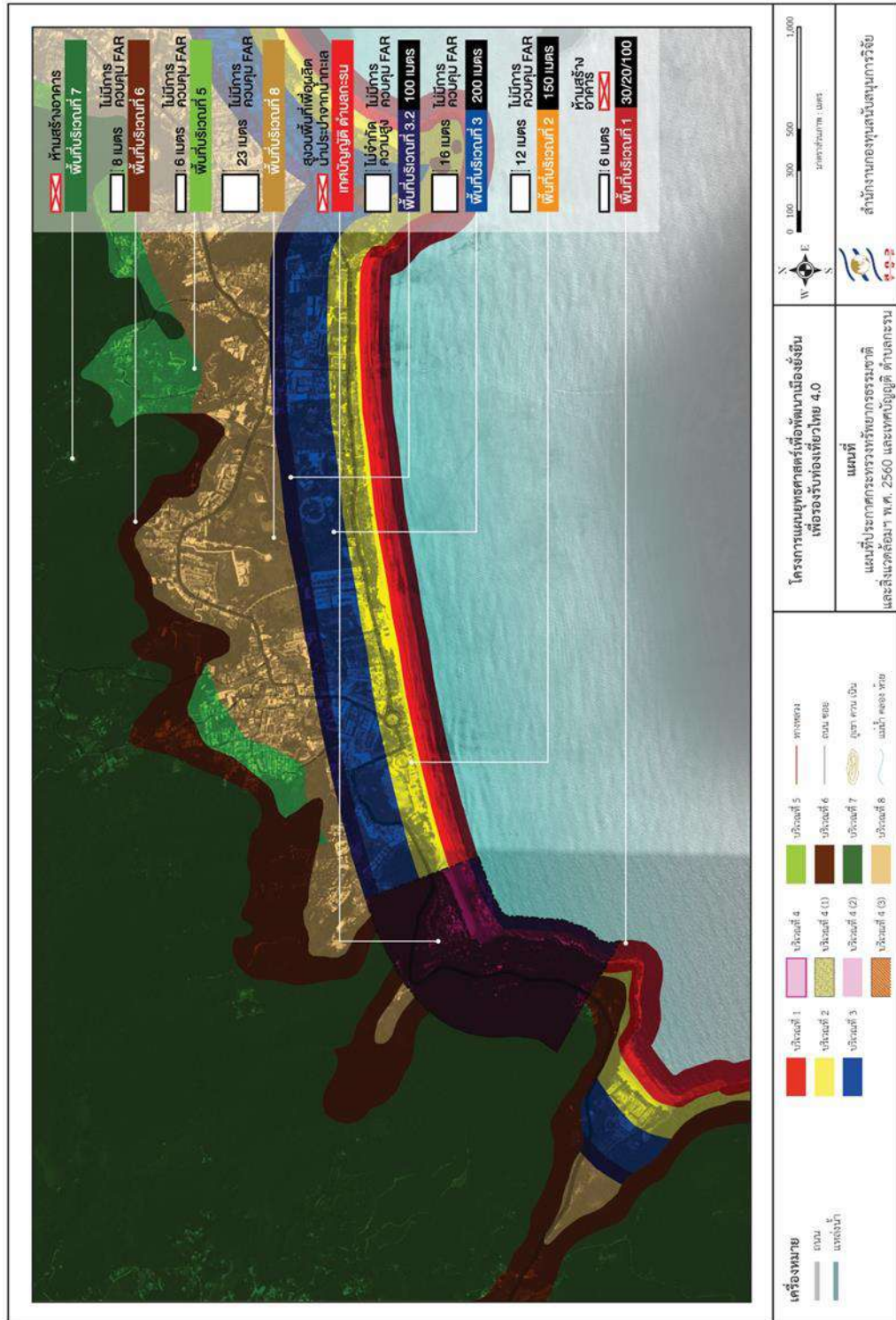
แผนภาพที่ 5-79 เส้นทางรถไฟฟ้า และเส้นทางรถ Phuket Smart Bus บริเวณหาดกะรน

การวิเคราะห์กฎหมายและข้อบังคับในพื้นที่หาดกะรน

หาดกะรนถูกควบคุมด้วย 3 กฎหมายหลักได้แก่

- 1) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2560
- 2) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- 3) เทศบัญญัติเทศบาลตำบลกะรน เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ในพื้นที่บางส่วนในเขตเทศบาลตำบลป่าตองกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2556

โดยมีการควบคุมพื้นที่จากชายฝั่งทะเล แยกระยะออกเป็น 3 ช่วง 100 เมตร 150 เมตรและ 200 เมตรตามลำดับจากแนวชายฝั่ง รวมเป็น 450 เมตร และการควบคุมความสูงอาคารตามภูมิประเทศของหาดกะรน นอกจากนั้นยังมีการควบคุมพื้นที่ห้ามก่อสร้าง เพื่อสงวนไว้เพื่อผลิตน้ำประปาจากน้ำทะเล ทางตอนเหนือของหาดกะรน ซึ่งทำให้พื้นที่ในบริเวณที่ 8 เป็นพื้นที่ที่สามารถสร้างอาคารได้สูงที่สุด

แผนภาพที่ 5-80 ประเภทการวางผังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเขตตำบลกระรน

การวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็งและโอกาส

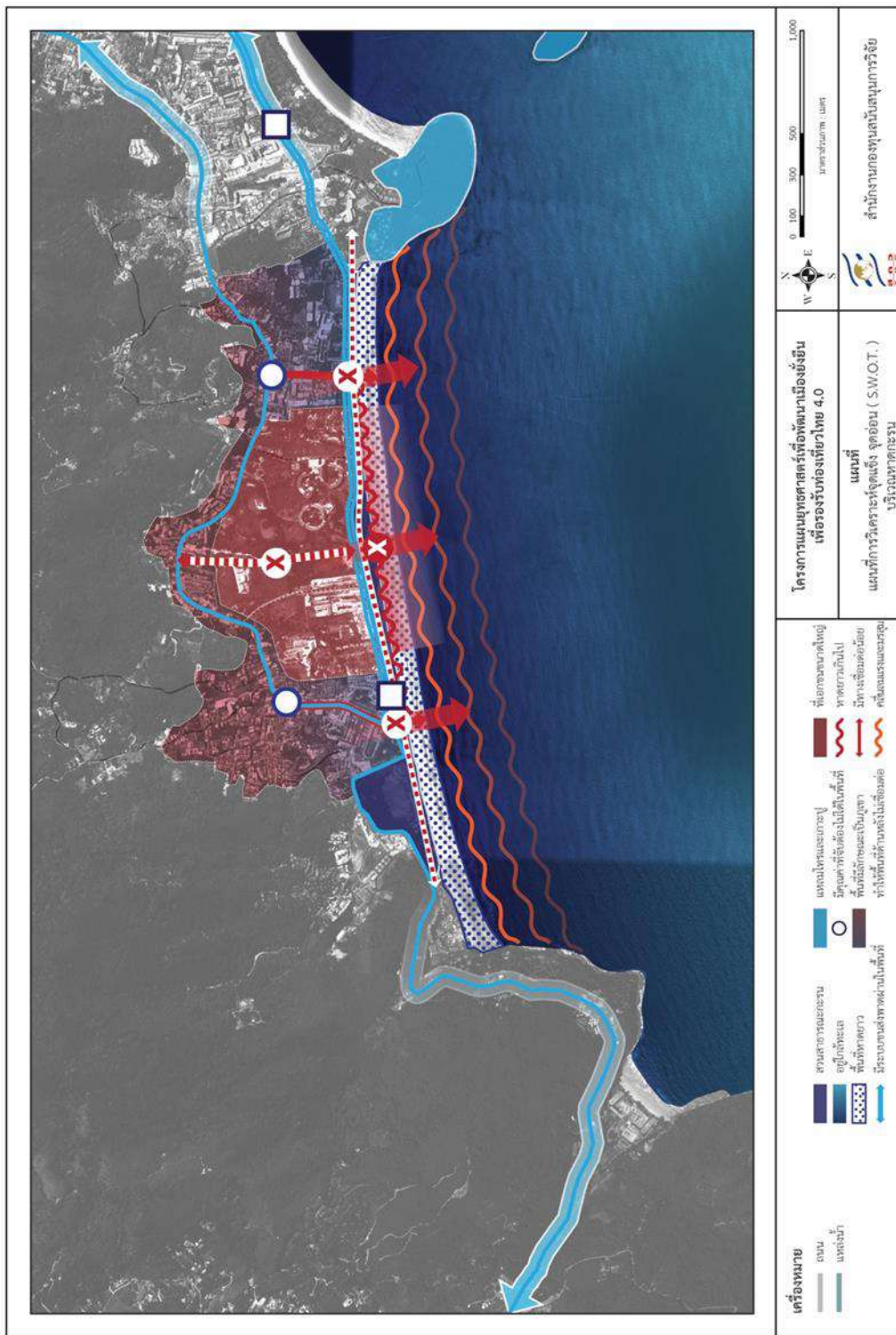
- หาดกะรนมีความยาวเป็นอันดับ 3 ของเกาะภูเก็ต
- เนื้อทรายละเอียดเหมาะแก่การเล่นน้ำ
- คลื่นลมแรง เอื้อแก่การเล่นกีฬาทางน้ำได้
- มีความเป็นสาธารณะ และเข้าถึงได้อิสระ
- มีโครงการรถ Smart Bus และรถไฟฟ้า
- มีความเป็นชุมชน จากการมีชุมชนกะหลิม และวัดกะรน เป็นจุดศูนย์กลาง เชื่อมต่อกับภาคบริการ
- มีแหลมไทร และเกาะปู เอื้อแก่การดำน้ำ ดูปะการัง
- ภูมิประเทศและสิ่งทวยริมทะเลในปัจจุบัน เป็นแนวป้องกันธรรมชาติของหาดกะรน ทำให้มีผลกระทบจากสึนามิน้อยกว่าหาดข้างเคียง

จุดอ่อนและอุปสรรค

- คลื่นลม ที่แรงของหาดกะรน ทำให้ไม่สามารถเล่นน้ำได้ตลอดปี
- มีแนวดิน กั้นแนวมองจากถนนสู่ชายหาด
- ชายหาดมีความยาวมากเกินไป ไม่เอื้อแก่การเดินเท้าตลอดแนวหาด
- เข้าถึงหาดได้เพียง 2 ทางเท่านั้น ผ่านทางถนนปฎัก และถนนหลวงพ้อฉ้วน
- ธุรกิจที่พักขนาดใหญ่กั้นกลางหาด ทำให้หาดขาดช่วงของกิจกรรม
- เนื้อเมืองส่วนด้านหลังอยู่บนภูเขา และมีภูมิประเทศที่ลาดชัน

กรณีศึกษาชายหาดสร้างสรรค์

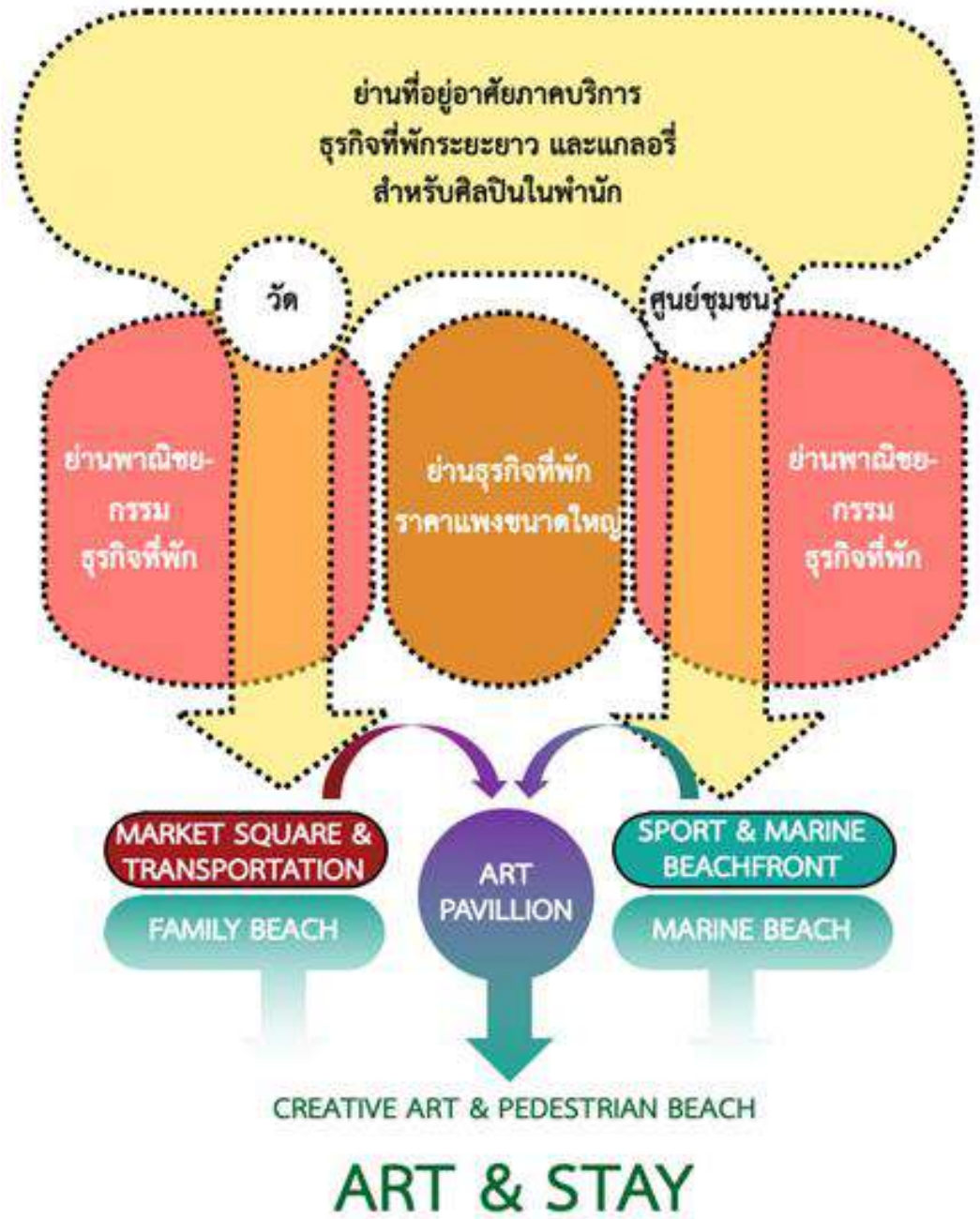
การพัฒนาและออกแบบในส่วนนี้ได้ศึกษากรณีตัวอย่างในต่างประเทศ อาทิ Scarborough Beach, Australia โครงการ Xarranca pavilion, Spain และ The Heart of Denmark Pavilion, Brazil

แผนภาพที่ 5-81 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (S.W.O.T.) บริเวณหาดกะรน

แนวคิดการพัฒนาบริเวณหาดกะรน

หาดกะรนมีศักยภาพและขนาดที่เหมาะสมแก่การพัฒนา แต่ในปัจจุบันขาดกิจกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของหาด เพื่อสร้างความแตกต่างจากหาดโดยรอบ จึงมีแนวคิดในการพัฒนาเป็นชายหาดสร้างสรรค์ โดยพัฒนากิจกรรมศิลปะ เพื่อสะท้อนประวัติศาสตร์ และสร้างกิจกรรมใหม่แก่หาด อีกทั้งพัฒนาเพื่อเป็นหาดที่มีความเป็นสาธารณะสูง รองรับนักท่องเที่ยวหลากหลาย และดึงดูดนักท่องเที่ยวระยะยาว

แผนภาพที่ 5-82 แนวคิดการพัฒนาบริเวณหาดกะรน

ผังแนวความคิดการพัฒนาบริเวณหาดกะรน

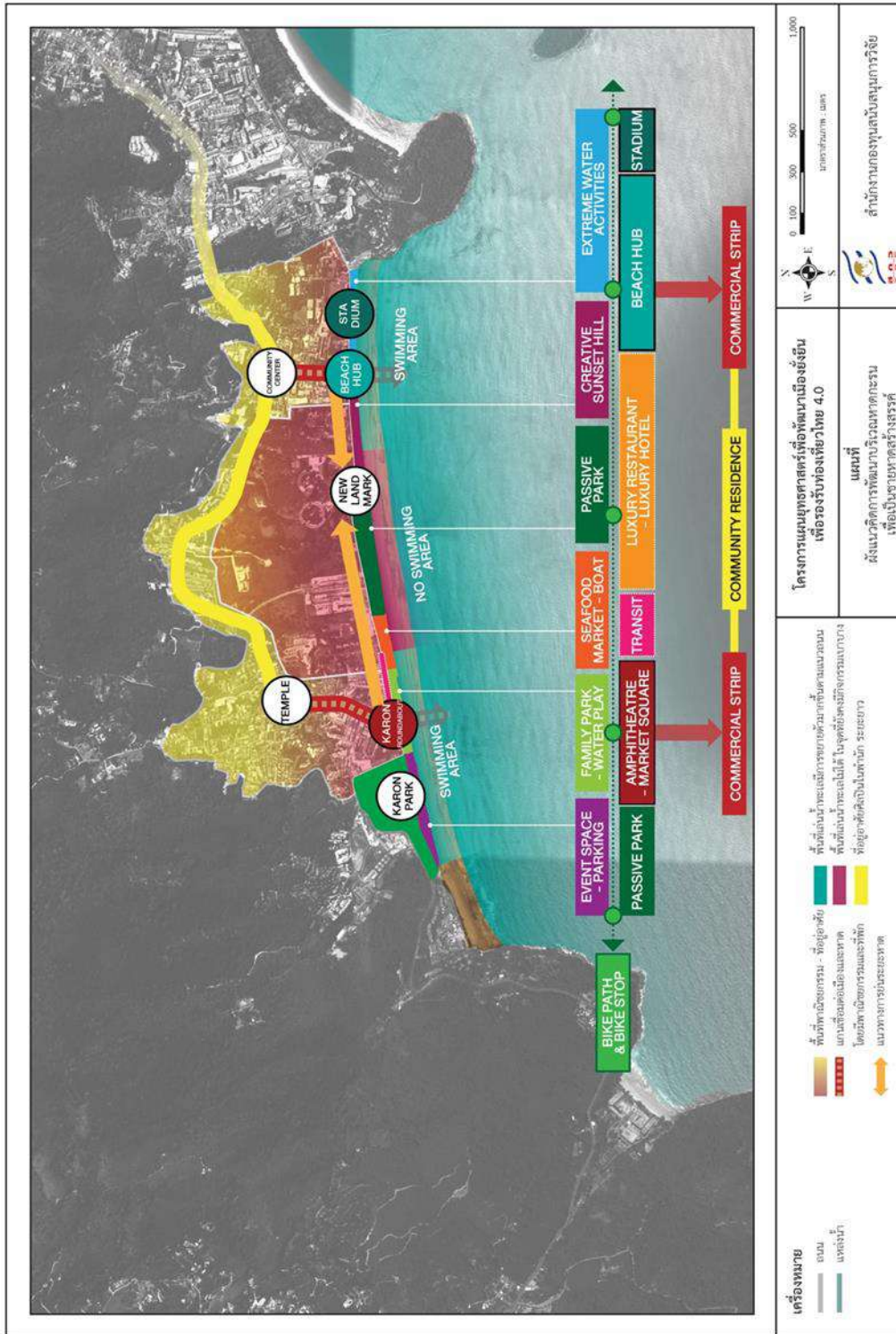
หาดมีความเป็นสาธารณะสูง	FACILITIES & CLOSER TO BEACH
รถเข้าถึงได้ / คนไม่มีพิกิริมทะเลเข้าถึงได้	พัฒนาการเข้าถึง
ขาดกิจกรรมริมหาด ทำให้พื้นที่เงียบ	จุดพักผ่อน และบริการ อาบน้ำริมหาด
หาดยาว เนื้อทรายละเอียด	NEW OUTDOOR ACTIVITIES
มีพื้นที่จัดกิจกรรมได้เยอะ	พื้นที่รองรับครอบครัว / กีฬาทางบก-น้ำ
หาดยาวเกินไปไม่เชื่อมต่อกัน	พื้นที่จัดแสดงงานศิลปะริมหาด
คลื่นลมแรง	ALL SEASON DAY&NIGHT ACTIVITIES
จัดกิจกรรม กีฬาทางทะเลได้	พื้นที่พานิชยกรรม / อาหาร กินดื่ม
ไม่สามารถใช้งานได้ทุกฤดูกาล	พื้นที่วัด ศิลปวัฒนธรรม - แกลเลอรี่

การพัฒนาชายหาดกะรน โดยแยกออกเป็น 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่

- Market Square & Transportation บริเวณวงเวียนกะรน ต่อบริกับหาดเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวประเภทครอบครัว เนื่องจากมีพื้นที่โล่งว่าง และระบบขนส่งที่สะดวก
- Sport & Marine Beachfront บริเวณสนามกีฬาเทิดพระเกียรติวินมรินทร์ เนื่องจากอยู่ใกล้แหลมไทรและเกาะปู มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาอยู่ใกล้เคียง จึงพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กีฬาทางน้ำ
- Art Pavillion บริเวณสวนสาธารณะคลองบางลา ปรับปรุงภูมิทัศน์และ พัฒนา Art Pavilion เพื่อเป็นจุดหมายตา และดึงดูดผู้ใช้งานเข้าสู่พื้นที่ตอนกลางของหาด

นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

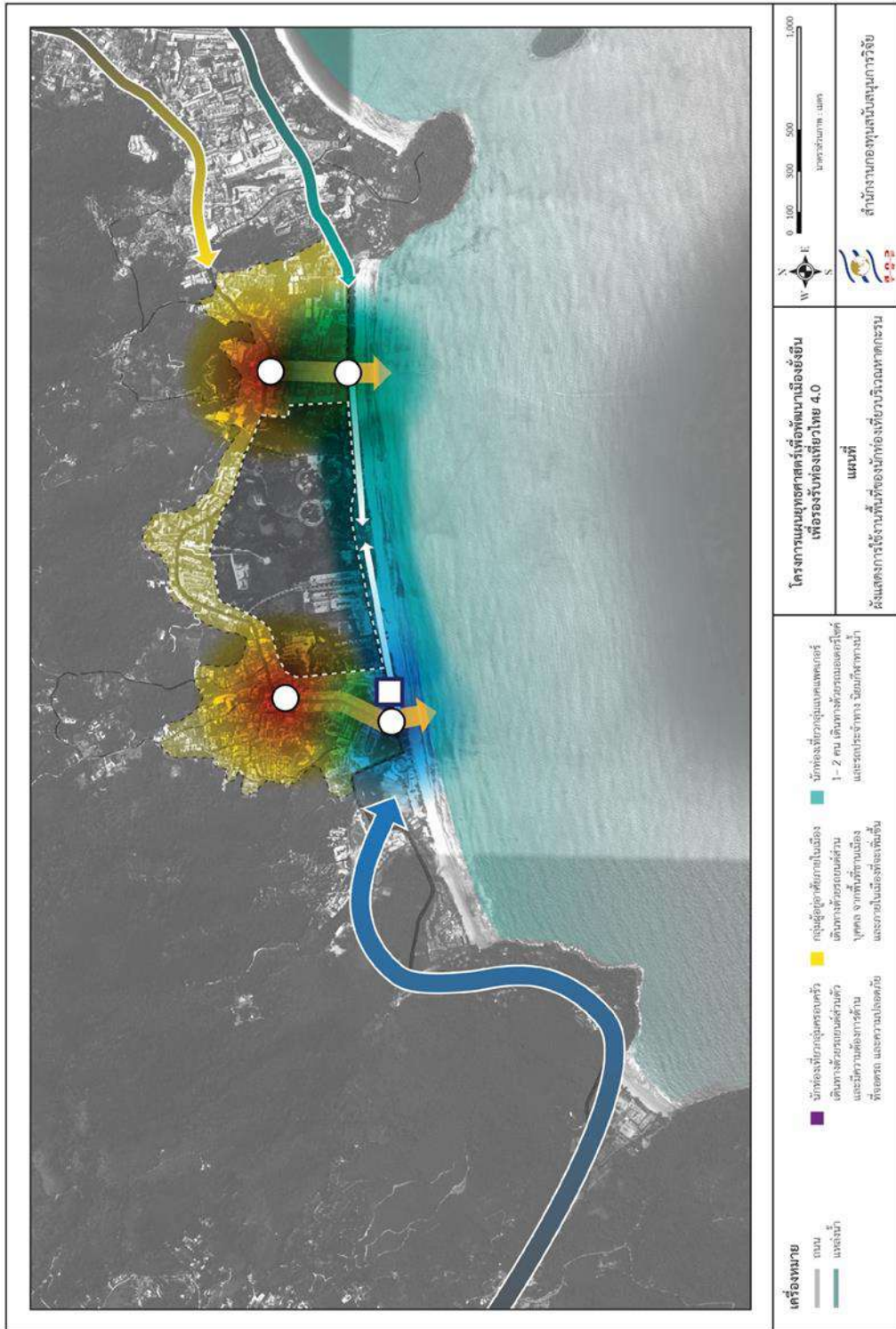
- ปรับปรุงถนน เพื่อเสริมเข้าถึงจากเนื้อเมืองด้านหลัง โดยมีวัด และศูนย์ชุมชนเป็นพื้นที่เชื่อมต่อ
- เสริมกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกริมหาด เพื่อเสริมความเป็นสาธารณะ และกิจกรรมที่หลากหลาย
- เชื่อมต่อพื้นที่ริมหาดด้วยทางจักรยาน และจุดจอดจักรยานเพื่อเป็นจุดพักและร่นระยะของหาด
- พัฒนาพื้นที่บริเวณถนนปฎักในส่วนด้านหลัง เพื่อเป็นย่านธุรกิจที่พักระยะยาว ที่ต้องการการเข้าถึงน้อย พัฒนาโครงการศิลปินในพำนัก เพื่อให้เกิดสร้างสรรค์ศิลปะในพื้นที่

แผนภาพที่ 5-83 ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณหาดกะรนเพื่อเป็นชายหาดสร้างสรรค์

ผังแสดงการใช้งานพื้นที่ของนักท่องเที่ยว

- การเข้าถึงจากเมืองภูเก็ต และอ่าวฉลองเดินทางด้วยรถประจำทางรองรับกลุ่มผู้อาศัยในพื้นที่
- การเข้าถึงจากหาดป่าตอง นำกลุ่มผู้ใช้งานที่หลากหลาย และมีจำนวนมากมุ่งเน้นรองรับเทศกาล และที่จอดรถ
- การเข้าถึงจากหาดกะตะ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยววิทยานิยมกีฬาทางน้ำ

แผนภาพที่ 5-84 ผังแสดงการใช้งานพื้นที่ของนักท่องเที่ยวบริเวณหาดกะรน

รายละเอียดพื้นที่วงเวียนกะรน - พื้นที่เปลี่ยนถ่าย ค้าขาย และนิทรรศการ

แนวคิดหลักในส่วนนี้คือการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนถ่ายการสัญจรระหว่าง Smart Bus และรถโพ
ถ้อง และลานเพื่อจัดเทศกาลและนิทรรศการ โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่สวนสาธารณะกะรน ให้ใช้งานได้หลากหลายทั้ง
การจอดรถและจัดงาน เพื่อลดปริมาณที่จอดรถริมถนนปฎัก ซึ่งทำให้การเดินทางไม่สะดวก นอกจากนั้นยังมีการ
ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบวงเวียนกะรน ให้ใช้งานเพื่อตลาดสินค้าทำมือของหาดกะรน สร้างสินค้าที่แตกต่างจากหาด
โดยรอบในจังหวัดภูเก็ต และมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ในวัดกะรน เพื่อรองรับตลาด และเป็นพื้นที่พักผ่อนภายในวัด

แผนภาพที่ 5-85 ผังรายละเอียดการพัฒนาพื้นที่บริเวณกะรนเพื่อเปลี่ยนถ่าย ค้าขาย และนิทรรศการ

ภาพทัศนียภาพพื้นที่บริเวณหาดกะรน –พื้นที่เปลี่ยนถ่าย ค้าขาย และนันทนาการ

พื้นที่ตลาดรอบวงเวียนกะรน และพื้นที่จัดแสดง

- ตลาดสินค้าทำมือ และรองรับรถขายของ
- พื้นที่จัดงานเทศกาลริมหาดกะรน สำหรับจัดงานแสดงดนตรี และเป็นจุดรวมพลในการจัดงานกีฬา
- ปรับปรุงทางเดินรอบวงเวียนกะรน เพื่อสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหาด ชุมชน จุดจอดรถบัส และทางจักรยานเพื่อเชื่อมต่อกับถนนปฏิกรณ์หาด

แผนภาพที่ 5-86 ภาพทัศนียภาพพื้นที่ตลาดรอบวงเวียนกะรน และพื้นที่จัดแสดง ก่อนการพัฒนา

แผนภาพที่ 5-87 ภาพทัศนียภาพพื้นที่ตลาดรอบวงเวียนกะรน และพื้นที่จัดแสดง หลังการพัฒนา

ภาพทัศนียภาพพื้นที่บริเวณหาดกะรน -- พื้นที่จัดแสดงงานศิลปะ และสวนสาธารณะ

พื้นที่หน้าสวนสาธารณะคลองบางลา

- ลานแสดงศิลปะปฎิสัมพันธ์ เพื่อสร้างกิจกรรมร่วมกับนักท่องเที่ยว
- พาววิลเลียน เพื่อการพักผ่อน และแสดงนิทรรศการเชื่อมต่อกับคลองบางลา จนถึงอนุสาวรีย์พญานาค
- พัฒนาหน้าอาคารข้างเคียง และกิจกรรมพาณิชยกรรม เพื่อเชื่อมต่อกับหาดกะรน

แผนภาพที่ 5-88 ภาพทัศนียภาพพื้นที่หน้าสวนสาธารณะคลองบางลา ก่อนการพัฒนา

แผนภาพที่ 5-89 ภาพทัศนียภาพพื้นที่หน้าสวนสาธารณะคลองบางลา หลังการพัฒนา

ภาพทัศนียภาพพื้นที่บริเวณหาดกะรน –พื้นที่เล่นกีฬาผาดโผน และกีฬาทางน้ำ

พื้นที่หน้าสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา

- พื้นที่เล่นกีฬาทางน้ำ โดยมีทางเดินกว้าง เพื่อสร้างการเฝ้ามองจากถนนสู่ริมทะเล
- จุดจอด และทางจักรยาน ริมหาด และสิ่งอำนวยความสะดวกริมหาด เพื่อสร้างความเป็นสาธารณะ
- ปรับปรุงอาคารสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ และพื้นที่พาณิชยกรรมด้านล่าง เชื่อมต่อกับร้านค้าริมหาด

แผนภาพที่ 5-90 ภาพทัศนียภาพพื้นที่หน้าสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา ก่อนการพัฒนา

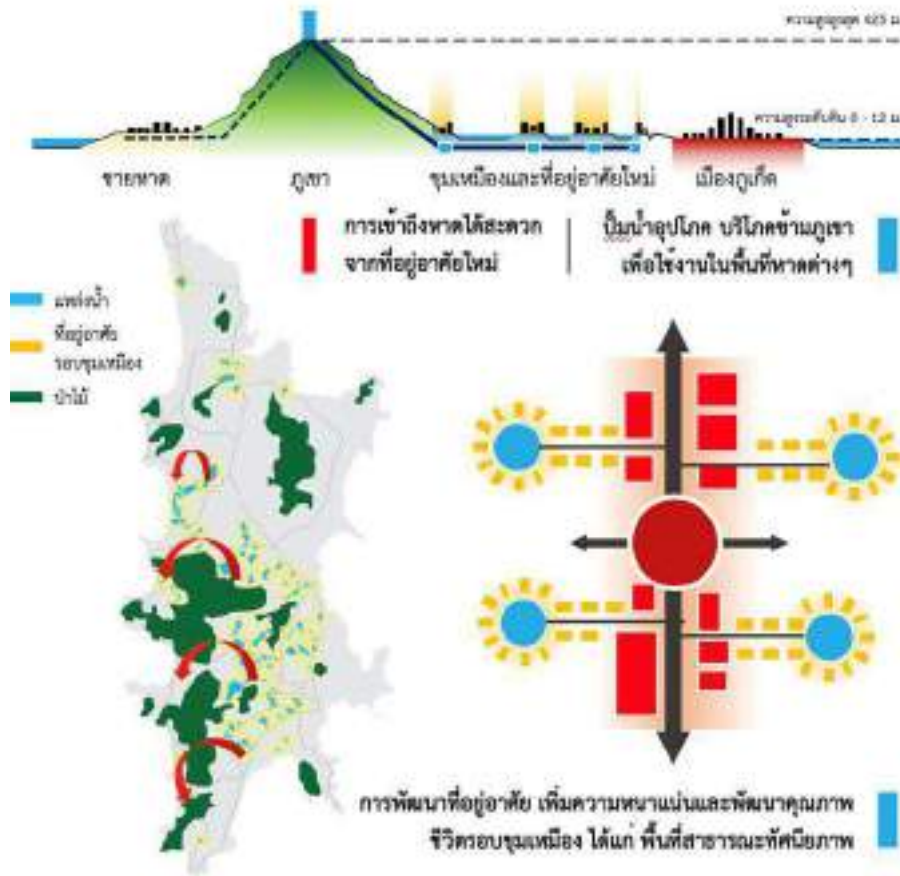
แผนภาพที่ 5-91 ภาพทัศนียภาพพื้นที่หน้าสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา หลังการพัฒนา

การพัฒนาพื้นที่ชุมเมือง

แนวคิดการพัฒนาบริเวณชุมเมือง

- ชุมเมืองสำหรับชุดดีบุกเดิมและอยู่รอบชานเมืองภูเก็ต และบริเวณตีนเขา
- มีเนื้อที่ชุมเมืองเป็นจำนวนมาก แต่ถูกใช้งานไม่เต็มประสิทธิภาพ ถูกใช้สำหรับวิเวียงกลุ่มเท่านั้น
- ชุมเมืองส่วนมาก เป็นเนื้อที่ของเอกชน และแปลงที่ดินขนาดใหญ่ อยู่ภายในบล็อก
- **ปัญหาด้านน้ำ** : เมืองภูเก็ตเป็นเมืองที่มีปัญหาด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
- **ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย** : กลุ่มแรงงานภาคบริการขาดที่อยู่อาศัยและค่าครองชีพที่เหมาะสมตามหาดต่าง ๆ ของภูเก็ต
- **ปัญหาด้านการขนส่ง** : การเดินทางจากเมืองภูเก็ตสู่หาดต่าง ๆ ค่อนข้างไกล ทำให้ไม่สะดวกแก่กลุ่มแรงงานภาคบริการ
- **ปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน** : การใช้ประโยชน์ที่ดินรอบชุมเมืองไม่เหมาะสม

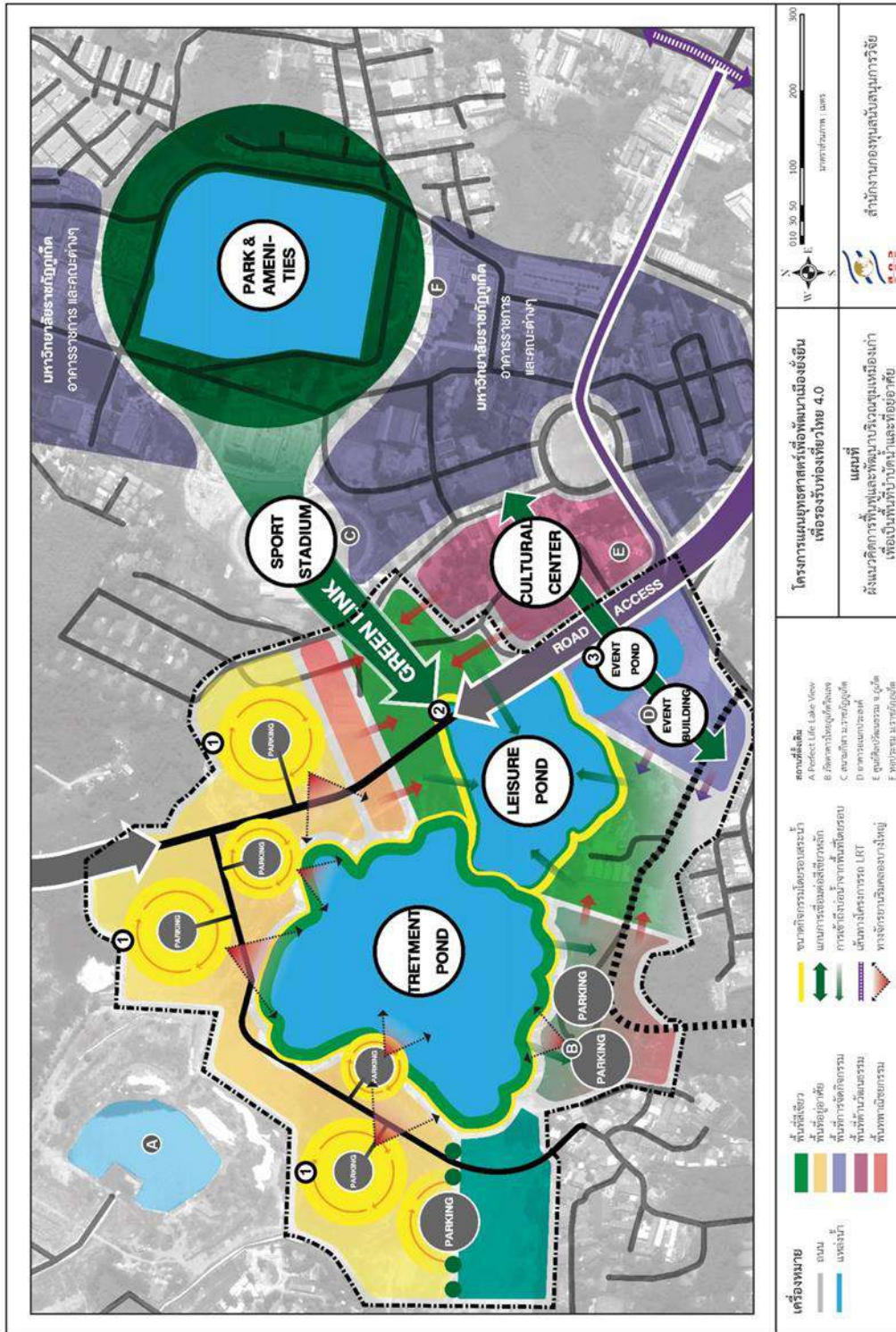
ด้วยปัจจัยข้างต้นจึงสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์โดยรอบชุมเมือง เพื่อใช้พื้นที่รอบชุมเมืองได้เต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสร้างบ่อบำบัดน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคจากน้ำในชุมเมือง เพื่อตอบรับกับปัญหาการขาดแคลนน้ำของจังหวัดภูเก็ต และด้วยตำแหน่งของชุมเมืองที่อยู่ตอนกลางของจังหวัดภูเก็ต ทำให้เป็นทางเลือกในการพัฒนาเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยรองรับแรงงานภาคบริการ ซึ่งทำให้การเดินทางไปยังหาดอันเป็นแหล่งงานมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

แผนภาพที่ 5-92 แนวคิดการพัฒนาและความสำคัญในการพัฒนาบริเวณชุมเมืองเก่า

ผังแนวคิดการพัฒนาบริเวณชุมเมืองเก่าเพื่อเป็นพื้นที่บำบัดน้ำและที่อยู่อาศัย

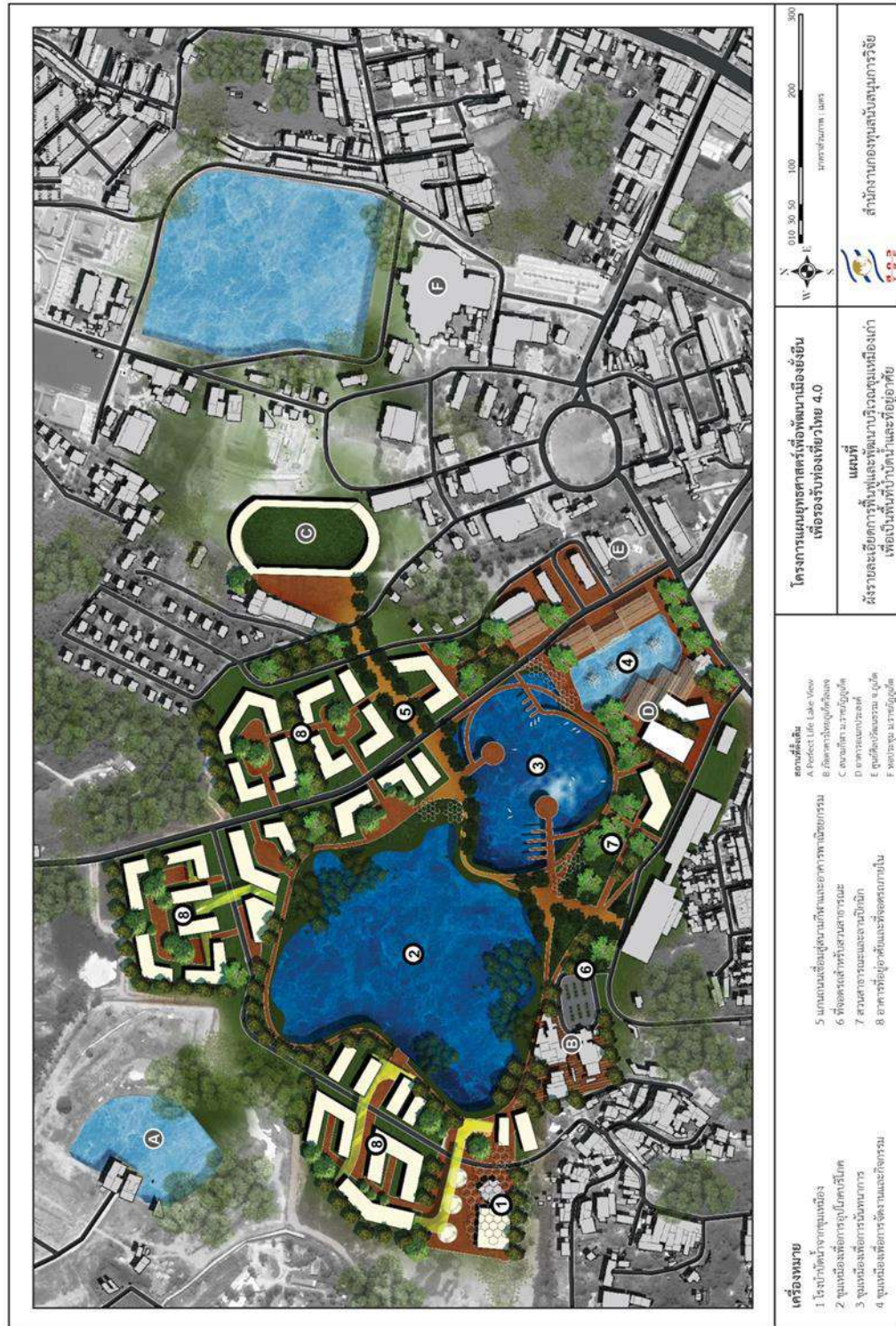
- พัฒนาชุมเมือง เพื่อบำบัดน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และนันทนาการ
- สร้างกิจกรรม และที่อยู่อาศัยโดยรอบโดยมีแนวกันชนสำหรับบ่ออุปโภคบริโภค
- ตัดถนนภายใน เพื่อเชื่อมบล็อกขนาดใหญ่
- พัฒนาที่อยู่อาศัย โดยรอบชุมเมืองโดยมีระยะกันชนสำหรับบ่อบำบัดเพื่อนำน้ำในชุมเมืองมาบำบัด
- พัฒนาพื้นที่สีเขียวและกิจกรรมนันทนาการ โดยแยกจากบ่ออุปโภคและเชื่อมต่อสนามกีฬาของ ม.ราชภัฏ
- บ่อสำหรับกิจกรรมรองรับอาคารอเนกประสงค์และศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

แผนภาพที่ 5-93 ผังแนวคิดการฟื้นฟูและพัฒนาบริเวณชุมชนเมืองเก่าเพื่อเป็นพื้นที่บ้านต้นแบบและที่อยู่อาศัย

ผังรายละเอียดพื้นที่บริเวณชุมหมือง ม.ราชภัฏภูเก็ต – พื้นที่บำบัดน้ำและที่อยู่อาศัย

ผังนี้เน้นการพัฒนาอาคารเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย โดยวางแนวอาคารในลักษณะคอร์ต เพื่อให้มีพื้นที่สาธารณะในแต่ละกลุ่มที่อยู่อาศัย อีกทั้งวางอาคารบางส่วนเหลื่อมกัน เพื่อให้สามารถมองเห็นวิวของชุมหมืองได้ ตัวอาคารที่อยู่ริมชุมหมืองจะมีความสูงอาคารมากกว่า เพื่อใช้ศักยภาพของการอยู่ริมชุมหมืองได้เต็มศักยภาพมากที่สุด

แผนภาพที่ 5-94 ผังรายละเอียดการฟื้นฟูและพัฒนาบริเวณชุมชนเมืองเก่าเพื่อเป็นพื้นที่บ้านน้ำและที่อยู่อาศัย

รูปตัดพื้นที่บริเวณชุมเหมือง ม.ราชภัฏภูเก็ต - พื้นที่บำบัดน้ำและที่อยู่อาศัย

กิจกรรมรอบบ่อบำบัดน้ำและบ่อสำหรับนันทนาการ

แสดงถึงกิจกรรมที่แตกต่างกันของบ่อบำบัดน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และบ่อเพื่อกิจกรรมนันทนาการ โดยบ่อบำบัดน้ำนั้น มีการสร้างแนวกันดิน เพื่อรักษาคุณภาพของน้ำเอาไว้ จึงถูกใช้งานเพียงแค่เชิงทัศนียภาพ การรับชมวิวเป็นต้น มีกิจกรรมการเดินและวิ่งโดยรอบบ่อ

ในขณะที่บ่อเพื่อกิจกรรมนันทนาการนั้นจะมีขานยื่นเพื่อให้ผู้อยู่อาศัยสามารถสัมผัส และพักผ่อนริมน้ำได้มากขึ้น อีกทั้งมีกิจกรรมทางน้ำเพื่อสร้างรายได้แก่พื้นที่นั้น ๆ โดยเป็นกิจกรรมทางน้ำที่สามารถเล่นได้ตลอดปี เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในฤดูมรสุม

แผนภาพที่ 5-95 รูปตัดพื้นที่บริเวณชุมเหมือง ม.ราชภัฏภูเก็ต - พื้นที่บำบัดน้ำและที่อยู่อาศัย

สรุปและอภิปราย

การศึกษาแนวทางการออกแบบและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวภูเก็ตในบทนี้เริ่มต้นจากการวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา และข้อมูลพื้นฐานทั้งการท่องเที่ยวและการตั้งถิ่นฐานของจังหวัดภูเก็ต ภายใต้ความท้าทายที่ว่า ภูเก็ตที่มีภาพลักษณ์เป็นเป้าหมายของการท่องเที่ยวในระดับโลกอยู่แล้ว จะสามารถพัฒนาเมืองขึ้นไปได้อีก เพื่อยกระดับคุณภาพของการท่องเที่ยวไปพร้อมกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยได้อย่างไร

จากการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ พบว่า ในการออกแบบเมืองท่องเที่ยวโดยการสร้างฉากทัศน์ในอนาคตของภูเก็ตมาเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพิจารณา ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของการเสนอแนวคิดและเป้าหมายของการยกระดับเมืองท่องเที่ยวอย่างภูเก็ตขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง

จากฉากทัศน์ทั้ง 4 ภาพที่ได้เสนอมาก่อนหน้า แสดงให้เห็นว่า ภาพความเป็นไปได้ของเมืองภูเก็ตในฐานะของเมืองท่องเที่ยวที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตมี 4 ภาพ จากการวิเคราะห์รูปแบบการเจริญเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยว การเติบโตของโครงสร้างพื้นฐานของเมืองและการท่องเที่ยว และประเด็นปัญหาที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต ทำให้สามารถสร้างแกนของตรรกะขึ้น 2 ชุด ซึ่งแสดงทางเลือกในการพัฒนา ทางเลือกชุดแรกคือระหว่างทางเลือกที่จะพัฒนาเมืองท่องเที่ยวแบบเดิมที่ตอบตลาดการท่องเที่ยวในทุกระดับและในทุกรูปแบบที่เป็น Multi-brand กับทางเลือกที่จะเน้นบางกลุ่มของการท่องเที่ยว โดยควบคุมตลาดและภาพลักษณ์ให้เด่นชัดในบางเรื่อง ส่วนตรรกะชุดที่ 2 ของการสร้างฉากทัศน์คือ ทางเลือกของแนวทางการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวระหว่างการพัฒนาโดยเน้นต้นทุนต่ำไว้ก่อน หรือการเน้นการลงทุนกับเมืองท่องเที่ยวเพื่อมุ่งเน้นกลยุทธ์ของการสร้างมูลค่าแม้จะมีการลงทุนที่สูงก็ตาม

จากตรรกะความเป็นไปได้ของภาพอนาคตในทั้ง 2 แกน สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับภูเก็ตเป็นไปได้ทั้งภาพของหายนะของการท่องเที่ยวและวิถีชีวิตของผู้คนจนสูญเสียความเป็นเมืองชั้นนำด้านการท่องเที่ยวของประเทศและภูมิภาค โดยปรากฏการณ์หายนะดังกล่าวจะเริ่มขึ้นจาก การติดกับดักรายได้ปานกลางที่ต้องรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่ได้รับผลตอบแทนน้อย ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานแบบขอไปที ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งหมดที่มีอยู่ให้หมดไป ขาดต้นทุนในการมาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของที่อยู่ในเมือง ซึ่งแนวทางเช่นนี้เสี่ยงต่อการสูญเสียทรัพยากรการท่องเที่ยวไปอย่างถาวร เมื่อพิจารณาพร้อมกับโอกาสเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้น อาจจะทำให้ภูเก็ตไม่สามารถทำหน้าที่เมืองท่องเที่ยวชั้นนำของประเทศได้อีกต่อไป

ในทางกลับกันการลงทุนและการแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานในการตั้งถิ่นฐานและการเดินทางกลายเป็นสิ่งที่ต้องกลับมาทบทวนในฐานะพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวของภูเก็ตมีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยไม่ก่อปัญหาทำให้กระทบกับผู้ที่อยู่อาศัย รวมถึงการสูญเสียเสน่ห์และตัวตนของเมืองภูเก็ตไป ฉากทัศน์ดังกล่าวเป็นไปได้ 2 แนวทาง กล่าวคือ ภูเก็ตประสบความสำเร็จกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐานและแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยและการเดินทาง จนขยายตัวกลายเป็นมหานครแห่งการท่องเที่ยว จนภาพลักษณ์ของเมืองต่างออกไปจากเดิม ซึ่งอาจจะส่งผลต่อราคาที่ดิน และค่าครองชีพ และคุณภาพชีวิตของประชากร เหมือนเมืองที่เป็นนครแห่งการท่องเที่ยวอย่างไมอามี แต่หากขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม การขยายตัวจากการลงทุน

โครงสร้างพื้นฐาน และการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ดีของการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ให้สอดคล้องกัน ภูเก็ตก็อาจจะเป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับต้น ๆ ของภูมิภาคอย่างเมืองรีเวียร่าในฝรั่งเศส

จากภาพฉากทัศน์ที่สร้างขึ้นมา แนวคิดการออกแบบและพัฒนาเมืองในงานศึกษานี้จึงมุ่งไปที่การยกระดับคุณภาพของเมืองให้บรรลุภาพที่พึงประสงค์ ไปพร้อมกับการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นที่จะทำให้ภูเก็ตตกอยู่ในฉากที่ไม่พึงประสงค์ การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งไปที่การพิจารณาพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญทั้งที่เกิดขึ้นใหม่และมีอยู่เดิม โดยนำเอาข้อมูลจากการลงพื้นที่และการประชุมกลุ่มย่อยหลายครั้งมาทดลองสร้างแบรนด์ของเมืองภูเก็ตขึ้นมาใหม่ให้คงความเป็น Multi-brand แต่ฉายภาพให้เห็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดในแบรนด์ของเมืองเพียงแบรนด์เดียว เพื่อใ้ในการขับเคลื่อนแนวคิดในทุกจุดไปพร้อมกันและสอดคล้องกัน

ทั้งนี้ทั้งนั้น ภูเก็ตเป็นพื้นที่ที่มีการทำแบรนด์ของการท่องเที่ยวมาหลายครั้ง ทั้งจากการขนานนามของนักท่องเที่ยวเอง หรือจากการที่มีองค์กรหรือหน่วยงานขนานนามให้ และจากการวางจุดเด่นของตัวเองในตลาดของการท่องเที่ยว อาทิ "ไข่มุกแห่งอันดามัน" "Sea, Sand, Sun" "Creative City of Gastronomy" หรือ "Greatest Tropical Destination" แต่ละภาพลักษณ์เป็นความพยายามที่จะนำเสนอเสน่ห์ด้านต่าง ๆ ของภูเก็ตได้อย่างน่าสนใจ หรือแม้กระทั่งกระแสแนวคิดเมืองอัจฉริยะที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ก็มีการพูดถึงภูเก็ตในฐานะ Smart City ด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่นิยมแบ่งปันข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านเครือข่ายบนสื่อโซเชียลต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนความสนใจต่อการให้บริการและสถานที่ได้อย่างรวดเร็วมากกว่าเดิม ดังนั้น การพัฒนาแบรนด์ในปัจจุบันจึงต้องมีความละเอียดอ่อนมากกว่าการสื่อสารไปยังส่วนที่เป็นตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการทำแบรนด์เมือง ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการพื้นฐานของการวางแผนคิดของการพัฒนาเมืองจากภายในสู่ภายนอก สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจกับการสร้างแบรนด์ของเมืองและมักจะเป็นประเด็นที่คนทั่วไปเข้าใจผิดกันก็คือ การทำหรือการสร้างแบรนด์เป็นเพียงแค่การสร้างหรือสื่อสารตราสัญลักษณ์หรือภาพจำของตัวเองสินค้าให้กับคนอื่น แต่แท้ที่จริงแล้วการทำแบรนด์เมืองคือการสื่อสารจุดอ่อนจุดแข็งของตัวเองเพื่อเตรียมพร้อมกันการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น หรือสามารถเลือกกลุ่มเป้าหมายหรือแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง สำหรับเมืองท่องเที่ยวแล้ว การสร้างแบรนด์เมืองท่องเที่ยวที่มีภาพลักษณ์ที่หลากหลายอยู่แล้วอย่างเมืองภูเก็ต จึงมีความยากและมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางและภาพรวมให้ได้ชัดเจนในยุคของข้อมูลข่าวสารที่ถูกส่งต่อกันได้อย่างรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกันต้องคงไว้ซึ่งความหลากหลาย และการตอบสนองต่อความตระหนักรู้ต่อแบรนด์ของคนหลายกลุ่มให้ได้

การศึกษาในครั้งนี้ได้รวบรวมเอาข้อมูลและความเข้าใจที่มีต่อภูเก็ตทั้งในฐานะของเมืองท่องเที่ยวและแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐาน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และภูมิฐานฐานที่สำคัญมากำหนดเป็นแบรนด์ดีเอ็นเอ (Brand DNA) หรือโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นตัวการกำหนดตัวตนของแบรนด์ ซึ่งในกรณีของภูเก็ต จากคำสำคัญจำนวนมากที่เป็นตัวตนของภูเก็ตในภาพรวมสามารถจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่มคือ

- 1) ชายหาดที่หลากหลายสวยงาม แต่ละชายหาดมีเอกลักษณ์ในตัวเอง
- 2) สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีภูเขา และป่าต้นยางไปจนถึงป่าชายเลน และทะเลที่เชื่อมโยงกับระบบนิเวศทางทะเลในฝั่งอันดามัน
- 3) รูปแบบการตั้งถิ่นฐานที่ยาวนาน มีความหลากหลายของเชื้อชาติ วัฒนธรรม และภาษา มีทั้งเมืองเก่าเมืองใหม่ และหมู่บ้านชาวประมง ที่ยังอยู่ในความทรงจำของผู้คน

ในการนี้ เพื่อให้จดจำและสื่อสารได้ง่ายขึ้น คณะทำงานเลือกเอาคำว่า GEM ที่แปลว่า "อัญมณี" มาแทนคำสำคัญที่กำหนดแบรนด์ของภูเก็ตทั้งหมด โดยที่ทำการใช้อักษรตัวหน้าของคำว่า Gorgeous Beach, Experiences of Nature, and Memorable Old Town มารวมกัน นอกจากนี้การเลือกใช้คำว่า GEM หรือ "อัญมณี" เพื่อสื่อถึงภาพลักษณ์เดิมในฐานะเมืองท่องเที่ยวและชายหาดอันบริสุทธิ์ที่เคยภูเก็ตเคยเป็นคือ "ไข่มุกแห่งอันดามัน" ที่ตอนนี้ต้องการการเจียรนัยเพื่อให้เรื่องร้องใหม่อีกครั้ง รวมถึงคำว่าภูเก็ต ที่มาจากคำว่า "ภูเก็จ" ที่ว่ากันว่าเป็นประหนึ่งเกาะแก้วพิสดารในวรรณกรรมชื่อดังของไทยอย่างเรื่องพระอภัยมณี หรือ "เก็จ" ที่หมายถึง "แก้วอันล้ำค่า" หรือ "อัญมณี" นั่นเอง

เมื่อกำหนดตัวตนและจัดวางตำแหน่งของแบรนด์เมืองได้อย่างเหมาะสมแล้ว การกำหนดแนวคิดของการออกแบบแต่ละพื้นที่ รวมถึงการกำหนด พื้นที่เชิงยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนแบรนด์ (brand highlight) ให้เป็นกายภาพก็จะทำง่ายขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เราจะสามารถออกแบบเมืองอย่างมีแนวคิดและตรงตามเป้าหมายของการพัฒนาเมืองที่วางไว้ได้อย่างสอดคล้องต้องกันในทุกจุด กรณีของเมืองภูเก็ตเลือกตัวอย่างพื้นที่เพื่อจะเสนอแนวคิดการออกแบบเมืองให้สอดคล้องกับฉากทัศน์ของภาพอนาคตเมืองท่องเที่ยวภูเก็ต และแบรนด์ GEM มา 3 พื้นที่ ได้แก่ (1) พื้นที่เมืองภูเก็ตที่ประกอบด้วยพื้นที่เมืองเก่าบริเวณถนนกลางและตึกเชื่อมโยงไปถึงบริเวณสะพานหิน (2) พื้นที่หาดกะรน และ (3) พื้นที่บริเวณชุมหม่อมเมืองเก่า

บริเวณพื้นที่เมืองภูเก็ตเป็นพื้นที่ศึกษาที่สำคัญเนื่องจากเป็นพื้นที่ชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานเป็นเมืองที่มีอยู่เดิม ก่อนที่เศรษฐกิจการท่องเที่ยวจะเจริญเติบโต ในปัจจุบันพื้นที่เมืองเก่าบริเวณถนนกลางและตึกเชื่อมโยงได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีมิติและเสน่ห์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวตามชายหาดและทะเล

ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเมืองภูเก็ตคือแนวโน้มการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งทั้งที่แก้ปัญหาพื้นฐานของการขนส่งมวลชนในพื้นที่และเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเดินทางเข้าสู่ภูมิภาคถูกนำเสนออย่างต่อเนื่องในพื้นที่ภูเก็ต สนามบินนานาชาติภูเก็ตแห่งที่ 2 ที่จะสร้างขึ้นทางตอนใต้ของจังหวัดพังงาเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของปริมาณนักท่องเที่ยวในภูเก็ตและในภูมิภาค ซึ่งประเมินว่าจะนำมาซึ่งการพัฒนาทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต หรืออาจจะทำให้เกิดเมืองใหม่ในบริเวณพื้นที่อำเภอถลาง หากเป็นเช่นนั้นจริง ก็มีความจำเป็นที่ต้องวางกลยุทธ์รองรับการขยายตัวดังกล่าว

อนึ่ง ในปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังศึกษาและดำเนินการให้เกิดการลงทุนและการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่เป็นลักษณะรถไฟฟ้ารางเบา (LRT: Light Rail Transit) ในพื้นที่เมืองภูเก็ต ตั้งแต่ตอนเหนือของเกาะหรือบริเวณพื้นที่สนามบินเชื่อมโยงเข้ามาสู่บริเวณเขตอำเภอเมือง เส้นทางรถไฟฟ้างวดดังกล่าวได้รับความคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหาการเดินทางจากสนามบินเข้าสู่ตัวเมืองภูเก็ต ก่อนที่จะกระจายไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยใช้เมืองภูเก็ตเป็นพื้นที่เปลี่ยนถ่ายการขนส่งที่สำคัญ ความสำเร็จและความคุ้มค่าของการลงทุนดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับแผนการพัฒนาระบบการตั้งถิ่นฐานเพื่อให้เกิดความเข้มข้นของการใช้ประโยชน์ที่ดินตลอดแนวระบบขนส่งมวลชน แนวคิดการพัฒนาที่สำคัญในกรณีนี้คือการพัฒนาพื้นที่รอบสถานี (TOD: Transit Oriented Development) ซึ่งเป็นไปได้ทั้งในพื้นที่เมืองใหม่หรือพัฒนาพื้นที่ในพื้นที่ยุคเดิม เพื่อให้เกิดแหล่งงานและเพิ่มความหนาแน่นของการพักอาศัย ที่จะนำไปสู่การลดการเดินทางหรือการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลที่นำมาซึ่งปัญหาการจราจรในระยะยาว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว หนึ่งในพื้นที่กรณีศึกษาการออกแบบเมืองท่องเที่ยวภูเก็ตในครั้งนี้จึงเลือกสถานการณ์ของการพัฒนาพื้นที่เมืองภูเก็ต ทั้งส่วนที่เป็นเมืองเก่าเชื่อมต่อกับพื้นที่สะพานหินตามแนวเส้นทางรถไฟฟ้ารางเบาที่ได้วางเอาไว้ เพื่อให้เป็นการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินเดิมที่มีอยู่รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวม

จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาโดยการอนุรักษ์เฉพาะย่านเมืองเก่าบริเวณถนนถลางและตึกบูกันนั้น ไม่พอเพียงต่อการแก้ปัญหาการเดินทางทั้งในชีวิตประจำวันและการท่องเที่ยว การพัฒนาพื้นที่เมืองเก่าภูเก็ตต้องพิจารณารวมกับพื้นที่อำเภอเมือง หรือเขตเทศบาลภูเก็ตในภาพรวมที่มีทั้งสวนสาธารณะขนาดใหญ่ ตลาด และศูนย์ขนส่ง การศึกษาการออกแบบเมืองในครั้งนี้จึงเสนอแนวคิดของการเชื่อมโยงพื้นที่สาธารณะและระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน อาทิ การสร้างเส้นทางสีเขียวเชื่อมโยงระหว่างเมืองเก่าและพื้นที่พักอาศัยกับพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะ การจัดหาที่จอดรถ การเปิดทะเลตึกแถวหรือเตี้ยมฉู่ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงแนวการเดินทางในพื้นที่เมืองเก่า การฟื้นฟูแนวคลองประวัติศาสตร์เพื่อเชื่อมโยงเมืองเก่าภูเก็ตกับพื้นที่สะพานหิน การจัดหาเส้นทางรถไฟถยนต์ใหม่ให้สอดคล้องกับตำแหน่งของสถานีรถไฟฟ้ารางเบา รวมถึงเสนอทางเลือกของการพัฒนาพื้นที่สะพานหินที่เป็นที่ดินของรัฐให้เป็นศูนย์ประชุมและพื้นที่กิจกรรมของเมือง รวมถึงพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยความ

หนาแน่นปานกลางไปจนถึงสูงเพื่อให้เกิดเป็นตัวอย่งของการพัฒนาพื้นที่รอบศูนย์ขนส่งและจุดเปลี่ยนถ่ายการสัญจรที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ แนวคิดของการพัฒนาพื้นที่สะพานหินมีโอกาสความเป็นไปได้ในอีกรูปแบบหนึ่งคือการเพิ่มสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเน้นการศึกษาเฉพาะทางที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางทะเล โดยกำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อเชื่อมโยงการศึกษาของภูเก็ตให้อยู่ในระดับโลก

สำหรับกรณีศึกษาพื้นที่หาดกะรนนั้น คณะผู้วิจัยได้เลือกมาจากพื้นฐานความเป็นไปได้ตามแบรนด์ GEM ที่ได้สร้างขึ้นมาจากความเป็นเศรษฐกิจวัฒนธรรมและการท่องเที่ยววิมทะเล รวมถึงฉากทัศน์ของการเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำระดับโลกที่มีวัฒนธรรมสร้างสรรค์เป็นตัวนำ ดังในพื้นที่รีเวียร่าในประเทศฝรั่งเศสและอิตาลี หาดกะรนเป็นทางเลือกสำคัญที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างหาดสร้างสรรค์ (creative beach) กับเมืองเก่าและพื้นที่วัฒนธรรมอื่น ๆ ในเกาะภูเก็ต หาดกะรนมีฐานที่วางมีถนนและเรียบริมหาดตลอดแนว ทำให้กะรนมีพื้นที่หาดยาวและเข้าถึงได้ง่ายจากสาธารณะ เหมือนเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมบนชายหาด การศึกษานี้ได้เสนอแนวคิดการออกแบบที่มุ่งลดข้อจำกัดของหาดที่ยาว โดยวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่เป็นช่วง ๆ ให้เหมาะสมกับระยะทางและสภาพของท้องทะเล โดยจัดให้ในแต่ละช่วงเป็นพื้นที่กิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีความแตกต่างกันออกไปและเชื่อมโยงกับพื้นที่โรงแรมที่พักและการเดินทางที่อยู่เหนือหาดขึ้นไป

นอกจากปัญหาการจราจรแล้ว ปัญหาสิ่งแวดล้อมยังเป็นปัญหาที่สำคัญของการพัฒนาก้าวไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ของภูเก็ตในทุก ๆ ฉากทัศน์ การติดกับดักรายได้เมืองท่องเที่ยวปานกลางส่วนสำคัญเป็นผลมาจากการจราจรและสภาพแวดล้อม ถึงแม้ว่าในอนาคตจะมีระบบขนส่งมวลชนเกิดขึ้นในฝั่งตะวันออกของเกาะ แต่ปัญหาการจราจรก็ยังคงอยู่ เนื่องจากแหล่งงานตามหาดส่วนใหญ่จะอยู่ฝั่งเหนือและฝั่งตะวันออกของเกาะทำให้เกิดเที่ยวการเดินทางจำนวนมาก นอกจากนี้ปัญหาเรื่องน้ำดิบยังเป็นเรื่องสำคัญสำหรับเมืองท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าภูเก็ตประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของน้ำดิบ การจราจร และการจัดหาที่พักอาศัยให้กับภาคบริการมาโดยตลอด

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการพัฒนารอบชุมชนเมืองตามแนวคิดการพัฒนาอย่างบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานเหล่านี้พร้อมกัน โดยอาศัยบริเวณพื้นที่ชุมชนเมืองและหุบเขาที่อยู่กลางเกาะเป็นพื้นที่รับน้ำและสะสมน้ำดิบ ในขณะที่เดียวกันก็มีการพัฒนาให้เป็นที่พักอาศัยและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อลดระยะทางการเดินทางข้ามเกาะลง เพื่อให้ลดภาระและข้อจำกัดของการตัดเส้นหรือขยายเส้นทางที่เลาะเลียบริมทะเลฝั่งตะวันตก แต่ให้หันมาเพื่อความเชื่อมโยงกับบริเวณกลางเกาะ แล้วเชื่อมโยงกับการตั้งถิ่นฐานเดิมอยู่แล้วในเขตอำเภอเมือง

โครงการและพื้นที่ศึกษาทั้งสามพื้นที่ที่นำเสนอไปในบทนี้แสดงตัวอย่างแผนงานและโครงการด้านการออกแบบเพื่อพัฒนาเมืองท่องเที่ยวที่ได้เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไป แล้วจึงกำหนดแนวคิดและพื้นที่ยุทธศาสตร์เพื่อตอบรับภาพอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้ และการส่งเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์เมือง รวมไปถึงการออกแบบเมืองเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาพื้นฐานของเมืองท่องเที่ยวในปัจจุบันและในอนาคต

